

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1817-1818 M. (1233 H.)
TARİH VE 561 NUMARALI AFYON ŞER'İYYE
SİCİLİ
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Rıfat ÖZDEMİR

HAZIRLAYAN
Üzeyir ÖZDEMİR

ELAZIĞ-2013

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1817-1818 M. (1233 H.)
TARİH VE 561 NUMARALI AFYON ŞER'İYYE SİCİLİ
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Rıfat ÖZDEMİR

HAZIRLAYAN
Üzeyir ÖZDEMİR

Jürimiz, 23.10.2013 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans tezini oy birliği ile başarılı saymıştır.

Jüri Üyeleri:

1. Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK
2. Yrd. Doç. Dr. Rıfat ÖZDEMİR
3. Yrd. Doç. Dr. Kürşat ÇELİK
- 4.
- 5.

F.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulununtarih vesayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Enver ÇAKAR
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

(1817-1818 M. / 1233 H.)

561 Numaralı Afyon Şer’iyye Sicili

Üzeyir ÖZDEMİR

Fırat Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Tarih Anabilim Dalı

ELAZIĞ – 2013, Sayfa 135

Şer’ iyye Sicilleri ihtiva ettikleri belge ve bilgiler nedeniyle bulundukları bölge ve yazıldıkları dönemle ilgili zengin bilgiler ihtiva etmektedir.

561 numaralı Afyon Şer’iyye Sicili , bizlere devletin halka olan ilişkilerini ve sistem ağı içerisinde cereyan eden olayları aktarmada ve böylece Osmanlı Devleti’nin gün yüzüne çıkmayan karanlık noktalarını aydınlatmaya yardımcı olmaktadır.

Afyon Şer’iyye Sicili Miladi 1817 ve 1818 Hicri 1233 tarihleri arasında Afyon’da meydana gelen birçok olayı aydınlatmaya yarayacak ve şehir tarihçilerine büyük faydalar sağlayacaktır.

Sözü edilen sicilde daha çok merkezden gelen ferman, buyruldu, berat vb. gibi belgeler kaydedilmiştir. Mahalli olarak Afyon’u anlatan buyruldu, mektup, hüccet, ilâm ve mürâsele gibi vesikalar çoğunluktadır, bu defter daha çok “Sicil-i Mahfuz Defterli” şeklinde tanzim edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Afyon Şer’iyye Sicili , Kadı

ABSTACT

Master Thesis

(1817-1818 M. / 1233 H.)

Afyon Sharia Registry No. 561

Üzeyir ÖZDEMİR

The University Of Fırat

The Institute Of Social Science

The Department Of History

Because of Sharia Register contain documents and information , they cover lots of and valuable information about the place and the period where they were written.

On 561 Afyon Sharia Registe, it helps us to find the relationship between the state and the society, the events that took place in ruling the state and illuminate the dark spots that do not face the day of the Ottoman Empire.

Afyon Şer’iyye Sicili will help us to illuminate the events that occurred between 1817 and 1818 (1233 Muslim Calendar) in Afyon and It will be very beneficial for the historians

Mostly Edicts, commands , buyruldu, charters etc. which came from the state were saved on mentioned Sicili. It mostly contains documents such as buyruldu, letters, hujjat, Ilam and mürasele that narrate Afyon. This register Document was registered as “Sicil-i Mahfuz Defterli”

Key Words: Afyon Şer’iyye Sicili, Kadi

İÇİNDEKİLER

ÖZET	II
SUMMARY	III
İÇİNDEKİLER	IV
ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	VI
GİRİŞ.....	VII

BİRİNCİ BÖLÜM

1.OSMANLI DEVLETİN DE ADALET TEŞKİLATI VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. OSMANLI DEVLETİNDE KADILIK KURUMU	1
1.2. OSMANLI'DA KADI VE KADI'NIN GÖREVLERİ	3
1.2.1-Kadılarının (Nâiblerin) Görevleri	4
1.2.2- Kadının (Nâibin) Yargı Görevi ve Görevliler	4
1.2.3-Kadı'nın (Nâib'in) Yönetim Görevi.....	5
1.2.3-Kadı'nın (Nâib'in) Malî Görevi	6
1.2.4- Kadı'nın (Nâib'in) Belediye Görevi	7
1.3. MAHKEME GÖREVLİLERİ	7
1.3.1. Başkâtip	7
1.3.2. Katipler	8
1.3.3. Mukayyid.....	9
1.3.4. Mahkeme İmamı	9
1.3.5. Kethüda	10
1.3.6. Fetihhan.....	10
1.3.7. Muhzırbaşı ve Muhzırlar.....	10

1.4.OSMANLI MAHKEMESİNDE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

VEMUHTEVALARI 10

1.4.1. Şer'iyye Sicilleri 11

1.4.1.1. Muhtevası 12

İKİNCİ BÖLÜM

561 NUMARALI AFYON ŞER'İYYE SİCİLİ

**1. 561 NUMARALI AFYON ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN
KONULARINA GÖRE TASNİFİ 17**

2. BELGE ÖZETLERİ 21

3. METİN TRANSKRİPSİYONU 127

SONUÇ 128

BİBLİYOGRAFYA 129

EKLER 131

ÖZGEÇMİŞ 135

ÖNSÖZ

İnsanların kendisini tanıması ve bu yolla geleceğe bakmasını sağlayan ilim olarak bilinen tarih, kaynakları itibarıyla birinci elden kaynaklardan yararlanılarak ortaya çıkarılır. Tarih ilminin derinliklerine inilmesi yeni fikirler, yeni bilgiler ve sentezlerin çıkarılması ; ancak birinci elden kaynakların taranması, ortaya çıkarılması, değerlendirilmesiyle mümkün olmaktadır.

Yakınçağ tarihinin birinci elden kaynağı olan Şer'iyye Sicillerinin ilim dünyasına kazandırılması için büyük gayretler sarf eden hocalarımın çalışmalarını büyük bir şevkle ve dikkatle izledim ve hocalarımın yaptığı çalışmalardan etkilenerek bu yolda çalışmaya karar verdim. Bu eserimi de özellikle geçmişin tam olarak aydınlatılmasına yararı olacağını düşünerek büyük zahmetlere katlanarak hazırladım.

Bu eserin hazırlanmasında ve her safhasında büyük bir itina gösteren ve emeğini hiçbir şekilde ödeyemeyeceğim hocam Yrd. Doç. Dr. Rifat ÖZDEMİR'E teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bana deneyimleriyle, büyük bir şekilde destek veren tüm hocalarıma teşekkür etmeyi kendime görev addediyorum. Hazırlamış olduğum bu eserle hocalarımın bizlere olan güvenini de boşa çıkarmadığımı umuyorum.

Elazığ 2013

Üzeyir ÖZDEMİR

KISALTMALAR

B.:Belge

C.:Cilt

H.:Hicri

İ.A.:İslam Ansiklopedisi

M.:Miladi

S.:Sayı *¹

s.: Sayfa

T.A.: Türk Dünyası Araştırmalar Dergisi

T.T.K.: Türk Tarih Kurumu

* **Not:** Transkribe bölümünde bu harf **Sayfa** olarak geçmektedir.

GİRİŞ

İnsanlar geleceğe daha iyi bir şekilde hazırlanmak ve önlerine çıkacak engelleri aşmada tarih ilminden yararlanarak pek çok sorunun üstesinden gelirler. Bizlerde üç kıta dört iklimde hüküm sürmüş pek çok müessese, kurum,kuruluş ve yönetim şekliyle Dünya Tarihine büyük bir iz bırakmış olan Osmanlı Devleti'nin sosyal,iktisadi,dini,beledi vb. birçok alanda bilgilerine ulaşmak ve Osmanlı sistemini daha iyi bir şekilde açıklayabilmek,bilinmeyenleri daha iyi öğrenebilmek için Osmanlı Devleti'nin kavranmasına yardımcı olabilecek Şeri'yye sicillerinde 561 Numaralı ve 1817-1818 M. (1233 H.) tarihli 30 sayfa, 78 belge den oluşan Afyon Şeri'yye Sicilini Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlamayı uygun buldum.

Şer' iyye Sicilleri ihtiva ettikleri belge ve bilgiler nedeniyle bulundukları bölge ve yazıldıkları dönemle ilgili çeşitli ve zengin bilgiler kapsamaktadır.

Önemli yol güzergahları ve İç Anadolu'dan Ege'ye açılan bir kapı olması nedeniyle 561 numaralı Afyon Şer'iyye Sicilini incelemeyi ve kendimize Yüksek Lisans Tezi olarak almanın yeni bilgiler ortaya koyacağı kanaati hasıl oldu.

561 numaralı Afyon Şer'iyye Sicili , bizlere devletin halka olan ilişkilerini ve sistem ağı içerisinde cereyan eden olayları aktarmak ve böylece Osmanlı Devleti'nin gün yüzüne çıkmayan karanlık noktalarını aydınlatmaya yardımcı olmaktadır.

Bu Afyon Şer'iyye Sicili Miladi 1816 ve 1817 Hicri 1233 tarihleri arasında Afyon'da meydana gelen birçok olayı aydınlatmaya yarayacak ve şehir tarihçilerine büyük faydalar sağlayacaktır.

Sözü edilen sicilde daha çok merkezden gelen ferman, buyuruldu, berat vb. gibi belgeler kaydedilmiştir. Mahalli olarak Afyon'u anlatan buyruldu, mektup, hüccet, ilâm ve mürâsele gibi vesikalar çoğunluktadır. Bu defter daha çok “Sicil-i Mahfuz Defterli” sicil şeklinde tanzim edilmiştir.

Bu metinde “ayn”(ع)harfini (‘) ve hemze (ء) harfini (’) şeklinde, elif(ل) ,(و) vav ve (و) harfleri ile yapılan uzatmalar ise(^) işareti ile gösterilmiştir.Çalışmamızda sayfaların kenarlarında bulunan (S) Sicil Sayfasını, (B) Belgenin numarasını belirtmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. OSMANLI DEVLETİNDE ADALET TEŞKİLÂTI VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. Osmanlı Devleti'nde Kadılık Kurumu

Arapça'da kaza (kadâ) kökünden ism-i fail olan kâdî, fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen çekişme ve davaları şer'î hükümlere göre çözümlemek için yetkili makamca tayin edilen kişiyi ifade eder. Kadıların tayin, terfî ve azilleriyle yetkili kimseye "kâdılkudât" veya "kâdılcemâa", kadı tarafından yargılama yapmak üzere görevlendirilen kişiye de "halife, nâib" yahut "vekil" adı verilir ¹.

Kur'ân-ı Kerîm'de kadı kelimesi bir yerde "hükmünü, sözünü geçiren" mânasında sözlük anlamıyla, hâkim kelimesinin çoğulu olan hükkâm da yine bir yerde "uhdesinde yargı yetkisi de bulunan yöneticiler" mânasında kullanılmıştır. Hadislerde hem hâkim hem kadı kelimesi çok sayıda zikredilmiş, hâkimle, kamu adına görev yaparak idarî, malî, kazâîvb. Hususlarda yönetme ve karar verme yetkisine sahip yöneticilerle naslardan hüküm çıkarabilene gücüne sahip âlimler, kadı kelimesiyle de görev unvanı kadı olsun veya olmasın insanlar arasında meydana gelen davalara bakıp karara bağlayan kimseler kastedilmiştir.

Fıkıh literatüründe "hükmetmek, hüküm vermek, idare etmek, yargılamak, iyileştirmek amacıyla engel olmak" anlamındaki hüküm kelimesinin ism-i faili olan hâkim tekil olarak kullanıldığında bununla halife, sultan, hükümdar unvanlarıyla bilinen devlet başkanı, hükkâm şeklinde çoğul olarak kullanıldığında ise yine halife ile vali, kumandan gibi kamu adına görev yapan ve alanlarıyla ilgili konularda hüküm verme ve uygulama gücüne sahip bulunan üst yöneticiler kastedilir ².

Bilindiği gibi, İslam dininde Allah'la kul arasında vasıtalık görevi yapan, kulu yargılayan veya bağışlayan bir "ruhban" sınıfı mevcut değildir. "Dinde ruhbanlık yoktur" hükmü ile bu kapı kapatılmıştır. Sadece aklî ve naklî bilimlerde müminleri

¹TDV İslam Ansiklopedisi;''**Kadı**'' maddesi C.24 s. 66.

²TDV İslam Ansiklopedisi;''**Kadı**'' maddesi C.24 s. 66.

aydınlatan, amelî ve itikâdî konularda yol gösteren, medrese kökenli, devlet yönetimine sosyal ve siyasal açıdan etki eden bir ulâma sınıfı mevcuttur³.

Osmanlılarda ulema, öğretim (tedrîs) fetvâ (İftâ) ve yargı (kazâ) gibi üç alanda önemli görevler üstlenmiştir. Öğretim, İslâm inancının temelini açıklayan “akâid”, amelî konuları açıklayan fıkıh bilimlerini öğretilmesi yanında aklî ve naklî din kurallarının tümünün öğretilmesinden ibaret idi. Bu görevi yapana müderris deniyordu.

İftâ, sosyal hayatta, zaman zaman çok değişik meseleler ortaya çıkmakta, bunların ayet, hadis, kıyas ve içtihad hükümlerine göre çözümlenmesi, günün şartlarına göre İslâm’a uydurulması, toplumun önündeki engelin İslâm kurullarına göre kaldırılması gerekiyordu. İşte bu işi yapan kuruma “fetva makamı” bunu yapanlara da Müctehid, Şeyhulislâm ve Müfti denmekte idi⁴.

Kazâ, kişiler arasında meydana gelen her türlü dava ve anlaşmazlıkların şariat ve örfe göre çözümlenmesi olup, kadılar tarafından yürütülmekte idi.

İslâm dini, yönetici olan halife ile yönetilen halkı çobanla sürü arasındaki ilişkiye benzetmiştir. Çoban durumunda olan halifenin, yönettiği insanların her türlü derdi ile ilgilenmesini, aralarında meydana gelebilecek bütün anlaşmazlıkları bizzat kendisinin çözmesini istemiştir. Fakat, İslâm’ın hızla yayılmasıyla İslâm toprakları genişlemiş, halifenin müminler arasında çıkabilecek davalara bizzat bakması mümkün olmayınca yönetimi altında bulunan bütün şehirlerde kendi adına karar verebilecek birer “Kadı” tayin etmiştir. Temelde, bu uygulamanın bütün İslâm devletlerinde yaygın olarak benimsenip yerleştiğini görmekteyiz.

Osmanlılarda ise, “Kadı”lık bir devlet kurumu ve bir meslek kolu olarak gelişerek sosyal ve siyasî hayatta etkili olmuştur.

Padişah beratı ile atanan kadıların, özlük hakları, merkezde bulunan kadıaskerlik makamınca yürütülmektedir. Anadolu yakasında bulunan kadıların atama, azil, yer değiştirme ve terfi gibi özlük haklarını Anadolu kadıaskeri, Rumili’nde bulunanların ise Rumili kadıaskeri idare etmekte idi⁵.

³ Rifat Özdemir; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara**, Ankara, 1986, s. 177.

⁴ R. Özdemir; **Ankara**, s. 177.

⁵ R. Özdemir; **Ankara**, s. 178.

Kadılar bulundukları yerleşim yerinin kaza durumuna göre belli derecelere ayrılmışlardı, kaza kadıları, sancak ve eyalet kadıları gibi kaza kadılarını küçük merkezler olup, doğrudan kazaskerler tarafından tayin edilirdi. Mevleviyet sayılan İstanbul, Edirne, Sofya, Selanik, Bursa gibi büyük şehir kadılarına ise XVI. Yüzyılın ortalarına kadar kazaskerlerce kadı tayin edilirken, bu zamandan sonra Şeyhülislam'ın sadrazam vasıtasıyla yaptığı “inha” üzerine tayin yapılmaya başlanmıştır ⁶.

Osmanlı devleti'nde kadılık müessesesini icra edecek kişilerde belli özellikler

aranırdı bunlar;

1. Müslüman ve adil olmalıdır.
2. Kadılar reşit olmalıdır.
3. Yeterli derecede hukuki bilgi sahibi olmalıdır.
4. Tarafsız olmalıdır.
5. Nesebi sahih olmalıdır.
6. Hukuki ehliyet ve muamele kabiliyetine sahip olmalıdır.
7. Erkek olmalıdır.
8. Dürüst, vakarlı ve metin olmalıdır ⁷.

Bunun yanında yerel yöneticilere olduğu gibi çocuk sahibi olanlara daha fazla ehemmiyet verilirdi. Kadılar görev yerlerinde yolsuzluk, rüşvet ve adaletten uzak kararlar vermeleri sebebiyle azledilirdi.

1.2- OSMANLI'DA KADI ve KADI'NIN GÖREVLERİ

Osmanlı devleti'nde kaza işlerinden birinci dereceden sorumlusu olan kadı devlet görevlisidir. Nitekim Klasik İslam devleti anlayışına baktığımız vakit yargı işinden sorumlu yargıç bizzat hükümdarın kendisidir. Ancak tüm İslam devletlerinde hükümdarlar bu işi tayin ettikleri kadılara bırakmışlardır. Osmanlı Devleti'nde de durum yukarıda bahsedilenle aynıdır. Devletin taşra olarak adlandırılabilir bileceğimiz merkezden uzak bölgelerine hükümdar adına adaleti götüren ve uygulayan bu görevli

⁶ Mehmet Ali Ünal; *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Isparta, 1997, s. 236.

⁷ Ahmet Akgündüz; *Şer'iyye Sicilleri* C. 1, İstanbul, s. 78–72, TDV İslam Ansiklopedisi; "Kadı" maddesi C.24 s. 67.

memur cezai işlemlerin işletilmesi görevini de üstlenecekti. Teoride ve uygulamada kadı genel olarak sivil ve cezai dediğimiz davalara bakardı. Fakat görevinin şer'i niteliği, kadının idari bir takım görevleri de yürütülmesini, denetlemesini gerektirirdi⁸. Hükümdar adına vergilerin toplanmasına yardımcı olur ve görev yaptığı yerin her türlü Bayındırlık ve belediye işlerinden birinci dereceden sorumludur.

1.2.1-Kadıların (Nâiblerin) Görevleri:

Osmanlı İmparatorluğu'nun devlet teşkilatı bünyesinde Kadılık Kurumu'nun ne kadar önemli olduğu bilinmektedir. İmparatorluğun ilk yıllarında, şehirler idaresine adlî ve idarî yönden tam olarak hâkim olan sınıf kadılar idi. Mustafa Akdağ, XVI. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren, devlet teşkilatında yapılan bir dizi değişikliklerle kadıların bu sarsılmaz otoritelerinin kırıldığını, şehir yönetiminde ikinci sınıf güç durumuna düştüklerini, bazı görev ve yetkilerinin Sancakbeylerine geçtiğini, böylece kadılık kurumunun bozulduğunu belirtmektedir. Bu bozuluş XVII. ve XVIII. yüzyıllar boyunca da devam etmiştir. İncelediğimiz döneme gelindiği vakit daha önce kadılara ait olan bazı görev yetki ve sorumlulukların ehl-i örf mensuplarının yanında yeni kurulan bazı teşkilatlara kaydığını görmekteyiz. Ama, buna rağmen kadı ve nâiblerin yargı, yönetim, maliye ve belediye hizmetlerinde çok önemli rol oynadıkları görülmektedir. Bu sebeple görevlerini dört ana bölümde incelemeyi daha uygun buluyoruz⁹.

1.2.1.1- Kadının (Nâibin) Yargı Görevi ve Görevliler:

Ankara Mahkemesi, nâibin ikamet ettiği evin bir bölümünde yer almakta olup, "Mahmud Paşa Mahkemesi" adı ile bilinmekte idi. Bazı belgelerde ise sadece "Mahkeme-i Şer'" veya "Mahfel-i Kazâ" tabirlerinin de kullanıldığı görülmektedir.

Mahkemede, yargının başı olan kadı (nâib) ile diğer görevliler bulunmakta idi. Sadece duruşma sırasında mahkeme jürisi diyebileceğimiz "Şuhud'ül-Hal" diye anılan, davaların önem derecesine göre sayıları azalıp çoğalabilen, halli zor konularda zaman zaman kadının (nâibin) bilgilerinden istifade ettiği, "Sicil-i Mahfuz"a kayıt edilen davaların altına imzalarını atan ayrıca bir meclis de bulunuyordu. Özellikle 1838 yılında yürürlüğe konulan İlmiye Ceza Kanun-nâmesinde kadılarının halli zor konularda

⁸ İlber ortaylı; **Hukuk Ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı**; Ankara, 1994, s. 27.

⁹ R. Özdemir; **Ankara**, s. 184.

müftülere, müderrislere ve nakib'ül-eşraf kaim-i makamlarına danışmalarını, buna rağmen davayı çözümleyemezlerse İstanbul'a sormaları hükmü yer almakta idi. Şehrin imar işleri, vakıfların tescili, değişik anlaşmazlıklarının hal edilmesi, bakım ve onarımlarının yapılması, vergi uyuşmazlıkları gibi çok önemli konularda müftülerin, nakib'ül-eşraf kaim-i makamlarının, müderrislerin, kuzattan olanların, tarikat ve esnaf şeyhlerinin, şehir kethüdası ile â'yân ve tahsildarların vb şuhud'ül-Hal üyesi olarak görev yapmalarına bakılırsa , bu kanun hükmünün tatbikatta uygulandığını söylemek mümkün olacaktır. Bu durumun, mahkemelerin herkese açık olduğunu göstermesi bakımından da önemli olduğunu belirtmek gerekir.

Osmanlı şehirlerinde XVI. Yüzyılın sonları ile XVII. yüzyılın ikinci yarısında haklaştırma işlerini yürüten mahkemelerin gece gündüz açık olduklarını biliyoruz. Fakat, incelediğimiz dönemde, mahkemenin geceleri de açık olduğunu gösteren bir belgeye rastlamamız mümkün olmadı.

Kadı (nâib), başkâtip ve kâtipler, mukayyid, feth-han, kethüda, çukadar, muhızırbaşı ve muhızırlar ile şuhud-ül-hal denilen topluluktan oluşan mahkemede nikâh akdi, boşanma, vasi ve nâzir tayinleri, nafaka bağlanması, kaybolan kişilerin mallarına kayım tayin edilmesi, yetim mallarının korunması yetim paralarının onu onbir buçuk hesabı üzerine “nema”ya verilmesi, yani işletilmesi, şehir içinde bulunan insanların dil, din, mezhep ve renk ayrımlarına bakılmaksızın aralarında doğabilecek her türlü anlaşmazlıkların çözümlenerek hükme bağlanması, vakfiyelerin tescil edilmesi, vakıf para ve kurumlara ait olan davaların çözümlenmesi, ölen kişilerin terekelerinin yazılarak varisleri arasında taksim edilmesi vb gibi çok değişik davalara bakılmakta idi¹⁰.

1.2.1.2--Kadı'nın (Nâib'in) Yönetim Görevi:

Bilindiği gibi, kadılık (nâiblik) görevi padişah tarafından tevcih edilmekteydi. Kadı (nâib), kazada, sultanı temsil eden, mutasarrıftan sonra en yetkili kişi idi. Bu sebeple padişah ferman ve beratlarının sicil-i mahfûza yazılması, ahâliye ilan edilmesi nâibin görevi idi.¹¹

Ehl-i Örf sınıfına mensup, mutasarrıf ve mütesellimlerin atama emirlerini sicillere kayıt etmekte, bu emirlerin kayıt edilmesiyle fiilen görev süreleri başlamış

¹⁰ R. Özdemir; **Ankara**, s. 185.

¹¹ R. Özdemir; **Ankara**, s. 200.

olmaktaydı. İncelediğimiz dönemde sık sık mutasarrıf ve mütesellimlerin değişmesi sebebiyle sicillerde bu konu ile ilgili oldukça zengin belge bulunmaktadır. Mütesellimler arasında yapılan değişiklikler sırasında Şeyhulislâm da nâibe bir “mektup” yazarak yeni atanan mütesellimin adını ve unvanını bildirmekteydi.

Savaş sırasında asker toplaması, mevcut yeniçeri serdârının görevden alınarak yenisinin atanması, sancak içindeki askerî sınıfın denetlenmesi, mevcut silah ve mühimmatın sayılması gerektiği vakit, yine nâibe hitaben ferman yazılarak hizmetin aksatılmadan bir an önce bitirilmesi istenmekte idi .

İstanbul’dan gönderilen Siyer-i Nebvî ile Takvim-i Vekayileri isteyen kişilere okutmak, ödünç alandan geri almak, sancak içindeki dinî ve sasyal kurumlarda görev yapan imam, müezzin, vâiz, hatib, devirhan, ferraş, چراغ, müderris, vakıf mütevellisi, nâzırı, kâtibi ve cabisi vb gibi yetkililerin atanması, azledilmeleri, maaşlarının yükseltilmesi, aralarında meydana gelen anlaşmazlıkların giderilmesi gibi konularda nâiblerin arz yetkisi vardı¹².

1.2.1.3- Kadı’nın (Nâib’in) Malî Görevi:

İmparatorluğun ilk yıllarında kadıların sarsılmaz otoriteye sahip oldukları bilinmektedir. Bu otoritenin uzantısı olarak, değişik görevleri yanında maliye ile ilgili konularda da söz sahibi idiler. İncelediğimiz döneme gelindiği vakit, aynı güçte otoriteleri yoktu ama, birçok malî işlerin yürütülmesi “avârız ve nüzül” vergilerinin toplanması, değişik tarihlerde toplanması gereken ‘salyâne’ türünden vergilerin toplanıp ilgili yerlere gönderilmesi, bazı mukataa gelir ve giderlerin kontrol edilmesi, ‘Avârız Vakıfları’ ile diğer vakıf kurumların yıllık gelir ve giderlerinin kontrol edilmesi, gerek görüldükçe ‘avarız-hânelerinin’ yeniden yazılması, ‘hazeriyye’ ve ‘seferiyye’ türünden vergilerin toplanması, görevlendirilmeleri halinde bazı gümrük resimlerinin tahsil edilmesi vb gibi çok değişik malî konuları ilgilendiren görevleri yürütmeleri yanında, bu konularla ilgili bütün problemleri de çözmekle görevli idiler. Nâibler, bu yönleriyle, hazinenin sancaklardaki temsilcileri durumunda idiler¹³.

¹² R. Özdemir; **Ankara**, s. 201.

¹³ R. Özdemir; **Ankara**, s. 201.

1.2.1.4- Kadı'nın (Nâib'in) Belediye Görevi :

Osmanlı döneminde bugünkü manada bir belediye teşkilâtı yoktu. Bu görev kadılar, nâibler, muhtesib ve ihtisab nâzırları tarafından yürütülmekte idi. Bu görevlerden bazılarını şöyle sıralamak mümkündür.

Şehrin altyapısını teşkil eden içme suyu, kanalizasyon ve yol şebekesini düzenlemek, topluma hizmet götüren bazı vakıf kurumların gerektiği vakit bakım ve onarımlarını yaptırmak, genel olarak şehrin temiz tutulmasına çalışmak, tüketicinin korunması amacıyla mevsimine göre bütün zahire ve eşyaya r-narh vermek, şehre ekonomik yönden canlılık veren teşkilâtlarını denetlemek, şeyhleri olmayan esnaf grubunun başına atama yapmak vb. gibi çok değişik belediye hizmetlerini yürütmekte idi¹⁴.

Sonuç olarak, kadılar (nâibler) bu dönem şehir hayatında, önceki asırlarda olduğu gibi, güçlü tek otorite olmayıp, mutasarrıf ve valilerden sonra ikinci derecede öneme sahip kişiler durumundaydılar.

1.3-MAHKEME GÖREVLİLERİ

1.3.1-Başkâtip

Kâtiplerin reisi manasına gelen Reisselküttap yani başkâtip mahkemede naipten sonra gelen ikinci otorite olup bütün kâtiplerin başkanı durumundaydı. Naiplerin görev süreleri sonunda İstanbul'a gitmeleri veya istifa, azil ve ölüm gibi çeşitli sebeplerle mahkemeden ayrılmaları durumunda baştabip tam yetki ile mahkeme işlerini yürütmekteydi. Bu sebeple başkâtipler Osmanlı adli teşkilatı içerisinde önemli bir yere sahiptir¹⁵.

Osmanlı mahkemelerinde başkâtiplik kurumunun yeri pek önemli idi. Kadı veya nâiblerin görev süreleri sonunda mülazemet için İstanbul'a gittikleri zaman, istifa ettikleri veya görevleri başında iken ölümleri halinde mahkemeye vekâlet etmekte, tam yetki ile haklaştırmaya işlerini yürütmekte idiler. Bu sebeple devlet, başkâtiplik kurumunun bozulmaması, eskiden beri süre gelen sağlam geleneklerin korunması hususuna özen göstermiştir.

¹⁴ R. Özdemir; **Ankara**, s. 202.

¹⁵ İbrahim Yılmazçelik; **XIX. yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır (1790–1840)**, Ankara, 1995, s. 230.

Başkâtipler, mahkemede nâibden sonra ikinci otorite durumunda idiler. Bu sebeple haklaştırma işinde önemli görevler üstlendiklerini görmekteyiz.

Kadı veya nâiblerin mülazemet için İstanbul'a gitmek üzere mahkemeden ayrıldıklarında, azl edildiklerinde, görevleri başında iken ölümleri veya istifa etmeleri halinde "mürasele" veya Başkâtipler mahkemede davalara baktıkları gibi, gerek görüldüğü durumlarda olay yerine keşfe de gidiyorlardı ¹⁶. Bunlardan başka mahkemeye ait gelir ve gider defterlerinin tutulması, sık sık değişen nâiblere hak ettikleri mahkeme gelirinin verilmesi, mahkeme personelinin denetimi, yeni ataması yapılanlara ait eşlemlerin tamamlanması, sicillerin usûlüne uygun olarak tutularak, kazaya ati olan hükümlerin "Sicil-i Mahfuz" bölümüne, merkezden gelen emirlerin ise "Sicill-i Mahfuz Defterlü" denilen arka tarafa yazılmasının sağlanması, yazılan yazıların gerek dil, gerek imlâ gerekze yazı tekniği bakımından usûle uygun olmasının sağlanması vb gibi çok değişik görevleri yürüttüklerini görmekteyiz.

1.3.2- Katipler

Kâtiplerin asıl kaynağını 'Mahkeme Mukayyidleri' ile 'Mahkeme İmamları' teşkil ediyordu. Nâib, bilgili, becerikli, dindar ve dürüst gördüğü bir kişiyi 'Mukayyid' tayin etmek amacıyla 'mürasele' yazmakta, ayrıca İstanbul'a "arz-ı il'am" göndererek 'berat' istemekte idi. Beratin gelmesi ile atama işlemi tamamlanmış oluyordu. Yeni atanan mukayyid, belirli bir süre bu görevde kaldıktan sonra, nâibin izleyeceği aynı yolla üçüncü kâtipliğe getiriliyordu. Bazen, nâibler bu usûle uymayarak, mahkeme mescidinde görev yapan şer'i ve fenni konularda başarısı görülen 'mahkeme imamlarını' da aynı atama yöntemiyle kâtipliğe getirebiliyorlardı. Bu uygulamanın, uzun süre mahkemede imamlık yapan kişinin görevi dışında gayrı-resmî olarak 'mukayyid'lik ve 'kâtip'lik işlerine yardım etmesi, bu yardım sonucunda da küçümsenmeyecek derecede bilgi ve beceri kazanmış olmasından kaynaklanması mümkündür¹⁷.

1.3.3- Mukayyid

Kelimenin manasından da anlaşılacağı gibi, kayıt yapan kişi manasındadır.

¹⁶ R. Özdemir; **Ankara**, s. 185.

¹⁷ R. Özdemir; **Ankara**, s. 190.

Başkâtip ile kâtiplerin en büyük yardımcıları olan ‘mukayyid’ler naibin ‘mürasele’ si üzerine Padişahın beratı ile atanmakta idiler.

Nâib, şer’i ve fenni konularda bilgisi olan, güzel yazı yazan, kâtiplik işlerinden anlayan bilgili, becerikli, dindar ve emin gördüğü birini ‘mürasele’ ile “muakkiyd”liğe atamakta, ayrıca İstanbul’a bir “arz” yazarak bu kişinin eline ‘berat’ verilmesini istemekte idi. Beratın gelmesi ile atama tamamlanmış oluyordu.

Mukayyidin mahkeme içindeki asıl görevi, sicillerin usûlüne uygun olarak tutulması, yazıların tam, doğru, okunaklı ve düzgü olmasını sağlamaktı. Bu işlerin yanında, gerektiğinde olay yerine keşfe de gönderilmekte idi. Bu görevlerin dışında, mukayyidlerin, nâibin emrettiği işleri de yapmaları mümkündür¹⁸.

1.3.4- Mahkeme İmamı

Bilindiği gibi, imamların aslî görevleri camii ve mescidlerde namaz kıldırmasıdır. Fakat, mahkeme mescidinde imamlık yapanların “kâtiplik kurumu”na kaynak teşkil etmeleri, belirli bir süre sonra mahkeme kâtipliğine yükselmeleri, bu kurumun üzerinde birazcık olsun durmamızı zorunlu kılmaktadır¹⁹.

Mahkeme binası içinde bulunan mescide ‘mürasele’ ve ‘berat’la imam olarak atanan kişi, belirli bir süre bu görevi yürütmekte ve bu arada görevi dışında gayr-ı resmî olarak şer’i ve fennî konularda mahkeme kâtiplerine yardım etmekte idi. Bu yardım sırasında, kâtipliği ilgilendiren konularda epeyce bilgi ve beceri kazanmış oluyordu. İmamın bu becerisi (başka etkenlerde olabilir) nâiblerin gözünden kaçmayarak kâtip olarak atanmasına sebep oluyordu.

1.3.5- Kethüda

Kâtipler, mukayyid ve imamdan sonra üçüncü derecede önemli bir kişi idi. Sicillerde, hangi bürokratik yollarla atandıklarını, ne kadar süre hizmet ettiklerini, ne miktar maaş aldıklarını, hangi makama kadar yükselebildiklerini gösteren bir belgeye

¹⁸ R. Özdemir; **Ankara**, s. 192.

¹⁹ R. Özdemir; **Ankara**, s. 193.

rastlamamız mümkün olmadı, ama, nâiblerin ‘mürasele’si ile atandıklarını tahmin ediyoruz²⁰.

Zaman zaman, mahkeme dışında görülmesi gereken davaların keşfine, kethüdaların gitmiş olması, bu görevin önemini biraz daha artırmaktadır. Kanaatimizce, mahkemede kâtiplerin olmadığı veya direkt olarak nâibin görevlendirmesi halinde, kethüdalar olay yerine gidin “akd-i meclis” etmekte, gerekli soruşturmayı yaptıktan sonra sonucu mahkemeye getirerek ‘sicill-i mahfûz’a kayıt ekmekte idiler.

1.3.6- Fetih-Hân

Fetih-hân’da mahkeme görevlilerinden idi. Nâibin ‘mürasele’si, padişahın ‘berat’ı ile atanmaktadır.²¹ Nâib, kur’an-ı Kerîm’i ezberlemiş, “ilm-i kıraat”te başarısı görülen, sesi güzel, hafızlığı tam olan bir kişiyi, her sabah Ankara Mahkemesinde “Sure-i Fetih” okumak ve bu görevi karşılığında günlük ücretini “mahkeme-i şerife mahsülü”nden almak şartıyla ‘mürasele’ ile atamakta, ayrıca İstanbul’a ‘arz’ yazarak, padişahın ‘berat’ istemekte idi.

1.3.7- Muhzırbaşı ve Muhzırlar

Osmanlı hukuk düzeni içinde, mahkemenin kendi bünyesinde “muhzırbaşılık ve muhzırlık” örgütü vardı. Davaları mahkemeye getirip götürme görevini üstlenen muhzırlar adli polis olarak isimlendirilmişlerdir²².

İmparatorluğun ilk yıllarından itibaren var olan bu örgütün başında, polis şefi durumunda olan bir “muhzırbaşı” ile yeteri kadar “muhzır” lar bulunmakta idi.

Muhzırbaşılık görevi, XVI. yüzyıl sonlarına kadar “Berat-ı Padişahî” ile “altı bölük sipahilerine” verilen bir hizmet niteliğinde idi. Daha sonra yeniçeriler ağır basmış ve onlardan da bu görevi alanlar olmuştur . XVII. yüzyılın ikinci yarısında ise “Dergâh-ı Mualla Kapucubaşılığına” mensup olan bazı kişiler bu göreve atanmaya başlamıştır²³.

²⁰ R. Özdemir; **Ankara**, s. 194.

²¹ R. Özdemir; **Ankara**, s. 194.

²² İ. Yılmazçelik; **Diyarbakır**, s. 233.

²³ R. Özdemir; **Ankara**, s. 196-7.

1.4. OSMANLI MAHKEMESİNDE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE MUHTEVALARI

1.4.1-Şer'iyye Sicilleri

İnsanların yazıyı bulmalarından sonra başlayan kayıt tutma ve sonraki nesillere aktarma insanlık tarihinin gün yüzüne çıkmamış gerçeklerini ortaya çıkartmaktadır Bu kaynaklar sadece siyasi tarihi çekikinde değil soysa tarih içinde bilgi bulmaktadır İşte şer'iyye sicillerinde siyasi tarihin yanı sıra askeri, kültürel, sosyal ve iktisadi yapı çekikinde çok kıymetli bilgiler ihtiva eder. Şer'iyye sicilleri tarih araştırmalarında birinci elden kaynak olma durumundadırlar. Çünkü şer'iyye sicillerinde ait oldukları yerlerde yaşayan halkın; günlük hayatının, giyecek ve yiyecek fiyatlarının, çarşılarının, evlerinin camilerinin, çeşitli müesseselerinin, mahalle ve köylerin örf ve adetlerini o zamanki hukuk ve tatbikatını, vakıfların, hayat şartlarını, ödedikleri vergileri, devlet görevlileri ile olan münasebetlerini ve benzeri konularda durumlarını gösteren çok değerli bilgiler elde etmemiz mümkün olmaktadır²⁴. Mahkeme esnasında zabıtların tutulması ile şer 'i mahkeme sicilleri meydana gelmiştir. "Kadı defterleri", "Şer 'i mahkeme sicili", "Şer'iyye sicili" veya sadece "Defter"'de denilen sicillerde bulunan belgeleri önce üç ana gruba ayıra biliriz.

- I. Devlet merkezinde gelen bütün ferman, berat, pusula ve mektuplar,
- II. Kadı tarafından verilen İlâm, Huccet ve Müraseleler,
- III. Resmîyete geçirilmesi istenen Vakfiye, Hibe kaydı, Vekâlet Hucceti, Veraset kaydıvb. gibi konular²⁵.

Bu defterlerde kadı veya naiblerin verdikleri kararları yazıldığı kısma sicil-i mahfuz merkezden gelen türlü emrin yazıldığı kismada sicil-i mahfuz defterlu denirdi. Bu kayıtları mukayyit denilen görevliler Şer 'iyye Siciline yazarlardı.

²⁴ İbrahim Yılmazçelik; "1840-1850 Yıllarında Harput", T.A, S.52, s. 124.

²⁵ Mustafa Öztürk; "Harput Şer'iyye Sicilleri", Tarih İçinde Harput, Elazığ, 1992, s.74.

Bu şekilde oluşun “kadı sicili”, “kadı defteri” , sicil-i mahfuz veya sicil de genellikle Sicillerde, rika ve çeşitleri, talik, talik kırması, hurda talik, nestalik ve çeşitleri, sülüs, sülüs kırması, divani çeşitleri ve pek nadir olarak ta siyakattır. Bu siciller XV. yy’ın başlarından başlayarak XX. yy’ın başlarına (1460-1918) kadar gelen ve en aşağı V. Asırlık Türk tarihini, Türk sosyal hayatını toplamış olmaları itibariyle Türk tarihinin ana kaynaklarındandır. Bundan dolayı her vilayet ve kaza merkezlerindeki mahkeme sicilleri, o bölgenin en güvenilir tarihi kaynaklarından sayılmaktadır. Bu bakımdan Osmanlı tarih araştırmacılarının mutlak suretle bu sicilleri incelemeleri gerekmektedir. Bu defterler incelenmediği takdirde verilecek hükümlerin eksik kalacağı muçekikaktır²⁶.

1.4.1.1-Muhtevası

Şer’iyye sicillerinde yer alan kayıtları kadı tarafından verilen hükümler, her hangi bir hadiseyi, bir şaadeti ve bir hibeyi resmiyete geçirilmesi istenen bir hususu ihtiva eden belgeler, devlet merkezinden gelen çeşitli yazılar şeklinde tasnif etmek mümkündür. Bu genel tasniftan yola çıkarak, şer’iyye sicillerinde yer alan belgeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Merkezden gönderilen her türlü ferman, berat ve mektuplar
2. Ümera denilen mahalli yöneticilerin (Beğlerbeği, vali, sancak beyi, mutasarrıf, mütesellim vb. görevliler) çeşitli konularda sancak ve şehir sorunlarını çözmek için yayınladıkları buyuruldular ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar
3. Kadılar çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilâmlar ile şehir yönetiminde kişi yada kurumlar arasında doğan anlaşmazlıklar çözümlemek için verdikleri hüccetler
4. Şehrin mahalle listeleri, dinî ve sosyal yapıların inşası, bakım ve tamirlerinin yapılması, şehirde yürütülen imar faaliyetleri, imar işlerinde kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar

Şehir nüfusunun ırkî ve dinî yönden ayrımı, bu nüfusun zaman zaman maruz kaldıkları hastalık ile tabii afetleri belgeler, evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım-satım, mukavele ve kefalet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralanma ve öldürme ile ilgili belgeler

²⁶ Ahmet Aksın; “218 numaralı Harput Şer’iyye Sicili 1249-1256 (M. 1833 (1233)-1840)”, **Fırat Üniv. Sosyal Bil.Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi**, Elazığ, 1990, s. XXIII.

Şehirdeki esnaf grupları, bunların meslekleri ile ürettikleri malların çeşitleri, çarşı pazarda satılan malları narh listeleri, usta ve ırgat yevmiyeleri ile ilgili kayıtları

Sancak ve şehir halkından toplanan vergi miktarları, bu vergilerin toplanmasında kullanılan avarızhâneler ile ilgili belgeler

Altın ve pâre meseleleri ile çeşitli eşya kayıtlarını gösteren kayıtlar,

Ölen kişilerin meslekleriyle mal varlıklarını gösteren tereke kayıtları, bu kayıtlarda yer alan etnoğrafik eşya listeleri²⁷.

Şer’iyye sicillerinde mevcut kayıtları göz önüne alırsak şu türden belgeleri sıralamak mümkündür.

1.4.1.2-Hüccet: Kelime manası itibariyle delil ve bir fiilin sabit olduğunu bir davayı ispat eden şahitlik, yemin veya yeminden vazgeçme anlamına gelir. Şer’ iyye sicillerindeki anlamı ise; kadının hükmünü ihtiva etmeyen, taraflardan birinin ikrarını, diğerinin bu ikrarı kabulünü havi bulunan ve üst tarafında bunu düzenleyen kadının mührünü ve imzasını taşıyan belgeyi ihtiva eder. Hüccetler esasın mahkemelerin hukuk ve noterlik çalışmalarının ürünüdür. Hüccetleri konularına göre şöyle tanzim etmek mümkündür; satış akdinin yapıldığını belirten bey-i kat hücceti; evlenme akitlerine ilişkin nikâh hüccetleri; bağışlama, rehin, kefalet, şahadet, şirket, vekâlet, kısas gibi hüccetler mevcuttur.

1.4.1.3-İlâm: Bir mahkemede sadır olan hüküm ve kararı havi ve kararı havi resmi belgeye verilen addır. Her ilâm belgesi davacının iddiasını dayadığı deliller daevalının cezasını ve def ’i söz konusu ise def ‘ inin sebepleri ve son kısımda da kararın gerekçeleri ile nasıl karar verildiğine dair kayıtlar içerir. İlâm belgeleri diğer belgelerde ayıran en önemli özellik, hâkim-i şer’i mahkemede vermiş olduğu kararı ihtiva etmesidir.

1.4.1.4-Buyruldu: Türkçe “buyurmak” mastarında yapılmış bir isim olan buyruldu, Osmanlı diplomatikasında sadrazam, vezir, defterdar, kadiasker, kaptanpaşa, beğlerbeği, vs. yüksek rütbeli vazifelilerin kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderdikleri emirleri bir terimdir²⁸.

²⁷ İbrahim Yılmazçelik, **Diyanet Şer’iyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri)**, Ankara, 2001, s.8. Rifat Özdemir, “Şer’iyye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.1, S. 1, Elazığ, 1987, s. 192.

²⁸ Mübahat Kütükoğlu Osmanlı belgelerinin dili, İstanbul,1988,s.197.

1.4.1.5-Telhis: Hülâsa etmek, özetlemek manasındadır. Osmanlı diplomatiğinde genelde alt kademedeki vazifelinin bir meselenin safhalarıyla ilgili olarak üst kademedeki vazifeliye yazdığı yazıya, rapora telhis denir²⁹.

1.4.1.6-Takrir: Arapça karardan tef'îl vezninde bir kelime olan takrir yerleştirme sağlamlaştırma anlatma manalarına gelir. Diplomatik bakımından isi takrir bir işi yazılı olarak ilgili merciye bildiren bir tür belge için kullanılmıştır. Bu merci padişah veya sadrazam olabileceği gibi daha alt kademedeki bir vazifeli de olabilir³⁰.

1.4.1.7-Şukka: Merkezle taşra veya taşradaki iki yer arasındaki yazışmalar için kullanılan bir belge türüdür³¹.

1.4.1.8-Müzekkire: Arapça asıllı zıkr kökünden gelmektedir. Osmanlı diplomatiğinde her hangi bir husus için alttan üste ve genellikle bir idare veya nezaretin şubelerinden bağlı olduğu üst makama hitaben konuyla ilgili izin istemek yahutta bir şubeden diğer bir şubeye durumu unlatmak veya muameleyi sormak üzere yazılan yazılara verilen isimdir³².

1.4.1.9-Temessük: Kelime manası olarak borç senedini ifade eden temessükün şer'iyye sicillerinde ifade ettiği anlamı ise miri ve gayr-i sahih vakıflarda tasarruf çekikî sahiplerine yetkili makam tarafından verilen belgedir. Daha sonra tapu tabiri kullanılmıştır³³.

1.4.1.10-Tereke: Aslı terike olan ve ölen kişinin bıraktığı mal yerine kullanılan bir tabirdir. Ölünün teçhiz ve tekfini, ölünün borçları vasiyeti ve veresenin çekikî terekenin ihtiva ettiği konulardır.³⁴

1.4.1.11-Narh: Osmanlı iktisat sisteminde bütün ihtiyaç maddelerinin fiyatları senede birkaç defa tespit edilirdi. Şehirde üretilen-satılan yiyecek, giyecek, yakacak fiyatları, işçi-usta ücretleri esnaf temsilcileri ile birlikte günün şartlarına göre ayarlanırdı ki bu işleme “narh” denilmiştir. Tespit edilen fiyatlar bir yandan halka iletilirken bir sürati de siciline geçirilirdi³⁵.

²⁹ M. Kütükoğlu; **Osmanlı belgelerinin Dili**, s.206.

³⁰ M. Kütükoğlu; **Osmanlı belgelerinin Dili**, s.214.

³¹ M. Kütükoğlu; **Osmanlı belgelerinin Dili**, s.233.

³² M. Kütükoğlu; **Osmanlı belgelerinin Dili**, s.300.

³³ R. Özdemir; “Şer'iyye sicillerinin toplu kataloğunu Doğru”, s.192.

³⁴ Mehmet Zeki Pakalın, “tereke”, **Osmanlı Tarihi Deyimleri Ve Terimleri Sözcüğü** III, İstanbul, 1993, s. 460.

³⁵ A. Aksın 218 numaralı Harput Sicili, s. XXVII.

1.4.1.12-Emir ve Fermanlar: Bu hükümlerde padişah ihtilaflı bir durum karşısında görüşünü bildirir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda kaideleri divan-ı hümayunun telhisi üzerine tanzim ederdi³⁶.

1.4.1.13-Tevzi Defterleri: Halkın ödemekle mükellef olduğu örf-i vergiyi gösteren, müfredatlı defterlerdir. Buna salyana defteri de denir.

1.4.1.14-Arzuhal: Bir dilek veya şikâyet bildirmek üzere alttan üste yazılan ve bu günkü karşılığı dilekçe olan belge türüdür. Sunan , şahıslar gerekse belge şekli itibariyle arzlar aralarında bazı farklar vardır. Arz, genellikle devlet görevlilerinin resmî yazısı iken, arzuhal ise reaya ve askeri sınıfın şahsi dilekçeleri idi. Ayrıca arzuhal yazılış bakımından da değişiklik gösterir³⁷.

1.4.1.15-Vakfiye: Arapça asıllı bir kelime olan vakf durdurmak, alı koymak manalarına gelmektedir. Terim olarak vakıf bir kimsenin Allah’a yakın olmak gayesi ile menkul veya gayrimenkul mal veya edilen şeyin vasıfları ve vakf edilme şartlarını ihtiva eden ve kadı tarafından tasdik edilen bir belgedir³⁸.

1.4.1.16- İlmühaber: Bir daireden diğer daireye veya dairelere her hangi bir husus bir karar veya bir hükmü bildirmek üzere yazılan belgelere ilmühabir adı verilir.

³⁶ A.Akgündüz;Şer’iyye Sicilleri C.I, s.39.

³⁷ M.Kütükoğlu; **Osmanlı Belgelerinin Dili**, s. 303.

³⁸ M.Kütükoğlu; **Osmanlı Belgelerinin Dili**, s. 359.

İKİNCİ BÖLÜM

2. 561 NUMARALI AFYON ŞER'İYYE SİCİLİ

2.1. 561 Numaralı Afyon Şer'iiye Sicilinde Yer Alan Belgelerin Konulara Göre Tasnifi

Belgelerin Konulara Göre Tasnifi	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez İçindeki Sayfa Numarası
Vergi Toplanması ile İlgili	Hüccet	2	20	25
	İlam	3	20	25
	İlam	8	20	27
	Hüccet	8	20	28
	Hüccet	10	20	29
	Tevzi Defteri	16	21	36
	Ferman	18	21	37-38
	Tevzi Defteri	22	21	40-59
	Tevzi Defteri	23	21	60
	Ferman	24	21	60-61-62
	Ferman	25	21	62-63
	Ferman	29	21	65-66
	Ferman	32	22	67-68
	Tevzi Defteri	36	22	76-77-78
	İlam	41	22	82
	Tahrir Defteri	42	22	82
	İlam	43	23	82
	İlam	44	23	82

	Hüccet	76	23	124
	Tezkire	51	23	85-86
	Tezkire	52	23	86
	Tezkire	53	23	87
	Ferman	54	23	87-88
	Tezkire	55	24	88-89-90
	Ferman	56	24	90-91
	Ferman	57	24	90-91-92
	Buyruldu	58	24	94
	Ferman	60	24	97-98-99
	Ferman	61	24	99-102
	Tevzi Defteri	63	24	102-105
	Buyruldu	64	24	105
	Ferman	65	24	106-107
	İlam	66	24	107
	Tevzi Defteri	67	25	107-112
	Tevzi Defteri	70	25	115-116
	Tevzi Defteri	71	25	116-117
	Mesarif Defteri	73	25	118-119-120-121-122
	Hüccet	75	25	123-124
	Ferman	77	25	124-125-126
	Ferman	78	25	126-127
Fetva İle İlgili	İlam	4	21	26
	İlam	27	22	63-64
Borç Alacakla İlgili	Senet	1	20	25
	Ferman	28	21	64-65
	İlam	31	22	67

Nafaka	İlam	3	20	25
	Mahkeme Kaydı	2	20	25
Tayin	Ferman	5	20	26
	Ferman	6	20	27
	Ferman	7	20	27
	Hüccet	12	20	31
	İlam	13	20	32
	Berat	21	21	40-51
	Ferman	30	21	66-67
	İlam	33	22	68-69
	Buyruldu	38	22	80-81
	Buyruldu	39	22	81
	Hüccet	72	25	117-118
	Buyruldu	74	25	122-123
	Hüccet	9	20	28
	Hüccet	11	20	30
	Ferman	37	21	78-79
Askeri Sefer	Ferman	14	20	32-33 -34
Zahire Toplanması	Feman	15	21	35-36
Menzil Ücreti	İlam	17	22	37
	Tevzi Defteri	34	22	69-73
Vakfiye	İlam	19	21	38
	Berat	35	22	73-74
	Vakfiye	59	24	94-95-96-97
	Vakfiye	69	25	113-114-115
Gühercile Zararı	Tevzi Defteri	20	21	39
İkamet	İlam	26	21	63
	İlam	45	23	83

	İlam	46	23	83-84
	İlam	47	23	84
	Tezkire	48	23	84
	Tezkire	49	23	84-85
	Tezkire	50	23	85
Arpalık Verilmesi	İlam	62	24	102
Ağnam Sevki İçin	Ferman	68	25	112-113
Vasi Tayini	Tereke	40	22	81

2.2. Belge Özetleri

Belge No:1

Tansulu oğlu İsmail Kerimesi Atike hatunla altmış iki buçuk guruş evlenme hüccetidir.

Belge No:2

Sofiler mahallesi sakinlerinden Şerife hatunun nafaka alacağına dair mahkeme kaydı.

Belge No:3

1232 Senesi Karahisar-ı Sahibe Hüseyin Rıza Efendinin naib olarak atandığına atama beratıdır.

Belge No:4

Karahisar-ı Sahib'e Seyyit Abdullah Efendi, Ali Efendinin yerine Seyyit Mehmet tarafından Fetva Emini olarak atandığına dair mektuptur.

Belge No:5

Yusuf Efendi'nin Karahisar-ı Sahib Nakibü'l Eşraf Kaim-i makamı atandığına dair mektuptur.

Belge No:6

İsmail Efend'inin Karahisar-ı Sahib'e Nakibü'l Eşraf Kaim-i makamı atandığına dair mektuptur.

Belge No:7

Hacı Odabaşının Serdar mektubudur.

Belge No:8

İsmail Ağa üzerine olan ocaklığın Serdar El Hac Ali Ağa'ya ihale edildiğine dair hüccet kaydı.

Belge No:9

Mîrû'l-emr El-hac Mustafa Ağa ve serdârzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa Nakib İsmail Efendi ve Hamza Efendi ale's-seviyyeti a'yânlık buyruldusudur.

Belge No:10

Çakır karyeleri ve mukatasının Ali Efendiye iltizam usulüyle verildiğine dair temessük kaydıdır.

Belge No:11

Mütevellî-i sâbık Mehmed Efendi'nin cânib-i vilâyetden aldığı ibrâ hüccetidir

Belge No:12

Hâlâ müteveli El-hac Ali Efendi'nin mütevellilik hücceti'dir

Belge No:13

Hâlâ müfti Es-seyyid Abdullah Efendinin ibka mektubudur.

Belge No:14

Nasuh oğlu üzerine me'mur olan asakir için zehair tertibi emridir

Belge No:15

Nasuh oğlu üzerine me'mûr olan asâkir için zehâir tertîbi emridir

Belge No:16

İmaret aralıklarının ödediği vergi miktarları hakkında Tevzi Defteri suretidir.

Belge No:17

Menzil için toplama ücret hakkında.

Belge No:18

Humbarhâne nazırı Ataullah Efendinin nefi fermanıdır

Belge No:19

Devletlü Ragıp Paşa Hazretlerinin vakfiye suretidir.

Belge No:20

Kazalara tevziye ve takim olunan güherçile zarar defteridir.

Belge No:21

Karakatip mahallesi mescide tayin edilen imamın görevine başlamadığı ile ilgilidir

Belge No:23

Arpalık mutasarrıfı için askeriye muhallefatinın tevzi ve taksim edilmesi ile ilgili emirdir.

Belge No:24

Ahmet Şakir paşa hazretlerinin kazlarından bekaya matlûbu emridir

Belge No:25

Bu dahi Hacı Mehmed Paşa berkâyâsından Ahmed Şâkir Paşa tarafından Necib Efendi isdâr itdirdiği emrin kayıdır

Belge No:26

İsmail Efendi'nin ikâmet mektûbudur

Belge No:27

Hâlâ fazîletlü müfti Es-Seyyid Abdullah Efendi'nin fetvâ mektubudur

Belge No:28

İbiş Ağanın şerîki Seyyid Osman yedinde olan mal-i müşterekinden tahsîl olunmak bâbında Dimitri zımmînin isdâr itdirdiği emr sûretidir

Belge No:29

Serdar oğlunun nefy emri sûretidir

Belge No:30

Halacı zâde İsmail Ağa'nın Serdaroğlu'na mektûbudur

Belge No:31

33 (1233) Sincanlı kazası Akviran karyesi ahalilerinin dört bin vukiyye kal eda ve teslim edeceklerine dair mahkeme kaydı

Belge No:32

Tersaneri amüreye toplanacak olan Kalyoncu Bedeliyesinin eksiksiz toplanarak hazinei amireye teslimiyle ilgili fermanıdır.

Belge No:33

33 (1233) senesinde kapu kethidasının tayini ile verilen buyruldu.

Belge No:34

33 (1233) senesi için tevzi ve taksim edilen menzil ücreti defteridir.

Belge No:35

Gedik Ahmet Paşa Camisi için vakf edilen arzilerin kullanımı için verilen buyruldu.

Belge No:36

33 (1233) senesine ait Karahisar-ı Sahip kazasına matlup olan bedeliye defteridir.

Belge No:37

Seydiler karyesinde tekiyye-nişînlerin isdâr itdirdikleri fermân sûretidir

Belge No:38

Devletlü Çarkacı Ali Paşa hazretlerinin buyruldu-i Sâmilidir.

Belge No:39

Nakîb İsmail Efendinin ibkâ mektûbudur

Belge No:40

Karahisarı sahib de vefat eda Hacı hafızın veresi tarafından seyyid Hafız Mustafa vekül tayin edildiğine dair mahkeme kaydır.

Belge No:41

24 (1224) senesinden 34 (1234) senesine gelinceye kadar kalyoncu bedeliyesinin halasları suretidir.

Belge No:42

Kalyon bedeliyenin toplanması ile ilgili verilen tezkere kayıdır.

Belge No:43

Yüz nefer kalyon askeri bedeliyenin toplandığına dair tezkere kayıdır.

Belge No:44

Kalyoncu bedeliyenin toplanmasına ile ilgili tayin edilen yüz neferin bedeliyenin toplandığına dair senettir

Belge No:45

Kalyoncu belediyesi toplanması ile ilgili otuz dört neferin bedelinin toplandığı ile ilgili tezkere

Belge No:46

Otuz dört kalyoncu neferatının bedelinin toplanarak hazine teslimi ile ilgili teskere

Belge No:47

Kalyoncu bedeliyesine toplanan on üç guruşun tersane amiri hazinesine verilmek üzere verilen tahvil

Belge No:48

Kalyoncu bedeliyesine ait olarak toplanan hisselerin tersan amire hazinasine teslimi için verilen tezrike

Belge No:49

Kalyoncu bedeliyesine ait olan 3885 guruşun tamamen toplandığına dair tezrikerdir.

Belge No:50

Kalyoncu bedeliyesinin toplanması ile memur olan yüz otuz neferin her guruştan otuz yedi nefer in 3700 kurşu 4 tamamen toplandığına dair tezrikerdir.

Belge No:51

İstanbul miri mubayasına ait olan Hınta kile mübâya‘ası halâsları tamamen teslimi ile ilgili verilen tezrikerdir.

Belge No:52

Karahisar kazasına isabet eden ağnam resmine ait eden tezrikerdir.

Dörder guruştta dörtleri guruş resmi ağnamın toplanması ile ilgili tezrikerdir.

Sincanlı kazasına ait olan ağnamların tamamına toplandığına dair tezrikerdir.

Belge No:53

Ağnam bedeliyesinin tamamen toplanacak teslimi ile senete ait tezrikdir.

Belge No:54

Ağnam bedeliyesinin beşer guruştan toplandığına dair tezrikdir.

Belge No:55

Otuz ve otuz üç seneleri ağnâm bedeliyesinin bakayası emridir.

Belge No:56

Ürküp kazasından olan Karahisar-ı sahipte vefat eden Mahmut Bin hacı Süleymanın vasiyeti olmadığından terekesinin Beyt'ül Mala kaydıyla ilgili terzikedir.

Belge No:57

Karahisar-ı sahipden Tuna boylarını tamir olacak kaleler için toplanacak olan oniki beş yüz gurusvergisinin eksiksiz toplanması ile ilgili tezrikdir.

Belge No:58

1234 senesinde mahsus kıla'ı çekianiyeye tamir için Karahisar-ı sahip isabet eden 12500 gurusşamamen hazineyi amireye teslimi ile ilgili rûznama suretidir

Belge No:59

Karahisar-ı sahip mahallesinden Hacı İsmail Mahallesi sakinlerinden Hz. Mevlana da el hacı Abdül ağanın zevcesi iffet li Hanife kadının vakfiye suretidir

Belge No:60

Otuz üç senesine mahsûs Enfiye mîrisi emridir

Belge No:61

Duhân gümrüğü emri sûretidir

Belge No:62

1234 senesinde Mehmet Raşit Efendiye verilen arpalık mutasarrıflığı ile ilgili verilen surettir.

Belge No:63

Karahisar-ı sahip mutasarruflarına tahsil kılan imdad-ı haziriyye ve taksit pusulasıdır

Belge No:64

Tevzi için verilen buyruldu suretidir

Belge No:65

30 ve 31 senelerinin Karahisar-ı Sahip sancağında kazalarında toplanacak olan ağnam bedeliyesi bakayası emridir

Belge No:66

Karahisar-ı Sahib sancağının 227 senesine ait ağnam bedeliyesini toplandığına dair senettir.

Belge No:67

Karahisarı sahip sancağının 34 senesinin ağnam bedeliye emridir

Belge No:68

Der-aliyye'ye ağnâm sevkiçün sâdır olan emr-i âlî sûretidir

Belge No:69

Medine-i Karahisar-ı Sahip de mali yahşi mahallesi sakinlerinden köse oğlu ve zevcesi Hatice hatunun mallarından vakfiyesidir.

Belge No:70

33 (1233) senesi gühercile tevzi ve taksim edilmesi ile ilgili defter.

Belge No:71

İşbu bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben Karahisar-i sâhib mutasarrıflarına tahsîs kılınan imdâd ve hazırıyyeden tahsît-i sâî olmak üzere kazâyâ verilen pusula sûretleridir

Belge No:72

Karabağcı Aşîretlerinin ahidnâmeleri sûretidir.

Belge No:73

34 (1234) senesinin mesarîf defteridir.

Belge No:74

Bolvadinli Muhzırzâde Hacı Ahmed'in hasekîlik mektûbudur.

Belge No:75

Tavşanlı kazası toprakları olan bağ ve bahçenin müceddeden mukataa rapt olan hüccet suretidir.

Belge No:76

1234 senesinde Mevlana müderrisine arpalık'ın taksimi ile verilen hüccettir.

Belge No:77

20 (1220) senesinden 29 (1229) senesine gelinceye kadar toplanan kalyoncu bedeliyesinden kalan bakaya toplanarak hazineye teslimi ile ilgili emirdir.

Belge No:78

34 (1234) senesinin kalyon bedeliye emridir.

37

Otuz yedinci sicil

Tarih: sene 33 (1233)

Karahisar-ı Sahip Sakinlerinden İsmihan binti Mehmet Nâm hatun bundan akdem kendi
nefsini Muslu (?) Karyeli Salih Bin Mehmet nâm kimesneye kırk gurus mehir
müsemmasıyla ahd-i nikah ihbarlarıyla semen-i mezburun ahz eylediği kayır şüt fi 27 L
(Şevval) sene 33 (1233)

Şühud'ül Hâl

Eskici Abdullah

Sarraf Hâne Camii Müezzini Süleyman

Muhzır İbrahim

Ser Muhzıran İbrahim

Ve gayruhüm

S1-B1

Sahib nâm mahalle sâkinlerinden Tansılı oğlu İsmâil'in kerîmesi Âtike nâm hatundan
bundan akdem Altmış iki buçuk gurus sahibü'l bâkî mihr-i müsemmasıyla nefsi Ebû
Bekir oğlu Hüseyin nâm kimesneye tezvîc eylediği kayıd şüd fi 23 z (Zilhicce) sene 33
(1233)

Kız vekîli Kutub Molla Ahmed

Oğlan vekîli hancı ihtiyar Es-Seyyid Mehmed Ağa

Kutub İmâmzâde Molla Mustafa

Çaylı oğlu İbiş Bey

S1-B2

Sôfiler mahallesi sâkinelerinden Bintâs zevcesi Şerîfe nâm hatun hâlen livâ-i
Karahisar sâhib mutasarrıfı Devletlü el-hâc Ali Paşa Hazretlerinin huzûr-ı âlîlerine
takdîm edildiği arzuhâlinde hâlen taht-ı nikâhında olduğum zevc-i dâhilim Tahkeci oğlu
Hasan nâm kimesne iki seneden berü üzerine lâzım gelen nafaka ve kisvemi vermeyüp
ve bundan mâadâ bin gurus mâl-ı müşterekden hisse-i şâyiam 230 gurus alacağım olup
alıverilmesi matlûumdur dedikde gibbe's-suâl merkûma çekik-ı cevâbında iki yüz

yirmi gurus üzerine musâlaha olunmuşdur ki bu defle mukâbele ve nafaka ve kisvesini mu'tâd üzere infâka mahalle-i mezkûre sükkânından es-Seyyid Molla Abdurrahman kefil olduğu kayıd şüd

Fi 27 câ (Camaziyel evvel) sene 34 (1234)

S2-B3

YÂ FETTÂH YÂ REZZÂK YÂ HALÎM

E'üzü billâhimineşşeytânirracîm Bismaillâhirrahmânirrahîm Tevekkeli alâ hâlikî vallahi Ünibü

İzzet-ma'âb şeref-nisâb Mevlânâ Hüseyin Rıza Efendi kâmiyâb Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisar-ı sâhib kazâsının umûr-ı neyâbet-i şer'îyyesi işbu sene isneyn ve selâsîn ve mieteyn ve elf Ramazanü'l-mübâreki guresinden cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûru gurre-i merkûmdan bi'n-Niyâbet mutasarrıf olup beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlî ve vâkı'a olan mevtâ-yı askeriye muhalledâtını dahi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farziyyeti's-şer'îyye tevzî' ve taksîm eyleyüp cadde-i şer'-i kadîmden ser-mevanhırâfa cevâz göstermeyeceğiz ve's-selâm

El-fakîr Es-Seyyid Ahmed ve Reşid el-kâdî be-dârı'l-hilâfeti'l- Aliyye sâbıkan

S2-B4

İzzet-ma'âb Karahisar-i sâhib kazâsı sükkânından Hüseyin Efendi zâde Es-Seyyid Abdullah Efendi

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki kazâ-i mezbûr müftisi Müftîzâde Ali Efendi'nin sû-i hâlî ve senin ehliyet ve istihkâkın bâ-muhzır tarafımıza inhâ ve me'zûn ve bi'l-iftâ' olmak çekikinde istid'â olunmağla mezbûr Ali Efendi hacr olunup yerine tarafımızdan sana iftâyâ izin virilmişdir gerekdir ki lede'l-istiftâ' esahh-ı akvâl-i eimme-i hanîfiyye aleyhim rahmeti Rabbi'l-beriyyeti ile iftâ' idüp kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzâlarında kazâ-i mezbûr müftisi olduğunu tasrîh eylesin hurrîre fi'l-yevmi'r-râbi' min Zilka'deti's-şerîfe sene isneyn ve selâsîn ve mieteyn ve elf

El-fakîr Es-Seyyid Mehmed Reisü'l-Halidin (?) afâ anh

Kad vasala ileynâ ve Kayd Fi 13 Za (Zilkade) Sene 32 (1232)

S2-B5

Yusuf Efendi'nin nekâbet mektûbudur

Kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm Kadızâde Es-Seyyid Yusuf Efendi dâme şeref siyâdetehû ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiyyeti inhâ olunur ki hâlâ Karahisar-ı sâhib ve Barcın ve Nevâhî-i Barcın ve Sincanlı kazâlarında kâimmakâmımız olan Es-Seyyid İsmail Efendi'nin harekât-ı nâ-marziyesi bu def'a bâ-i'lâm tarafımıza inhâ ve mezbûrun ol hidmet-i aliyyeden Hacı ve cenâbınızın ensabı istid'â olunmağla mezbûr Es-Seyyid İsmail Efendi işbu bin iki yüz otuz üç senesi Saferü'l-hayrı guresinden ol hidmet-i celîleden hacr ile cenâbınız gurre-i merkûmdan kâimmakâm ta'yîn olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüp kuzât ve kâimmakâm senedleriyle teşyîd ve izhâr-ı alâmet-i hadra idenleri men' ve def' ve cenâbınız dahi kimesneye alâmet-i hadra vazından haşiyet ve iddi'â-yı neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet ile işbu emânet-i kübrâda iffet ve istikâmet eyleyüp sâdât-ı kirâmdan tevcîhiyye ve Arusiyye muhaddesât-ı sâire nâ-marziyye nâmıyla bir akçelerin almayup ve aldirmayup sıyânet-ı ırz ve mallarında sa'y-i mevfûr zımnında şevketlü mehâbetlü kudretlü kerâmetlü pâdişâh-ı âlempenâh efendimiz hazretlerine isticlâb-ı da'vât-ı hayriyyeye ittihâm ve her bir umûrda şer'-i şerîfe imtiyar-ı tek eyliyerek mazhar-ı şefa'at-i hazret-i seyyidü'l-enâm aleyhi ve alâ âlihî efdalü't-tahiyye ve's-selâm olasız

Kad vasala ileynâ ve Kayd Fi 13 S (safer) sene 33 (1233)

Mine'l Muhlis Mehmet Sadık Hamidü'l Vefk El-Hüseynî e'n Nakib ale'l Eşrâf

S2-B6

İsmail Efendi'nin kâimmakâmlık mektûbudur

Kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm zikri âtî kazâhâyada kâimmakâm-ı sâbıkımız Es-Seyyid İsmail Efendi dâme şeref siyâdetehû ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki hâlâ Karahisar-ı sâhib ve Barcın ve Nevâhî-yi Barcın ve Sincanlı kazâlarında kâimmakâmımız olan Kadızâde Es-Seyyid Yusuf Efendinin harekât-ı nâ-becâsı bu def'a tarafımızdan inhâ ve ol hizmet-i celîleden hacrı istid'â olunmağla mezbûr Es-Seyyid Yusuf Efendi işbu sene selâse ve selâsûn ve mieteyn ve elf Cemâziyelevvelisi guresinden hacr ile ol emânet-i kübra gurre-i merkûmeden cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüp kuzât ve kâimmakâm senedleriyle teşyid ve izhâr-ı alâmet-i hadra idenleri men' ve def' ve cenâbınızdan kimesneye alâmet-i hadra ve vazından haşiyet ve iddi'â-yı neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâle mübâderet ile

işbu emânet-i küberâda iffet ve istikâmet eyleyüp sâdât-ı kirâmdan tevcîhiyye ve arusiyye muhaddesat-ı saire nâmarziyye nâmıyla bir akçelerini almayup ve aldırmayup sıyanet-i irz ve mallarında sayı-i mefkur zımnında şevketlü mehâbetlü kudretlü kerâmetlü pâdişâh-ı âlempenâh Efendimiz hazretlerine isticlâb-ı da'vât-ı Hayriyeye ihtimâm ve her bir emirde şer'-i şerîfe imtisâl-i tâm eyleyerek mazhar-ı şefa'at-i hazret-i seyyidü'l-enâm aleyhi ve alâ âlihî efdalü't-tahiyyeti ve's-selâm olasız

Mine'l Muhlis Mehmet Sadık Hamidü'l Vefk El-Hüseynî e'n Nakib ale'l Eşrâf

S2-B7

Hacı Odabaşının serdar mektûbu

Şeri'at-şî'âr Karahisar-ı sâhib kadısı Efendi zîde fezâiluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükûmetinizde serdâr olanın ref' olup yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân altmış cema'atinin Hacı Odabaşı zîde kudrahû serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşaallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm öteden berü olageldüğü vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-i mezkûrun serdarlığı sana tefvîz olmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanun üzere zabt ve rabt-ı neferât ve ahz ve te'dîb-i başır ile tanzîm bilâd ve terfih-i hâl-i ibâda bezl ve iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfır yeniçerileri ve cebeci ve topcu ve top arabacısı ve gilmân ve acemî ve kul oğulları ve tavâif-i askeri bi'l-cümlesini üzerlerine serdar ve zâbit bilüp sözünden taşra vereyinden ahkâm-ı şeri ve kanun-ı kadim ve emri münife tatbik Taif-i merkumundan bilâ varis-i maruf fevt olanların mefrukatlarını mar'ifet-i şer'le zabt ve fuk-ı sultanide fûruht ve hâsıl olan esmânını canib-i beytü'l mal için Defter müfredatıyla ocağı âmire tarafına göndermeğle mübaderet ve beher hal sükkân ve vilayatın emn-i rahatıyla bâis-i hizmete pesendide ve huda getürmeğe müced olan mucib-i mektubla âmil olasız tahrîren fî şehr-i Şevvali'l-mükerrem sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kad vasale ileynâ ve kayd fî gurre-i Ca (Camaziyelevvel) sene 33 (1233)

S2-B8

Tarih-i mezkûrda Cemâziyelevvel guresinden Şevval-i şerîf guresine kadar beş mâh sâbık serdâr İsmail Ağa üzerinde olup cümle ocaklı ma'rifetiyle hâlâ serdâr El-hac Ali Ağa'ya ihâle ve tefvîz olup icab iden icâzesi yüz otuz dört gurusserdar-ı sâbık İsmail Ağa yedine bi't-tamâm ve'l-kemâl edâ ve teslîm olunduğu bu mahalle şerh virildi

S 3-B9

Miralay El-hac Mustafa Ağa ve serdârzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa Nakib İsmail Efendi ve Hamza Efendi ale's-seviyyeti a'yânlık buyruldusudur

Medîne-i Karahisar-ı sâhib'de sened-i ârâyn şeriat-ı gârrâi şerîfde gurren fazîletlü Efendi zîde fazluhû ve me'zûn bi'l-iftâ'a fekâhetlü Efendi zîde salâhahû ve seccâde-nişîn-i hangâh-ı sultân dîvânı zehâdetlü Es-Seyyid Eş-şeyh Ahmed Efendi zîde irşâdehû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân miralay El-hac Mustafa Ağa ve serdarzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa ve kâimmakâm nakîbü'l-eşrâf İsmail Efendi ve esbak Hamza Efendi ve serdâr Yeniçeri Hacı Ali Ağa zîde kadruhûm ve kıdvetü'l-akrân ihtiyârân-ı şeref-i ve avâbit ve cümle hucâra ve kâffe-i ahâlî zîde kadruhum inhâ olunur ki bundan akdem şeref riz-i sahife-i muhabbet olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn mûcibince kâtibe-i memâlikde a'yân nasb-ı ahâlî-i fukarânın re'y ve intihâbıyla olmak muktezâsı beldenizde a'yân-ı nasîbeçün tahyîr ve tercîh ve isti'lâmına mütedâbir bundan akdem cümleye hitâben irsâl olunan buyruldumuzda cümlelerin itlâ'ı şâmil oldukda bi'l-ulema süfehâ ve sulahâ ve meşâyih ve haccâc ve fukarâ bi'l-müzâkere ve'l-müşâvere miralay Hacı Mustafa Ağa ve serdârzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa ve hâlâ nakîb İsmail Efendi ve esbakı Hamza Efendi ehl-i çeki ve dindâr ve cell ve akd-i umûra sâhib-i iktidâr ve kâffeten ahâlî kendülerine emîn ve beynlerinde ru'yetleri zü'tibâr ve bu umûra alik ve sezâvâr idigüme ve ifâde ve iş'âr bâbında taraf-ı şer' den takdîm ve tesyâr olunan i'lâm-ı şer' iyye vechi üzere mûmâ ileyhim muhtâr nasb olunmuşdur imdi beher yevm kethüdâmız yanına gelüp kâffe-i matlûb Devlet-i aliyye ve mesâlih-i fukarâ ve tarafımıza dâir olan husûsâtta kânûn ve rûsûm-ı reayat ve zulm ve ta'addî olur mevâdda îkâz ve ihzar idrek sâye-i hüma-vâye-i pâdişâhda ahâlî ve ra' iyyet âsûde ve refâhdâr olmağla isticlâb-ı da'vât-ı hayriyyeye bezl ve sa'y ve iktidâr ve siz ki muhtârûn-ı mûmâ ileyhimsiz siz dahi icrâ-yı garz ve ifâ-yı de'âvî-i nefsanîye üzere olmayup her vechle rûsûm ve kânun-ı müteaddiyet hümayun-ı masvlihaddave her bir mesâlihde sarf-ı sadâkat üzere olmanız için dîvân-ı Karahisar-ı sâhib'den işbu buyruldı tahrîr ve irsâl olundu bi-mennihî te'âlâ vüsulünde ol vechle hareket ve bermûceb-i buyruldı amele mübâderet ve hılâfindan tamâm ve mücânebet eyleyesiz deyu Fî gurre-i Ca. (Cameziyel evvel) Sene 33 (1233)

S. 3-B10

İhtisâblık mukâta'ası temessükü sûretidir

Bâ'is-i nemîka oldur ki

Karahisar-ı sâhib sancağında bâ-berevât-ı şerîf-i âlişân mutasarrıf olduğu Çakır karyesi ve kantar mukâta'alarının tamamıyla nefis-i ihtisâb Karahisar mukâta'asının sülûsân hissesini işbu bin iki yüz otuz üç senesi martı ibtidâsından şubatı gâyetine gelince iltizâmlarına tâlib ve râgıb olan Ali Efendi'ye der-uhde ve iltizâm ve sene-i sâbıkı vechle bedel-i iltizâmları olan mebâliğ-i ma'lûme tamâmen ahz ve kabz olunup işbu zabıt- nâme ketb ve imlâ ve tâlibi yedine def' ve i'tâ olundu gerekdir ki sene-i merkûme mahsûben mukâta'ât-ı mezkûreyi öteden berü olıgeldüğü vechle zabt ve rabt ve hâsılât ve rûsûmâtını ahz ve kabz eyleyüp sene be- sene kadar tarafımızdan ve cânib-i âhardan ferd-i vâhid müdâhale etmeye vesselâm

İmza

Seyyid Mehmed Atâ'a mutasarrıf-ı mukâta'ât-ı mezbûr hâlâ

İşbu bin iki yüz otuz üç senesi mâh-ı Cemâziyelevvelisi sekizinci yevm cümle martın duhûlü i'tibâr olunup bu mahalle kayd olundu gaflet olunmaya ve's-selâm

S. 3-B11

Mütevellî-i sâbık Mehmed Efendi'nin cânib-i vilâyetden aldığı ibrâ hüccetidir

Medîne-i Karahisar-i sâhibde vâki' Haccâc ve şürefâ ve yeniçeri muhtarları ve vücûh ve zâbitândan her biri kendi taraflarından asâleten ve uhdelerinde olan kurâlar ahâlileri ve derûn-ı şehirde mevcûd mahallât ahâlileri ve bi'l-umûm re'âyâ ve berâyâ taraflarından vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb mütevellî-i sâbık Mehmed Efendi bin Süleyman nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm ıderler ki merkûm Mehmed Efendi bundan akdem beldemize cümlemizin re'y ve ittifâkıyla mütevellî nasb ve ta'yîn olunup dokuz sene mütevellîlik umûrunu ru'yet ve hizmet-i lâzımesin kemâ yenbağî mer'î ve mü'eddî kıldıktan sonra bu def'a bâ-hüsn-i rızâ ve ber-mantûk-ı emr-i âlî kendüyi mütevellîlik umûrundan azl ve yerine El-hac Ali Efendi nâm kimesneyi ecr-i misliyle mütevellî nasb ve ta'yîn eylediğimizde merkûm Mehmed Efendinin yirmi dört senesinden otuz üç senesine gelinceye değin cümlemizin ma'rifet ve ittifâkımız ile umûr-ı vilâyete harc ve sarf eylediği masrûfâtı isim ve şöhretiyle beher sene vukû' bulan tevzî'atlarda yekân yekân hesâbı ru'yet ve inde'l-ahâlî makbûl oldukdan sonra bu def'a ber-mutâd-ı kâdim

kadîm tevzî'imiz vakti hulûl itmeğin hâlâ mutasarrıf-ı Karahisar-ı sâhib devletlü Hasan Paşa hazretleri tarafından yine muhâsebe zımnında sâdır olan bir kıt'a buyruldu emr-i uslubları muktezâsı bu husûsa mübâşir ta'yîn buyurdıkları silahdar ağaları ma'rifetiyle müşârün ileyhın kethüdâları huzûrunda akd olunan meclis-i şer'-i nebevî'de tekrâr merkûm Mehmed Efendi ile hesâbımız ru'yet ve yedinde mevcûd ve defter-i müfredât ferden ferden tashîh ve tahkîk ve tedkîk olunup memleketce zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağımız taçekikuk etmediğinden başka kendünün cânib-i vilâyetde iktizâ iden alacağı seneyn-i seneyn-i sâbıkadan bâ mürâsele-i şer'îye meblağı yüz yirmi dört bin iki yüz iki buçuk guruşve mahallâtta bekâyâ elli beş bin dokuz yüz on guruşki cem'an bir yük seksen bin yüz yirmi iki buçuk kurş alacağı ba'de't-tahkîk sicil-i mahfûza sebt ve kayd ve defter-i tevzî'a idhâl ve hîn-i tahsilde merkûm Mehmed Efendi'nin umûr-ı vilâyet için istidâne eylediği dâyinlerine bazen havâle tarîkiyle ve bazen yeden be-yed edâya cümlemiz müte'ahhid olduklarımızda fîmâ ba'd bu husûsa müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i îmân ve muhâsamâtdan her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle merkûm Mehmed Efendinin zimmetin ibrâ ve ıskât eylediğimizde ol dahi ibrâmızı kabûl eyledi deyu tekâdîr-i meşrûhalarında merkûm Mehmed Efendi şifâhen tasdîk ve vicâhen tahkîk idicek gıbbe't-tasdîkü's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve inşâ olundu cerâ zâlike ve hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-işrîn min şehr-i Cemâziyelevvel li-sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

hâlâ müfti-i belde Es-Seyyid Abdullah Efendi,

Mahmud Paşa müderris-i Yalvacı Es-Seyyid Süleyman Efendi,

hâlâ mütevellî El-hac Ali Efendi şerâfetlü Hamza Efendi,

Nakîb sâbık şerâfetlü Yusuf Efendi fazîletlü Es-Seyyid Kâsım Efendi

hâlâ nakîb İsmail Efendi Hamamcızâde El-hac Mehmed Ağa Benderlizâde El-hac Ömer Ağa,

Haclukzâde El-hac Ömer, Sâdrizâde El-hac Mustafa Ağa,

Serdâr-ı sâbık İsmail Ağa, Haffaf Ali Efendi,

Şeyh-i mevlevî Es-Seyyid Ahmed Efendi,

Serdârzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa,

Ömerzâde El-hac Ebubekir Ağa,

hâlâ serdâr El-hac Ali Ağa,

Haffaf Es-Seyyid El-hac İbrahim,
 Haffaf Molla Ömerzâde Es-Seyyid Ahmed,
 Miralay El-hac Mustafa Ağa,
 Nerdübânîzâde El-hac Halil Ağa,
 Sarı Hacı Ali, Tohumcuzâde El-hac Mustafa Ağa,
 Kazıklı El-hac Hasan Ağa, Gümüşzâde Es-Seyyid El-hac Ebubekir Ağa
 ve gayruhum mine'l-hâzırîn fi'l-meclis

S4-B.12

Hâlâ mütevellî El-hac Ali Efendi'nin mütevellîlik hüccetidir

Medîne-i Akhisar-ı sâhib ahâlilerinden Hammâmî-zâde El-hac Mehmed Ağa ve Şeftâli-zâde Es-Seyyid Ömer Ağa ve Penderlizâde El-hac Ömer Ağa ve Nerdübânîzâde El-hac Halil Ağa ve Gümüşzâde Es-Seyyid El-hac Ebu Bekir Ağa ve Sarı Hacı Ali ve Hacı Lök-zâde El-hac Ömer Ağa ve hâlâ kâimmakâm-ı nakîbü'l-eşrâf Es-Seyyid İsmail Efendi ve şerâfetlü Hamza Efendi ve kâimmakâm-ı sâbık Yusuf Efendi ve Haffaf Es-Seyyid Hacı İbrahim ve temirci esnafı muhtârı Es-Seyyid Hüseyin Ağa ve haffâf Molla Ömerzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa ve Hacı Memişzâde Es-Seyyid Hâfız Ali Efendi ve Kızıklı Es-Seyyid Hac Hasan Ağa ve hâlâ serdâr El-hac Ali ağa ve Sarı zâde El-hac Mustafa ve Eğret Ağası Kasabzâde Ahmed Ağa ve Haffaf Molla Ali ve Müftî- zâde El-hac Süleyman Ağa ve Tahincizâde El-hac Mustafa ve Mîrû'l-emr El-hac Mustafa Ağa Serdarzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa ve ve ve ve ve ve ve ve sâir ma'lûmü'l-esâmî ve'l-eşhâs kimesneler kendi taraflarından asâleten ve sâir re'âyâ ve berâyâ ve ehl-i kurâ taraflarından vekâleten meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Hacı Odabaşızâde El-hac Ali Efendi nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâlet ve bi'l-vekâlet ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm iderler ki işbu bin iki yüz otuz üç senesi mâh-ı Cemâziyelevvelîsi gurrelerinden i'tibâr olunup bir sene-i kâmile beldemizin mütevellîlik umûrunu idâre etmek için üç bin beş yüz gurusücret virüp ve bundan mâ'adâ umûr-ı vilâyete dâir mesâlihatta vülât ve mütasarıfın ve a'yân ve zâbitân ve sâir hükkâm taraflarından laık-ı vech kendüye bir vechle zarar ve ta'addî ve mezâlim-i sâire zuhûr ve sudûr iderse cümlemiz zamîn olmak şartıyla merkûm Hacı Ali Efendi'yi umûr-ı beldeye mütevellî ve emîn nasb ve ta'yîn eylediğimizde ol dahi vech-i meşrûh üzere mütevellîlik umûrunu ru'yete kabûl ve hizmet-i lâzimesin kemâ yenbağî edâya ta'ahhüd

ve iltizâm eyledi deyu tekârîr-i meşrûhalarında merkûm Hacı Ali Efendi şifâhen tasdik ve vicâhen tahkîk idicek gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve inşâ olundu cerâ zâlike ve hurrîre fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Cemâziyelevvel sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

hâlâ müftî-yi Belde Fazîletlü Es-Seyyid Abdullah Efendi,
Mahmud Paşa Müderrisi Yalvaçlı Es-Seyyid Süleyman Efendi,
Mütevellî-i sabık Mehmed Efendi,
Bektaşzâde Attar Mahmut Efendi,
Hacı İmamzâde Attar Ali Beğ
Menzilci Acemoğlu Abdil Ağa
ve gayruhum mine'l-hâzırîn fî'l-meclis.

S4-B13-

Hâlâ müftî Es-Seyyid Abdullah Efendi'nin ibkâ mektûbudur

İzzetma'âb Karahisar-ı sâhib kazâsında me'zûn bi'l-efnâ Es-Seyyid Abdullah Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki kazâ-i mezbûrda ahâlî beyninde hüsn-i sülûkün tarafımıza inhâ ve hizmet-i celîle-i fetva kemâkân çekikinde istid'â olunmağla tarafımızdan sana ibkâ olunmuşdur gerekdir ki lede'l-istiftâ' esha'l-akvâl eimme-i hanîfe aleyhim rahmeti Rabbihi'l-beriyye ile efnâ idüp kütübü ve mu'teberden nakl-i tasrih ve imzâlarında Karahisar-ı sâhib müfettiş olduğunu tasrîh eylesin hurrîre fî'l-yevmi't-tâsi' ısrîn min şehr-i Rebiülâhir sene selâse ve selâsin ve mieteyn ve elf

Kad vasale ileyna ve kayd fî 17 ca. (Camaziyelevvel) Sene 33 (1233)

Mine'l-fakir Mekkizâde Mustafa Asım atâ an-hümâ

S4-B14-

Nasuh oğlu üzerine nefer-i âm askeri emridir

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibüz-zül – İhtişam el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrân-ı kirâmdan Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı Dârendeli Hasan dâme ikbâluhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keîlâm livâ-i mezbûrda vâki' kazâların kuzât ve nüvvabi zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve vüçûh-ı

memleketden ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki öteden beru memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik-i şâhânemde mütemekkin ve rebî'a-i cenâb-ı Rabbi'l-izzet olan ahâlî-i memleket ve aceze-i ra'yyet çekikında min külli'l-vücûh rahm ve şefkat-i aliye-i şâhânem mebzûl ve inâyet ve adâlet-i seniyye-i harâvânem rütbe-i nihayete mevsûl olarak her halde mezâlim ve ta'addiyâtdan vâreste ve hilye-i âsâyiş veistirâhat ile pîraste olmaları aksâ-yı meüddeb imal ve't-tahiyye-i maksad mâ fi'l-bâl tâcidârânem olduğuna mebnî fukarâ-yı bilâd ve aceze-i ibâd çekiklarında hilâf-ı şerî'at-i garrâ ve mugâyir-i rızâ envâ'-ı mezâlim ve ta'addiyâtı i'tiyâd ve taraf-ı Devlet-i Aliyyeme ve vüzerâ ve mîr-i mîrâna adem-i itâ'at ve inkıyâda cür'et iden erbâb-ı nefy ve inâd zamân-ı adâlet iktirân-ı mülûkânemde şimşîr fahr ve sûtûn-ı pâdişâhânemle tedmîr ve tenkîl olunarak cümlesi cezâ-yı amellerini bulmuş ve ol vechle fukarâ ve zuafa cevri ve siteplerinden tahlîs kılınmış ise de Gedüs voyvodası Nasuh oğlu Nasuh nâm şakî öteden berü ve teferrüd ve temerrüd-i dâ'iyâne-i fâsidesinde olarak bundan akdem bi'd-defa'ât başına bir takım haşerât cem'iyile gürûh-ı aceze ve zîr ve sitânı bâzde-i hayûle hasâr itmek ve katli-nüfûs ve harb ve bîkâre ibtidâr eylemek misillü itmediği mel'anet ve şekâvet kalmamış ve katli çokdan geçmiş iken emsâlinin giriftâr oldukları ukûbât-ı sûtûneti belki kendüye ibret-nümâ olarak bundan böyle arz ve edîble olur deyü şimdiye dek çekikında mu'âmele-i ağmâzın icrâsıyla te'dîbi te'hîr olunmuş dise de merkûm cibilliyetinde merkûz olan müfsidden muktezâsınca çekikında şâyân olan inâyet ve merhamet-i tâcidârânemin şükrünü bilmeyerek yine tek durmayup harekât-ı sâbıkasında ısrâr ve gelen valilerin hiç birine itâ'at etmeyüp gûnâ gûn cinâyet ve mel'anete ictisâr eylediği vâliler taraflarından bi'd-defa'ât tahrîr ve inhâ olunduktan gayrı hâlâ Anadolu vâlisi düstûr-ı mükerrem ve müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Seyyid Alâaddin Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehûya dahi muhâlefete cür'et eylediği mesmû'-ı hümâyûnumum olmakdan nâşî merkûm ba'de-izin ıslâh olur makûleden olmadığı tebeyyün etmiş ve ol vechle icrâ-yı cezâ-yı sezâsı lâzım gelmiş olduğundan hâin-i merkûmun i'dâm ve izâlesi husûsuna vâlî-i müşârün ileyh ta'yîn kılınup ma'yyetiçün iktizâsına göre me'mûrlar ve asâkir- tertib ve Dersa'âdetimçün mühimmât ve neferâtla top ve hamîreler dahi irsâl ve tesrîb olunmuş olmakdan nâşî sülâsânî piyâde ve sülûsi süvârî olarak Karahisar-ı sâhib sancağında vâkî' kazâlardan dahi muktedir bağbûğ ile işbu beşyüz neferi güzide ve mutena ve ma'yyeti askeri tertîb ve ma'yyet-i müşârün ileyhle irsâl ve tesrîb olunmasıyla irâde-i kat'iyye-i şehriyârânem ta'alluk idüp ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı celâdet-makrûnum mehatiri sudûr

olmağla siz ki mîr-i mîrân ve kuzât ve nüvvablar mûmâ ileyhimsiz ba'de ezin şakî-i merkûm çekikında bâb-ı ricâ ve şefâ'at-i mesdûr olmağla senevi(?) bir vechle muhkem ve mütasavvir olmadığının cezm ve ta'yîn-i birle ve vûsul-i -i emr-i şerîfînden sonra gayret ve sadâkat üzere ol mikdar işe yarar asker tertîb ve muktedir başbûğ ile hemen ihrâc ve bir an akdem ma'îyyet-i müşârûn ileyhe sevk ve irsâle kemâl-i ikdâm ve müsâra'at ve ba'de'd-duhûl müşârûn ileyhin emr ü re'yine mutâba'at ve ta'yîn ve istihdâm eylediği hidemâtın sâdikâne ru'yet ve tesviyesine sarf-ı mukadderun eylemesini ta'yîn olunacak başbuğa etrâfıyla tenbîh ve te'kîde dikkat eylemeniz fermânım olmağın me'mûriyetinizi hâvî işbu emr-i şerîfîm isdâr ve memhûren ile irsâl olunmuşdur idmi bundan sonra hâin-i merkûmun afvı muhâl ender-muhâl ve çekikında bâb-ı şefâ'atin mesrûtiyeti ve veraste-i kayyit aşîkar eşkâl olduğunu bilüp ona göre bir ân ve bir dakika tevakkuf ve te'hîri tecvîz itmeyerek ol mikdar tuvâna ve bahâdır ve cenk ve bîkâre kâdir askeri kaviyyü'l-iktidâr başbuğ ile hemen ma'îyyet-i müşârûn ileyhe irişdirmeye kemâl-i şitâb ve sür'at eylemeniz kat'î matlûb-ı şâhânem idüğü ve bu bâbda ağmâz ve rehâvet ve ahrâr-ı vakte cesâret eylemek ihtimâliniz olur ise çekikınızda vahîm olacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve harekete ve bir ân ikdâm icrâ-yı emr ve irâde-i seniyye-i şâhânemle ibrâz-ı muktezâ-yı azîmet ve istikâmete kemâliyle sa'y ü dikkat ve hilâfından begâyet enîka ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l- etba'a ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâil-i şehir-i Cemâziyelevvel sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kostantiniyyetü'l Mahrûse

Kayd vasale ileynâ ve kayd fî 15 ca. (Camaziyelevvel) Sene 33 (1233)

S5-B.15-

Nasuh oğlu üzerine me'mûr asâkir içün zehâir tertîbi emridir

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı Paşa dâme ikbâluhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil

ve'l-keîâm Karahisar-i sâhib sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ Anadolu vâlisi düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Seyyid Alaaddin Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehûnun Nasuh oğlu maslahatı için ma'îyyetinde tecemmu' ve ihtîşâd idecek asâkir ile dâiresi halkı olarak dört bin elli nefer farz ile bin üç yüz elli neferi süvârî ve iki bin yedi yüz neferi piyâde i'tibâr olunarak yevmiye ta'yînâtlarıçün lâzım gelen dört bin elli çift pâre ve iki yüz yetmiş kile şa'irden üç aylık lâzım gelen dört bin beş yüz ve elli yedi kile dakîk ve yirmi dört bin otuz kile şa'irin Kütahya ve Karahisar sancaklarının hâvî olduğu kazâlardan tertîb olunması husûsuna irâde-i kat'îyye-i dâverânem ta'alluk idüp Kütahya sancağından müretteb zehâirin tahsîli bâbında sûret defterleriyle diğerk emr-i şerîfim isdâr ve tesyâr olunmağla mevkûfâtından ihrâcla ve derûn-ı emr-i şerîfime mevdû'an irsâl olunan bir kıt'a memhûr ve mûmzî sûret-i defter nâtik olduğu üzere Karahisar sancağında dakîkin beher kilesi ellişer ve şa'irin otuz pâredan lâzım gelen bahâsı ba'dehû cânib-i mîrîden virilmek üzere mübâyâ'ası tertîb ve fermânım olan bin beş yüz elli yedi kile dakîk ve altı bin otuz kile şa'iri inzimâm-ı ma'rifetin ve ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifet ve ittifâk ve ittihâdıyla her kazâ ve kurânın hal ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye vechle tevzî' ve taksîm olunarak yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden tamâmen ve serî'an tahsîl ve müşârûn ileyh tarafından kabzına me'mûra teslîm ettirilmesi husûsuna bezl-i tahassul-i kudret eylemek fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i âlişânım isdâr (boş) ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde livâ-i mezbûr ve kazâlarından maslahat-i mezkûre için müşârûn ileyh ma'îyyetine me'mûr asâkir ta'yînâtına sarf ve ihraç olunmak üzere ol mikdar zehâir tertîb olunduğu ma'lûmun oldukda fermûde-i şâhânem üzere zehâir-i mezkûreyi inzimâm-ı ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetinle her kazâ ve kurânın hâl ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye vechi üzere tevzî' ve taksîm olunarak yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden tamâmen ve kâmilten tahsîl ve müşârûn ileyh tarafından kabzına me'mûra teslîm etdirilmesi husûsuna mezîd-i sa'y ve gayretler eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâ ileyhim ve sâirlerisin sen dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mûcânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişânımın mazmûn-ı münîfî üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd

kılasız hurrîre fî'l-yevmî's-sâmin min şehr-i Cemâziyelevvel sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyyeyü'l Mahruse

Kad vasale ileynâ ve kayd fî 17 câ. (camaziyelevvel) Sene 33 (1233) (1233 (1233))

S5-B16-

İmâret Aralıkları

Gökçe aralığı gurus 285 pâre 12	Hacı Nasuh Aralığı gurus 285 pâre 12
Hacı Abdurrahman aralığı gurus 285 pâre 12	Tahancı aralığı gurus 230 pâre 29
Hacı Mustafa aralığı gurus 230 pâre 29	Medli aralığı gurus 200 pâre 34
Marılcı aralığı gurus 200 pâre 34	Cansız aralığı gurus 128 pâre 35
Yekûn gurus 1848	

Sofiler Aralıkları

Nurcu oğlu aralığı gurus 230 pâre 18	Hacı Ca'fer Aralığı gurus 198 pâre 31
Kayadibi aralığı gurus 183 pâre 31	Dâi Receb aralığı gurus 174
Hacı Nuh aralığı gurus 161 pâre 30	Hacı Eyüb aralığı gurus 155 pâre 21
Voyvoda aralığı gurus 155 pâre 31	Karaman oğlu aralığı gurus 153 pâre 8
Hacı Ali oğlu aralığı gurus 137	Gündoğmuş aralığı gurus 75
Cingâneler aralığı gurus 43	
Aralıklar cem'an yekûn gurus	
1668,5 Sofiler	
1848 İmâret	
=3516,5 gurus	

S5-B17-

Meblağ-ı mezkûr yirmi iki bin dört yüz seksen dokuz gurusittifâk edâ ile mahallât ve kurâyâ tevzî' ve taksîm olundukda fazîletlü hâkimü'l-vakt Alaiyeli Osmanzâde Es-Seyyid Mehmed Râşid Efendiye harc-ı defter 1500 gurus kethüdâiyye 100 gurus kâtibiye 100 gurus hüddâmiye 100 gurus

Min haysü'l-mecmû' bin sekiz yüz guruşber-vech-i meşrûh mûmâ ileyh Efendi hazretlerine bâkî yirmi bin dört yüz seksen dokuz guruşücret-i menzil için menzilci Acem oğlu Abdil Ağa'ya teslim olunup ol dahi ba'de'l-kabûl umûr-ı menzili idâreye müte'ahhid olduğu bu mahalle şerh virilmiştir fi 11 L. (Şevval) Sene 33 (1233)

S6-B18-

Humbarahâne nâzırı Atâullah Efendinin nefy fermânıdır

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'd-dâim dîvân-ı hümayûnumda bi'l-fi'il çavuşbaşı olan Hasan Tahsin dâme mecduhû ve kıdvetü'n-Nüvvâb el-müteşâri'ın Karahisar-ı sâhib kazâsı nâibi Mevlânâ zîde ilmuhû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki humbarahâne nâzırı Atâ Efendi lisânını hıfz itmeyüb kebiren varmak Ayvalık umûru ittibâ' makûlesi yanında zem tasin itmeğin ve bazı edâ çift tefvîzine hasâdet eylediğine binâen mûmâ ileyhın Karahisar'a nefy ve iclâsı bâbında bu def'a beyaz üzerine hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûnum celâdet-sudûr olmağla mantûk-ı münîfi üzere çavuş mübâşeretiyle mûmâ ileyhın Karahisar-ı sâhibe nefy ve iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki çavuş mûmâ ileyhın mûmâ ileyhimi mübâşir ta'yîn olunan dîvân-ı hümayûnum çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Emîn çavuş zîde kadruhû ma'rifetiyle kazâ-i mezbûre nefy ve eylesin ve sen ki nâib-i mûmâ ileyhın vusûlünde mûmâ ileyhimi ol tarafda menkiyyen meks ve ikâmet itdirüb bilâ-fermân itlâkından ve hatve-i vâhîde mahall-i âhara hareketine dâir ric'atden mübâ'adet ve vusûlünü çavuş-ı merkûm ile Dersa'âdetime i'lâma müsâra'at eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûnun itâ'at-makrûnuyla amel ve hareket ile şu alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i Şevvâli'l-mükerrem sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

El-mahrûse

Kad vasale ileynâ kayd şüd fi 17 L. (Şevval) (Şevval) Sene 33 (1233)

S6-B19-

Devletlü Râgıb Paşa hazretlerinin vakfiyesi sûretidir

Elhamdülillâhillezî hüve vâkıf-ı umûru'd-dîniyyât ve ca'ale't-taharriyyât bezluhû tyuhtânât ve vasiyetü'l-hasenât bizehebissiyiât es-seyyinât ve sadakât nûridü'l beyyinât

ve hiye efdalü't-tâ'ât ve ekmelü't-tahiyyât ve's-salât ve's-selâm alâ eşrefi'l-mahlûkât ve e'azzü'l-mevcûdât men lehü's-şefâ'atü'l-küberâ yevmi'l-arasât sâhibü's-şerî'at ve'l-muğcizât ve alâ elihî ve ashâbihî zevi'n-felâh ve's-sa'âdât hüm nücûm hüdâ ve akmarü's-şerâyi' bi'l-âyât el-vâzihât el-hâsün alâ mu'aşşar-ı emsâli'l-hasenât kemâ kalalahü tebareke ve te'âlâ men câü bi'l-hüsneti felehû aşire emsâlehe fi'l-âyâtî'l-beyyinât ve kâlennebiyyi sallallâhu aleyhi ve sellem izâ ahsen ahadeküm İslâmehü fe külli hasenetin ya'meluhâ yektub aşere emsâlihâ ilâ seb'amieti za'afü ve râh Ebû Hüreyye be-sahîhi'l-mesânid ve'r-rivâyât ammâ ba'd bâ'is-i tahrîr-i kitâb sıhhat nisâb ve bâdî-i tastîr-i hitâb kaat nisâb oldur ki sâhibü'l-hayrât ve'l-me'âb ve sâlik-i mesâliki'l-ubûdiyyeti ve's-sevâb ve tâlibi'l-fevz ve'n-necât medîne-i Karahisar-ı sâhib'de ikâmetle me'mûr olan devletlü Mehmed Râgıb Paşa yesserallâhu bi'l-hayr mâ yürîd ve mâyeşâü hazretlerinin halîle-i mükerreremesi Gülfidân Hanım tarafından vekîl olan Osman Efendi zâde Abdi Efendi meclis-i şer'-i enverde müşârun-ileyh hazretlerinin halîle-i mükerreremesi mütevellîye nasb olan Nâzende hanım tarafından vekîl olan Es-Seyyid Süleyman Efendi bin Monla Hasan muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp dünyanın fenâsı ve ukbânın bekâsın müşâhede idüp esnâ-yı râhinde âzim ve yenâl-i sevâba câzim olup taleben li-marzaten Allahü'l-azîm ve ibtikâ-i li-vechi'l-kerîm müvekkilim mezbûrenin silk-i mülkünde olan Karahisar-i sâhib müzâfâtından Has Çakır ze'âmeti mülçekiâtından Kara Ağaç nâm karyede Köy Önü dimekle ma'rûf mahalde aşağı Değirmen dimekle ma'rûf bir taş üzerinde devr iden değirmeni müşârun-ileyh hazretlerinin Harmanlı karyesinde

(**NOT:** Bu belge burada kesilmiştir. Belgenin devamı **S13'de 34.belgede** sonra devam etmektedir.)

S6-B20-

Otuz üç senesine mahsûben kazâlara tevzî' ve taksîm olunan gühercile zararlıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur

Guruş

677	devecilere virilen geri
150	giden adama harc-ı râh
400	İkinci def'a virilen geri
60	sâaya virilen

180	Yola vardukdan gelen geri
1000	gühercile emri getüren çukadar ağaya hizmet
2189	Hîn-i teslîminde îcâb iden kal' noksanı
1000	ber-mu'tâd-ı kadîm ağalık
=5656	
350	Hâkim Efendiye harc-ı pusula
6006	

Meblağ-ı mezkûrdan ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifet ittifâkıyla beher kazânın sicil-i mahfûzda mukayyed raddelerine nazaran tevzî' ve taksîm ve mücebince pusula olup ihrâc olupâre sûret-i pusulalarıdır ki beher kazânın tahtına vaz' olupâre mebâlîğ kazâsı ismiyle işâret olunduğu bu mahalle kayd olundu

Kazâ-i nefis-i Karahisar	1650 guruş
Kazâ-i Sandıklı	1550 guruş
Kazâ-i Şuhûd	1100 guruş
Kazâ-i Sincanlı	800 guruş
Kazâ-i Cay	500 guruş
Kazâ-i Karamık	400 guruş
Cem'an yekûn	6000 guruş

Bolvadin kazâsı aynen gühercile virüp Han Barcın ve Nevâhi Barcın ve Cevle kazâları mu'âfiyet üzere yedlerinde emirleri olmağla yalnız altı kazâyâ tevzî' olunmuşdur

Fî 7 B. (Recep) Sene 33 (1233)

S6-B21-

Karakatip Mahallesi imamet beratıdır.

Medîne-i Karahisar-ı sâhibde Kara kâtib Mahallesi ahâlîleri bâ-cem'ihim meclis-i mahallinde mahkeme-i şer'ide toplanıp her birleri şöyle takrîr-i kelâm iderler ki mahalle-i mezbûrede vâki' mescid-i şerîfde ber-vech-i hasebî bundan akdem imam olan İsmail bin Süleyman bin iki yüz yirmi yedi senesinde bilâ veled fevt olup cihet-i mezkûre mahlûl olmağla mahlûlünden imâmet-i mezkûre ol hengâmda medîne-i mezkûrede nâibü's-şer' olan Kadızâde Es-Seyyid Mehmed Emin Efendi arzıyla Abdullah bin Ali nâm kimesneye tevcîh ve berât olup lakin mezbûr Abdullah gelüp

mescid-i şerîfde imâmet hizmetini edâ itmeyüp ve tarafından imâmete âhar müsteçeki kimesneyi dahi vekîl itmeyüp terk-i hizmet ve menfûr-ı cema‘at olmağla imâmet-i mezkûre mezbûr Abdullah’ın üzerinden ref‘ olunup yerine erbâb-ı istihkâkdan müteveffâ-yı mezbûrun karındaşı oğlumun muhtarı işbu râfî‘-i tevkî‘-i âlişân-ı hâkânî İbrahim Halife bu vech üzere mahal ve müsteçeki olmağın imâmet-i mezkûre mezbûrun terkinden tevcîh olunup yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlişânım virilmek bâbında nâibi Mevlânâ Es Seydizâde Hasan zîde ilmuḥû arz itmeğın târik-i hizmet merkûma tevcîh ve sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa‘âdet-makrûnumu virdüm ve buyurdum ki ba‘de’l-yevm merkûm İbrahim Halife varup zikr olupâre mescid-i şerîfde mezbûrun terkinden imam olup hizmet-i lâzımesini mer‘î ve mü‘eddî kıldıkdan sonra ber-vech-i hasebî mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr-i devletimçün du‘âya müdâvemet göstere ol bâbda mezbûr tarafından ve taraf-ı âhardan ferd mâni‘ ve müzâhim ve mu‘âriz olmayup aslâ dahl ve ta‘arruz kılmayalar şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i‘timâd kılalar tahrîren fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-işrîn min şehr-i Rebiülâhir sene tis‘a ve işrîn ve mieteyn ve elf

Kad vasale ilaynâ ve kayd fî 11 B.(Recep) Sene 33 (1233)

Kostantiniyye el-mahrûsa

S 7-B22

Ber cânib livâ-i Karahisâr-ı sâhib

Dakîk

Kile-i İslambûlî

1557

Fiy’at-ı mîriyesi

50 pâre

Şaîr

Kile-i İslambûlî

6030

Fiy'at-ı mîriyyesi
30 pâre

Kazâ-i nefs-i Karahisar
Nefer
114

Kazâ-i Sandıklı
Nefer
104

Kazâ-i Şuhûd
Nefer
75

Kazâ-i Bolvadin
Nefer
63

Kazâ-i Çay
Nefer
63

Kazâ-i Sincanlı
Nefer
50

Kazâ-i Karamık
Nefer

31

Nefer yekün

500

Karye-i Aşırca

Rubu'	Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	4	39	20

Karye-i Çobanlar

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
4	37	18

Karye-i Kalecik Kebîr

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
30	32	16

6

Karye-i Mîhâil

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
3	26	14

Karye-i Salar

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
2,5	22	12

Karye-i Sûlûmenli

Nefer	Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	1	21	10,5

Karye-i Döğer

Nefer	Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	1	21	10,5

Karye-i Corca-i Kebîr

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	10	5

Ayvalı

Nefer	Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	1	13	6,5

Karye-i Karaağaç

Rubu'	Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	1	13	6,5

Karye-i Eyret

Nefer rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
5	11	5,5

Karye-i Erkmen

Nefer rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
5	13	6,5

Karye-i Hâss-ı çakır

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
5	13	6,5

Karye-i Karacavîran

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	11	42

Karye-i Corca-i Sağîr

Nefer rubu' çeki	Dakîk çeki	Şaîr kile
3	7	3,5

Karye-i Elpirek

Nefer rubu'	Şaîr kile
1	10
	5

Karye-i Susuz

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	9	34

Karye-i Süğlün

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	9	34

Karye-i Ayasini

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	9	34

Karye-i Deper

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	9	34

Karye-i Işıklı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i Osmân

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i Anbanas

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i İsmâîl

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i Çıkırık

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i Kozluca

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i Bozüyük

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	9	34
---	---	----

Karye-i Çavdarlı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

1	8	26
---	---	----

Karye-i Sarık

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	7	26

Karye-i Sıbsın

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	7	26

Karye-i Gebeceler

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	7	26

Karye-i Dinar

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	6	3

Karye-i Bey

Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr çeki
0,5	7	26

Karye-i Bostanlı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	6	3

Karye-i Kubbevîrân

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	6	3

Karye-i Karaaarslan

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	6	3

Karye-i Kumartaş

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr çekî
0,5	5	18

Karye-i Kalecik sağır

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr
0,5	5	18

Karye-i Halımoğrı

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr çekî
0,5	5	18

Karye-i Hacıbeyli

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr çekî
0,5	5	18

Karye-i Kışlacık

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr çekî
0,5	5	18

Karye-i Akvîrân

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr kile
0,5	4	2

Karye-i Akçain

Nefer	Dakîk çekî	Şaîr kile
0,5	4	2

Karye-i Aşağıtandırılı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	4	2

Karye-i Feleli

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	3	1,5

Karye-i Bilce

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	3	1,5

Karye-i Köprülü

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	3	1,5

Karye-i Hayranbinalı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	3	1,5

Karye-i Çalışlar

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	3	1,5

Karye-i Leğen

Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	2	1

Karye-i Eynaz (Înaz)

Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	2	1

Karye-i Yukarı Tandır

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
0,5	3	1,5

Karye-i Bayat

Rubu' Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	1	4

Karye-i Cabâni (Çepni)

Rubu' Nefer	Dakîk çeki	Şaîr
1	1	4

Yekûn Karahisar

Nefer pâre	Dakîk çeki	şâir kile
57,5	519	255

Mahalle-i Karaman

Nefer	rubu'	dakîk çeki	Şaîr kile
4	3	43	20

Mahalle-i Nasâra

Nefer	dakîk çeki	Şaîr kile
5	46	22

Mahalle-i Câmî-i Kebîr

Nefer	Rubu'	Dakîk çeki	Şaîr kile
-------	-------	------------	-----------

2	3	30	12
---	---	----	----

TâcAhmed

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	19	9,5

Mahalle-i Akmescid

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	19	9,5

Mahalle-i Arap mescidi

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	17	8,5

S 8

Mahalle-i Ardıç

Nefer	Dakîk çeki	şâîr kile
2	17	8,5

Mahalle-i Kâhîl

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	17	8,5

Mahalle-i Hacı Mahmud

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1,5	14	7

Mahalle-i Hacı Yahya

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
2	17	8,5

Mahalle-i Molla Bahşı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1,5	14	7

Mahalle-i Çavuşbaşı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1,5	14	7

Mahalle-i Fakîh Paşa

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	10	38

Mahalle-i Burmalı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	10	38

Mahalle-i Kubbeli

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	10	38

Mahalle-i Efecik

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	8	4

Mahalle-i Doğancı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	8	4

Mahalle-i Yukaru Bazar

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
-------	------------	-----------

1	8	4
---	---	---

Mahalle-i Hacı Evtal (Eftal)

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
-------	------------	-----------

1	8	4
---	---	---

Mahalle-i Akistene

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
-------	------------	-----------

3	8	3,5
---	---	-----

Mahalle-i Bedrik

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

3	7	27
---	---	----

Mahalle-i Kara Kâtib

Nefer rubu'	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------------	------------	-----------

3	7	27
---	---	----

Mahalle-i Hacı İsmail

Nefer rubu'	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------------	------------	-----------

3	5	27
---	---	----

Mahalle-i Sinan Paşa

Nefer rubu '	Dakîk çeki	Şaîr çeki
--------------	------------	-----------

3	5	27
---	---	----

Mahalle-i Zâviye

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
-------	------------	-----------

0,5	4	14
-----	---	----

Mahalle-i Hisar Önü

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
0,5	5	18

Mahalle-i Çavuş Oğlu

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	2	8

Mahalle-i Sinan Halîfe

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	2	8

Gökçe aralığı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1,5	13	6,5

Hacı Nasûh aralığı

Nefer	Dakîk	Şaîr kile
1,5	13	6,5

Hacı Abdurrahman Aralığı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1,5	13	6,5

Nakîlci Aralığı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	11	42

Hacı Mustafa Aralığı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	11	42

Medlî Aralıĝı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	9	4,5

Marılcı Aralıĝı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	9	4,5

Cansız Aralıĝı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr kile
3	6	3

Nurcu Oĝlu Aralıĝı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr
5	11	46

Hacı Ca'fer Aralıĝı

Nefr rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	9	38

Kayadibi Aralıĝı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	9	34

Dâ-i Recep Aralıĝı

Nefer	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	7	32

Hacı Nuh Aralıĝı

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr çeki
3	7	30

Hacı Eyyûb Aralığı

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr kile
3	7	3,5

Voyvoda Oğlu Aralığı

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr çeki
3	7	38

Karaman Oğlu Aralığı

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr çeki
3	7	27

Hacı Ali Oğlu Aralığı

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr çeki
3	7	26

Gündoğmuş Aralığı

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr çeki
1	4	14

Cankatlar

Nefer rubu ‘	Dakîk çeki	Şaîr kile
1	2	1

Yekün

Nefer

500

114 Nefsi Karahisar sehmine

386 Kazâlara tevzî'

=500

Yekün

Nefer pâre

Mahallât 60

Kurâlar 57,5

=117,5

Dakîk çeki

Pâre 536

Şaîr kile

Karahisârı

Pâre 262

Beher nefere yüz guruş mîrî ve kırk guruş hizmet-i mübâşeriyye ve başbuğ ağalığı ve konak

Masârıfı ve bâ emr-i âlî Silahşör Hüseyin Ağa hizmeti min haysü'l-mecmû' yirmi bin guruşa

Bâliğ ve resîde olup yedi kazaya meblağ-ı mezkûr yirmi bin guruş mîrîlerine zam olup

Tevzî' ve taksîm olunduğu kayıd şüd fi 25 câ (Camaziyeevvel) sene 33 (1233)

İş bu bin ikiyüz otuz iki senesine mahsûben bâ emr-i âlî küherçile mübâyaacısı

Serdâr zâde Ahmed Ağa yediyle Karahisar sancağından mürettep olan küherçilenin

Ağay-ı mûmâ ileyh yediyle harç ve sarf olunan mebâlığı ma'rifet-i şer'î ve cümle ahâlî

Ma'rifetleriyle sancağa tevzîi ve taksîm olunan defter-i diğêr ber vech-i âtî zikrolunur.

GURUŞ

Baruthâne-i âmireye teslîm olunan küherçile 6305 kıyye

Her kıyyesi yirmi beş beş pâredır.

3152,5

İrsâl olunan küherçile kirası fi pâre 21

1891,5

Bolvadin'den gelen kâl kirası	0181
Kâl üzerine nâzır-ı nasb olan adama harc-ı râh ve esb kıymeti	0398
Hasan Paşa'nın emriyle Hacı Saîd Efendiye çukadarına	1000
	=6623
İki senede vukû bulan kâl nakisesi ve nefêrâtı kıyye 863	0431
Baruthânede zabt olunan çuval çift 65 fi 10	0650
Hasır ve urgan ve kahve dövücüler	0690
Hâkim Efendi'ye harç itâsı	0360
	=8164
Baruthâne-i âmirede ihkâr oldukda yedimizde iki aded rûznâmçe	2158
mefhûmunca kâl-ı hâlis kıymeti	=6006

Kazâ-i Karahisar
1650 guruş

Kazâ-i Sandıklı
1550 guruş

Kazâ-i Şuhûd
1100 guruş

Kazâ-i Sincanlı
800 guruş

Kazâ-i Çay
500 guruş

Kazâ-i Karamık
400 guruş
Cem'an yekûn 6000 guruş
Yalnız altı bin guruşdur.

S9-B23-

Ya miftahu'l ebvâb iftahul bâb hayrul bâb

İzzet-me'âb şerî'at-nisâb fahrü'n-nüvvâb Mevlânâ Es-Seyyid Mehmed Râşid Osman zâde Efendi kâmiyâb ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiyeti ve't-teslîmâtü'l-kâfiyet inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisar-ı sâhib kazâsının umûr-ı şer'iiyesi işbu sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf Recebû'sş-şerîfesi guresinden cenâbınıza tefvîz ve ihâle olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûrî gurre-i merkûmeden zabt ve beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i âlî ve vâkı'a olan mevtâ-yı askeriye muhallefâtını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-fariziyyeti'sş-şer'iiyeti tevzî' ve taksîm idüp câdde-i şer'-i şerîfden ser-mevâtıhırâfa cevâz göstermeyesin ve's-selâm
El-fakir Abdullah Efendi zâde Es-Seyyid Ahmed Reşit el-kadî bedârı sultâniye sâbıkan

S9-B24-

Ahmed Şâkir Paşa hazretlerinin kazâlarından bekâyâ matlûbu emridir

Emîrû'l-ümerâî'l-kirâm kebîrû'l-küberâî'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı paşa dâme ikbâluhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keîlâm zikr-i âtî kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olacak ma'lûm ola ki sen ki paşa-yı müşârun-ileyhsin sâbıkan Mora vâlisi Ahmed Şâkir Paşa dâme me'âliye hûnun kapu kethüdâsı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Necib dâme mecdûhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmunda Karahisar-ı sâhib sancağı bundan akdem müşârun-ileyhin uhdesinden sarf ve tahvîli vukû'unda livâ-i mezkûr mütesellimi olan İsmail'in ahâlî-i merkûme ile ru'yet-i hesâb iderek ahâlî zimmetlerinde taçekikuk iden kırk bir bin beş yüz seksen sekiz gurus zimmetleriçün başka başka temessükât i'tâ ve mûcibince mebâliğ-i mezbûrdan bundan akdem bâ-fermân-ı âlî on bin beş yüz gurus tahsîl olup mâ'adâsı bâkî kalmağla bekâyâ-yı mezkûrenin iktizâ idenlerden tahsîl ve havâle olunan mahallere te'diye ve teslîm olunmasını müşârun-ileyh bir kıt'a şıkkasında inhâ eylediğini tahrîr ve inhâ itmekle hazîne-i âmiremde mahfûz mevkûfât defterleri kuyûduna mürâca'at olundukda iki yüz yirmi dokuz senesine mahsûben gayr-ı ez-hisse mu'âfât Karahisar-ı sâhib sancağı kazâlarında hinta kile bedeli olarak bekâyâ kanla yirmi yedi bin dört yüz seksen gurus tahsîli bâbında bundan akdem isdâr ve tesyâr olunan emr-i şerîfim mûcibince istihsâline te'kîd ve ihtimâm olunmuş ise de

mütesellim-i mûmâ-ileyh mebâlig-i mezbûru kazâhâ-i merkûmeden tahsîl ve halâs senedâtı i'tâ etmiş ve ol vechle zimmetleri kalmamış olduğu irsâl olunan i'lâmât-ı şer'yye ve sûret-i senedâtdan ma'lûm olacağı mukaddemâ lede'l-intihâ müşârun-ileyhin livâ-i mezkûrdan azli vukû'unda mütesellim-i mûmâ-ileyh kazâhâ-i merkûmenin vücûh da'vât ve muhtarlarıyla sene-i merkûme mübâya'ası bedeliyyesinin ve matlûbunun hesâbını ru'yet-i birle gayr-ı ez-teslîmât nefsi-i Karahisar-ı sâhib kazâsından 2500 guruşve Karamik kazâsında 2000 guruşve Şühûd kazâsı ahâlilerinde 9214 guruşve Sincanlı kazâsı ahâlilerinde 12754,5 guruşve Sandıklı kazâsı ahâlilerinden 11469 guruşbekâyâsı taçekikuk idenlerin mebâlig-i merkûme deynleri olduğunu nâtık muhtar ve ahâlîsi başka başka temessükât i'tâ ve uhd-i karîbde edâsına ta'ahhüd idüp bekâyâ-yı merkûme ber-mûceb-i temessükât kazâhâ-i merkûmden tahsîl olundukda sene-i merkûme mübâya'ası bedeliyyesinden zahîre hazînesine i'tâsı lâzım gelen 27480 guruşhazîne-i mezbûreye ve otuz senesine mahsûben ağnâm bedeliyyesinden 5000 guruşhâssam kasabbaşısına te'diye ve teslîm olunmasıçün sene-i sâsbıka evâsıt-ı Şabanında emr-i şerîfim virilmiş olduğu ba'de'l-ihrac muktezâsı lede'l-suâl Şuhûd ve Sincanlı ve Cay ve Sandıklı kazâlarında mübtekî 31088 guruşun 21247 guruş zahîre hazînesine ve 5000 guruşu ağnâm bedeliyyesi olarak kasabbaşı tarafına ve kusûr 4841 guruşdahi mûmâ-ileyh Şâkir Paşa edâmallâhu me'âlîhu tarafına te'diye olunmak üzere emr-i şerîfim isdârı iktizâ eylediği derkenâr ve bâ-takrîr lede'l-arz mûcibince amel ve hareket olunmak fermânım olmağın işbu emr-i âlişânım isdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde keyfiyet mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer mebâlig-i merkûmeden yirmi bir bin iki yüz kırk yedi guruşzahîre hazînesinin vâridâtından olduğundan inzimâm ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le tahsîl ve hazîne-i merkûmeye teslîm olunmak için Dersa'âdetime irsâl ve beş bin guruş dahi hâssam kasabbaşısı tarafından dört bin sekiz yüz kırk bir guruşu vâlî-i mûmâ-ileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîme bezl-i himmet eylesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve vücûh-ı memleket ve iş erlerisiz sizler dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket etmeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olası söyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Cemâziyelevvel sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf Kad vasale ileynâ ve kayd fi 5 S. (safer) Sene 33 (1233)

Kostantiniyye el-mahrûse

S9-B25-

Bu dahi Hacı Mehmed Paşa berkâyâsından Ahmed Şâkir Paşa tarafından Necib Efendi isdâr itdirdiği emrin kaydıdır

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zülkadri ve'l-ihirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihîşâm el-muhtass bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı Paşa dâme ikbâluhû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm livâ-i mezbûfda vâki nefis-i Karahisar-ı sâhib ve Sandıklı ve Şuhûd ve Sincanlı kazâlarının kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhum tevkî-i refî-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki paşa-yı mûmâ-ileyhsin ricâl-i devlet-i aliyymenden iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Necib dâme mecdûhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmunda kethüdâsı olduğu sâbıkan Mora vâlisi Ahmed Şâkir Paşa dâmet me'âlîhu bundan akdem Anadolu vâlisi ve ilhâk ve Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı iken selefi müteveffâ El-hac Mehmed Paşa'nın livâ-i mezbûrda olan doksan bir bin üç yüz on yedi buçuk gurusbekâyâsının ve işbu bekâyâ tahsîl olundukda virilecek emvâl-i mîriyyenin kefiyyetini mübeyyin müfredât defteri halefî müşârun-ileyh tarafına i'tâ müşârun-ileyh dahi bekâyâ-yı merkûmdan ...otuz altı bin yedi yüz kırk bir gurus tahsîl ve mahallerne teslîm etmiş olup el-hâletü hâzihî müteveffâ-yı müşârun-ileyh Mehmed Paşa bekâyâsından elli dört bin beş yüz yetmiş altı buçuk gurusyedeinde kalmış olmağla işbu bekâyâ vârid olan defterde mübeyyin çend aded kazâhâ-i merkûm ahâlilerinden tahsîl olunmak üzere defter-i mezkûrda bâ'is ve desyâd etmiş olmakdan nâşî meblağ-ı mezbûr mûcib-i defter kazâhâ-i merkûm ahâlilerinden tahsîli bâbında emr-i şerîfim isdârını tahrîr ve inhâ itmekle kuyûddan lede'l (silik) meblağ-ı mezkûrun tahsîli bâbında emr-i şerîfim virildiğinin mukayyed bulunmamağla bu sûretten mübeyyen mezbûrun havâle olunan mahalle teslîm olunmak üzere ve emr-i şerîfim isdârı husûsunu bâ-takrîr lede'l-arz mûcibince emr-i şerîfim isdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüp ol bâbda mevkûfâtından bir kıt'a sûret defteri ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunmağla ol vechle amel ve hareket olunmak fermânım olmağın hazîne işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur ve imdi vusûlünde keyfiyet mantûk-ı emr-i münîfimden ma'lûmun oldukda ve müceb-i sûret-i defter meblağ-ı mezbûru inzimâm ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla yerlü yerinden bu îcâb ve iktizâ

idenlerden tahsîl ve havâle olunan mahalle edâ ve teslîm olunmak husûsuna bezl-i himmet ve te'hîr gûne hareketden tehâşi ve mücânebet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ-ileyhsiz siz dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişânımın mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis Cemâziyelevvelî selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf Fî 5 S. Sene 33 (1233)

Ber-mantûk-ı emr-i âlî-i penâh hazretlerinin bir kıt'a mektûbu sâdır olmuştur mukaddemki emrin mantûkunca bir kıt'a mektûb dahi sâdır olmuştur

S9-B26

İsmail Efendi'nin ikâmet mektûbudur

Kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm Karahisar-ı sâhbi ve Bahatli ve Nevâhi Barcınlı ve Sincanlı'da hâlâ kâimmakâmımız olan İsmail Efendi dâme şerefe seyâdetühû ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki kazâ-i mezkûrlarda sâdât-ı kirâm üzerlerine kâimmakâmlik hizmet-i celîle-i mezkûresinde cenâbınız işbu sene-i selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf Şabanü'l-mu'azzamı guresinden hizmet-i celîle-i mezkûrda tarafımızdan kemâkân ibkâ etmişizdir gerekdir ki sâdât-ı kirâm tevkîr ve ihtirâm idüp kuzât ve kâimmakâm senedleriyle tesyîd ve izhâr-ı alâmet-ı huzerâ idenleri men' ve def' ve cenâbınız dahi kimesneye alâmet-ı hazır evsâfindan haşiyet ve iddi'â-yı neseb-ı siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet ile işbu (silik) kemâl-i iffet ve istikâmet idüp sâdât-ı kirâmın ırz ve mallarına sa'y ü tevkîr zımnında şevketlü mehâbetlü kudretlü kerâmetlü pâdişâh-ı âlempenâh Efendimiz hazretlerine isticlâb-ı da'vât-ı hayryyeye ihtimâm ve her emrde şer'-i şerîfe imtisâl-i tâm eyleye mazhar-ı şefâ'at-ı hazret-i seyyidü'l-enâm aleyhi ve alâ efdalü't-tahiyye ve's-selâm olasız

Abdülvehhâb (silik) en-nakîb ale'l-eşrâf

S10-B27-

Hâlâ fazîletlü müfti Es-Seyyid Abdullah Efendi'nin fetvâ mektubudur

İzzet-ma'âb Karahisar-i sâhib kazâsında me'zûn câle'l-ef'tâ (?) Es-Seyyid Abdullah Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki kazâ-i mezbûrede ahâlî-i Bender Hasan sülûkun bâ-i'lâm tarafımıza inhâ ve hürmet-i celîle-i fetvâ kemâkân çekikında istid'â olunmağla tarafımızdan sana îfâ olunmuştur gerekdir ki lede'l-istîfâ esahhu akvâl eimme-i Hanefiyye aleyhim rahmeti Rabbi'l-....ile eftâ idüp ketûb ma'iiyyetlûden nakl-i sarîh ve

imzâlarında kazâ-i mezbûre müftisi olduğı tasrîh eylesin hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis
ve'l-işrîn min şehr-i Recebi'l-ferd sene selâse ve selâsin ve elf

.... Mustafa Asım aleyhi anhümâ

Kad vasale'l-beyân ve kayd fî 15 S.(Safer) Sene 33 (1233)

S10-B28-

İbiş Ağanın şerîki Seyyid Osman yedinde olan mal-i müşterekinden tahsîl olunmak
bâbında Dimitri zımmînin isdâr itirdiğı emr sûretidir

Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdür-i umûr-ı cumhûr bi'l-fi'îl
es-sâkıb mütemmim-i mühâmü'l-enâm bâ re'yi's-sâib mümeħhidü ...ed-devlet ve'l-
ikbâl müşîr-i erkân-ı sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûki avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ
Karahisar-i sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim paşa dâme edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve
kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keîâm Mevlânâ Karahisar-ı sâhib
sancağında zikri âtî kimesenin bulunduğı mülk kadısı zîde fazluhumâ tevkî'-i refî'-i
hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Dimitri nâm sımmî Südde-i sa'âdetime arz-ı hâl
idüp bunun sahitancı esnafından İbiş nâm kimesne zimmetinde iki yüz otuz iki
senesinden beru dühân semeninden iki kıt'a temessük mûciblerince bin dört yüz ve
cihet-i karz-ı şer'iden iki bin yüz guruşki cem'an üç bin sekiz yüz guruşalacak çekiki
olup taleb ve almak üzere iken merkûm firâr idüb el-yevm Karahisar-ı sâhib sancağında
küşt ü güzâr üzere olduğı ve tarafından Dimitri nâm zımmîyi vekîl eylediğın bildirüb
livâ-i mezbûr dâhilinde bulunduğı mahalde şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde olan
ol mikdar guruşalacağı tarafından vekîl-i merkûma alıvırılüp icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı çeki
olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â itmekden nâşî husûs-ı mezbûr hîn-i
terâfide tezvîr idüğü inde's-şer' taçekikuk eyledikde ta'yîn olunan mübâşirin ücret-i
mübâşiriyyesi mazlûm olan müdde'î-i aleyhimden taleb olunmayup ber-mûceb-i fetvâ-
yı şerîfe husûmet-i kâzibe iden müdde'î-i mütemerridden tahsîl olunmak üzere sen ki
vezîr-i müşârun-ileyhsin mahallinde şer'le görölmeκ bâbında fermân-ı âlişânım sâdır
olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi sen
ki vezîr-i müşârun-ileyhsin merkûmu livâ-yı mezbûr dâhilinde bulunduğı mahalde ahz
ve huzûr-ı şer'a ihzâra mübâderet eylesin ve sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin merkûmu
zımmî-i mersûmun vekîl-i şer'îsiyle terâfî' ve mukaddemâ bir def'a şer'le görölüp fasl
olunmayan husûslarda tamâm-ı çeki ve adl üzere mukayyed olup göresin inhâ olunduğı
üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kavîmle amel idüp dahi vech-i muharrer merkûmun

zimmetinde olan ol mikdâr guruşalacak çekikın ba'de's-sübût hükm ve ihkâk-ı çeki eylesin min ba'd şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i şehri Receb sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse
Kad vasale'l-beyân ve kayd fî 15 S. Sene 33 (1233)

S10-B29-

Serdar oğlunun nefy emri sûretidir

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdür-i umûr-ı cumhûr bi'l-fi'il es-sâkıb mütemmim-i mühâmü'l-enâm bâ re'yi's-sâib mümeħhidü ...ed-devlet ve'l-ikbâl müşîr-i erkân-ı sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûki avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Karahisar-i sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Lütfullah Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Lefkoşa nâibi Mevlânâ zîde ilmuħû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisar-ı sâhib sâkinlerinden Serdaroğlu Ahmed dimekle arîf kimesne kendü hâlinde olmayup ber-takrîb tahsîl itmiş olduğı gühercile emînliğini da'vâ-yı teferrûde vesîle ittihâzıyla hilâf-ı şerî'at-ı garrâ ve mugâyir-i rızâ-i fukarâ-i ra'ıyyet ve aceze-i memlekete envâ'-ı zulm ve ta'addiyâta ihtisâr ve ihtilâf-ı nizâm-ı beldeyi mûcib hâlâ ne ibtidâr itmekde olduğı beyânıyla merkûmun mahal-i âhara nefy ve iclâ kılınması husûsunu bu def'a kazâ-i mezbûr tarafından derbâr-ı ma'delet-karârı tâcidârâneme takdîm olunan i'lâmda derc ve istirhâm olunmuş olmakdan nâşî husûs-ı mezbûr ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ baruthâne-i âmirem nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim El-hac Es-Seyyid Mehmed Sa'id dâme mecduhûdan isti'lâm olundukda merkûmun sû-i hâli müddetince tahkîk olunarak gühercile emâneti uhdesinde sarf ve tahvîl ve âhara ihâle ve tefvîz olunmuş ise de bu gûnâ teferrûd-i dâiyânesiyle envâ'-ı habâsete ibtidârı te'dîbi îcâb ider mevâddan olduğunu i'lâm itmekle i'lâmı mûcibince merkûmun li-ecli't-te'dîb kapu kethüdâsı mübâşeretile Kıbrıs cezîresine nefy ve iclâ olunması fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde merkûmu ma'rifetinle ahz ve mübâşir ta'yîn olunan İsmail kapu kethüdâya teslimen Kıbrıs cezîresine nefy ve irsâle müsâra'at eylesin ve sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin ve devletinde merkûm Ahmed'i ol taraıdan menfiyyen meks ve ikâmet itdirüp bilâ-fermân itlâkından mûcânebet ve hatve-i vâhide mahal-i âhara salıvirilmesi lâzım gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağını bilüp ana göre amel ve hareket ve vusûlünü

mübâşiri İsmail kapu kethüdası merkûm ile derbâr-ı ade't-tekrârıma tahrîr ve i'lâm mübâderet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'atmakrûnuyla amel ve hareket eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i Şabani'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf
Be-makâm-ı Kostantiniyye
El-mahrûse

Kad vasale'l-beyân ve kayd fî 9 N.(Ramazan) Sene 33 (1233)

S11-B30-

Halacı zâde İsmail Ağa'nın Serdaroğlu'na mektûbudur

Şerî'at-şî'âr Karahisar-ı sâhib kadısı Efendi zîde fazluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükûmetinizde serdâr olan ve ref' olup yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ser Turnabaşı İsmail Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yîn olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuştur İnşaallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki merkûmu kaza-i mezkûrun Serdarlık umûrunda ve ona vefîr olageldiği vechle zabt ve rabtı husûsunda i'ânet ve ihtimâm eylesiniz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun kazâ-i mezkûrun serdârlığının tefvîzi olmağla gerekdir ki fâide ve kıyâm ve kânun üzere zabt ve rabt-ı fukarâdan ahz ve te'dîb-i eşedd ile tanzîm bilâ () ve terfîh-i hâl ibâda bezl ve iktidâr eylesiniz ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsafir yeniçerileri ve cebeci ve topcu ve top arabacısı ve gulamı acemi ve kul oğulları ve top ağa askeri bi'l-cümle senin üzerlerine serdâr ve zâbit bilüp sözünden dışra râyinden hâric raf' ve hareket bulunmayup dâimâ itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kânûn-ı kıyâm ve emrime evâmiri zabıt tevaifî merkûmdan bilâ veledi ma'rûf fevt olanlarının metrûkâtların ma'rifet-i şer'le zabt ve sûk-i sultânîde fûruht ve hâsıl olan esmânını cânib-i mîre ihâle için defter-i müfredâtıyla ocağ-ı âmire tarafından göndermeğe mübâderet ve beher hâl ve idüp ve dâhillerine bâğî besendîde vücûda getürmek mecd ü sâ'î olup mûcib-i mektûbuyla âmil olasın tahrîren gurre-i şehir-i Zilka'de sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf tarih-i mezkûrdan altı mâh zabt için yedine mektûb-ı meşrûh virildi

Kad vasale ilayna kayd-şüt 11 N. (Ramazan) Sene 33 (1233)

S11-B31-

Bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben bâ-emr-i âlî mütesellim Osman Ağa'nın uhdesine ihâle buyrulan kâl mîrîsine amel ve tahsîline hâvî Sincanlı kazâsı kurâlarından Akviran karyesi ahâlileri meclis-i şer'â hâzırân olup işbu vechle takrîr-i kelâm idürler ki karînemizden hâsıl iki kazan ve düğünde kaynatmak şartıyla dört bin vukiyye kâl mütesellim-i mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslîm itmeğe ta'ahhud itmelerini bu mahalle kayd-şûd

Fî 13 N. (Ramazan) Sene 33 (1233)

S11-B32-

Kalyon Bakayâsı emridir

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdür-i umûr-ı cumhûr bi'l-fi'il es-sâkıb mütemmim-i mûhâmü'l-enâm bir re'yi's-sâib mümeahhidü nebayât-ı ed-devlet ve'l-ikbâl müşîr-i erkân-ı sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sunûki avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Karahisar-i sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Lütfullah Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl Karahisar sancağında vâki' kazâlasrın kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri ve tersâne-i âmirem tarafından mübâşir ta'yîn olunan baş çukadar İsmail zîde kaduhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ tersâne-i âmirem emîni iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Es-Seyyid Mehmed Nazif dâme mecduhûnun takdîm eylediği bir kıt'a takrîr mefhûmundan Karahisar-ı sâhib sancağından senevî tersâne-i âmirem hazînesine müretteb olan on üç bin gurusıkalyoncu bedeliyesinden seneyn-i sâbika bekâyâsına olarak matlûb olan elli beş bin dört yüz yirmi beş gurusun tahsîl ve isti'câli bâbında bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim otuz üç senesi emr-i şerîfimle me'mûr-ı mübâşir ile irsâl olunmuş olduğundan Karahisar-ı sâhib kazâsının vârid olan i'lâmından seneyn-i sâbika tertîbâtından zimmetlerinde terâkim iden elli beş bin dört yüz yirmi beş gurusbedeliyyeyi edâya müte'ahhid olub otuz üç senesini tertîbi bedeliyyesi olarak gayr-ı ez-cümle ve duhân yâd-ıçun altı aded kazânın hisselerine isâbet iden dokuz bin beş yüz gurusbu def'a hazîne-i merkûmeye irsâl olunduğu inhâ olmakdan nâşî bermûceb-i i'lâm otuz üç senesi bedeliyyesinden dokuz bin yedi yüz gurussteslîm-i hazîne olunmuş olmağla gayr-ı ez-teslîm bâkî kalan dört bin üç yüz guruski ve seneyn-i sâbika

bakâyâsı olarak edâya müte‘ahhid oldukları elli beş bin dört yüz yirmi beş guruşbedeliyyenin yerlü yerinden cem‘ ve tahsîl ve serî‘an mübâşirine teslîmen irsâl olunmak üzere ve sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin san hitâben emr-i şerîfim isdârı husûsunu tahrîr ve inhâ eylediği ecilden inhâ olunduğu üzer emr-i şerîfim isdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta‘alluk itmekle mûcibince amel ve hareket niyâcil himmet eylemek fermânım olmağın hâmişen işbu emr-i âlişânım isdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde keyfiyet mantûk-ı emr-i şerîfimdendir ma‘lûmun oldukda bâlâda bast ve beyân olduğu üzere seneyn-i sâbıkâ bakâyâsı olan meblağ-ı mezbûr elli beş bin dört yüz yirmi beş guruşile otuz üç senesi bedeliyyesinden gayr-ı ez-teslîm bâkî dört bin üç yüz guruşyerlü yerinden inzîmâm-ı re‘y ve masrufatta ve ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ittihâfiyla cem‘ ve tahsîl ve mübâşir ve teslîmen serî‘an Dersa‘âdetime irsâl ve tersâne-i âmirem her birine teslîmi husûsuna sıdk-ı küll-i mektup eyleyesiz ve sen ki merkûmsun sen dahi me ‘mur ve tahsîl olduğun meblağ-ı mezbûr vezîr-i müşârun-ileyhin inzîmâm-ı re‘y ve ma‘rifet-i şer‘ ve ma‘rifet-i mübâşir alâ eyyi hâlin yerlü yerinden cem‘ ve tahsîl ve bir saat evvel getirüp hazîne-i merkûmeye teslîmi husûsuna mezîd-i sa‘y ve gayret ve hilâf-ı emr-i âlişânım avk ve te’hîr ile îrâd ve vaktinden ve tahsîl itmedikce avdet eylemekden tehâşi ve mûcânebet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a‘yân ve zâbitân ve iş erlerisiz sizler dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlû’ş-şân-ı vâcibü’l-ietba‘ı ve lâzımın mazmûnu üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız

Kad vasale ilaynâ kayd-şüd fî 25 N. (Ramazan) Sene 33 (1233) (1233 (1233))

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

S12-B33

Lütfullah Paşa Efendim tarafından vürüd eden buyruldu

Şeri‘at-şî‘âr Karahisar-ı sâhib Kadısı ve müfettişi fazîletlü fehâmetlü efendiler zîde fazluhumâ ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân mütesellimimiz izzetlü ağa zîde kadruhû ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân vucûh-ı memleket ve iş erleri ve söz sâhibleri zîdet kadruhum inhâ olunur ki işbu iki yüz otuz üç senesi mâh-ı cemâziyelâhîrin on yedinci tarihiyle avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve rıf-ı seniyye-i hazret-i şehinşâhînden Karahisar-ı sâhib sancağı bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn uhde-i iştibâhımıza tevcih ve ihsân-ı şâhâne buyrulmakdan nâşi müste‘înen billâhi ve mütevekkilen alallahi te‘âlâ mukırr-ı

hükûmet-ı sâbıkımız olan ihsan-ı hane-i pâder-i rikâb-ı nuhfet ve mansubımız cânibine müteveccihen İzzetimiz ve derkâr-ı desîseden mansabımıza vürûd ve devletimizde kadr-ı umûr-ı ibâdî ve mesâlih-i devlet-i aliyye-i ebediyyü'l-devâmı ru'yete ve bir vürd ve'l-havân tanzîm ve tevziyesine mübâderet ider birinin mütesellim nasb ve tahsîsi lâzime-i ehem-i umûrdan olmağın imdi sen ki bundan akdem kapu kethüdâmız tarafından bâ-emr-i âlî mütesellimimiz olan ağa-yı mûmâ ileyhsin muktezâ-yı dirâyet ve lâzime-i rüşd ve ru'yetin üzere badihiyyeri cenab-ı nizamın refik bürudat-kârı mukırr-ı hükûmetimize ve düvel ve'l-çekikimizde kadr-ı umûr-ı müstemlikisin idâre ve ru'yet ve zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i fukarâya mezîd-i ihtimâm ve dikkat iderek rûz ve leyâlî şevketlü kerâmetlü adâletlü kudretlü velî-nî'met-i bî-nî 'metimin rûh-ı âlem efendimiz hazretlerinin devâm-ı eyyâm-ı ömr ve devlet-i şâhânelerine ve tarafımız için da'vât-ı Hayriye isticlâbına sa'y ve gayret ve bu vechle tahsîl-i rızâmızı min külli'l-vücûh teşhîr-i sâ'da mübâderet eylesin ve siz ki muhatabın mûmâ ileyhsiz sizler dahi rızâ-yı cûyâna hareket ve mütesellimi mûmâ ileyh ile hem-dest-i ittifâk ve ittihâd iderek dâimâ fukarâ ve zu'afânın himâyet ve sıyâneti ve vâki' olan umûr ve mesâlihi ru'yete ve tesviyesine mübâderet eylemeniz bâbında dîvân-ı Karahisar-ı sâhib'den ve merhale-i KaraKulak'dan işbu buyruldı tahrîr ve isdâr ve (boş) ile ırsâl olunmuşdur bi-menhî te'âlâ vürûdunda gerekdir ki ber-mûceb-i buyruldı amel ve hareket ve hılâfından eşedd-i ittikâ ve hazer ve gâyetü'l-gâye ta 'aşı ve mücânebet ve tevkî ve mübâ'adet eylesiniz deyu

Kad vasale ileyna ve kayd şüd fî 3 L. (Şevval)(Şevval) Sene 33 (1233)

S12-B34

İşbu bin iki yüz otuz üç senesi Ramazan-ı şerîfinin on beşinci gününden i'tibâr olunup bir sene-i kâmile umûr-ı menzili idâre itmek için cümle vücûh ve zâbitân ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kurrâ ve mahallâta tevzî' ve taksîm olunan menzil ücreti defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur

Fî 11 L. (Şevval) .(Şevval) Sene 33 (1233)

Karye-i İsce guruş 800 pâre

26 Karye-i Çobanlar guruş 784 pâre 15

Karye-i Kal'acık kebîr guruş 685 pâre 20

Karye-i Mihayel guruş 561 pâre 25

Karye-i Salar gurus 503 p re 6
 Karye-i S l menli p re 444,5
 Karye-i D ger gurus 444,5
 Karye-i  orca-i keb r gurus 212,5
 Karye-i Ayval  gurus 284 p re 10
 Karye-i Karaa ac gurus 284 p re 10
 Karye-i E ret gurus 245
 Karye-i Erkemen gurus 278
 Karye-i Has  ak r gurus 278
 Karye-i Karacaviran gurus 224,5
 Karye-i  orca-i sa  r gurus 155 p re 22
 Karye-i Elbirek gurus 212,5
 Karye-i Susuz gurus 190
 Karye-i S  l n Bar gurus 190
 Karye-i Ayas   yni gurus 190
 Karye-i Deper gurus 190
 Karye-i I  klar gurus 190
 Karye-i Osman gurus 190
 Karye-i Anbanas gurus 190
 Karye-i  sma  gurus 190
 Karye-i   kr k gurus 182 p re 12
 Karye-i Kozl ca gurus 182 p re 12
 Karye-i Boz y k gurus 182 p re 12
 Karye-i Çavdarlı gurus 182 p re 12
 Karye-i Sar k gurus 152,5
 Karye-i Sibs n gurus 152,5
 Karye-i Gebec ler gurus 152,5
 Karye-i Dinar gurus 118 p re 2
 Karye-i B y k gurus 128
 Karye-i Bostanlı gurus 125 p re 21
 Karye-i Kayaviran gurus 113 p re 5
 Karye-i Kara Arslan 113 gurus 5 p re
 Karye-i Kumarta  gurus 104 p re 13

Karye-i Kalacık sağır gurus 99,5
 Karye-i Halimoğri gurus 99,5
 Karye-i Hacı Beğli gurus 97
 Kışlacık gurus 97
 Karye-i Akviran gurus 82 pâre 12

S 13

Karye-i Eymir gurus 82 pâre 12
 Karye-i Akçe İn gurus 82 pâre 12
 Karye-i Aşağı Tantırı gurus 83 pâre 12
 Karye-i Feleli gurus 62 pâre 23
 Karye-i Belce gurus 62 pâre 23
 Karye-i Köprülü gurus 57,5
 Karye-i Hayran Balı gurus 57.5
 Karye-i Çalışlar gurus 57,5
 Karye-i Liğen gurus 43,5
 Karye-i Eynaz (İnaz) gurus 26,5
 Karye-i Yukarı Tantırı gurus 70
 Karye-i Bayat gurus 31
 Karye-i Cebni gurus 21
 Cem'an yekûn Kurâlar gurus 11843 yalnız on bir bin kırk üç gurus

Mahalle-i Karaman gurus 930
 Mahalle-i Nasârî gurus 990
 Mahalle-i Câmî'-i kebîr gurus 526
 Mahalle-i Tac Ahmed gurus 404
 Mahalle-i Ak Mescid gurus 404
 Mahalle-i Arab Mescidi gurus 382 pâre 34
 Mahalle-i Ardıc gurus 382 pâre 34
 Mahalle-i Hac Yahya gurus 368 pâre 28
 Mahalle-i Kâhil gurus 368 pâre 28
 Mahalle-i Hacı Mahmud gurus 305 pâre 36
 Mahalle-i Molla Bahşî gurus 305 pâre 36

Mahalle-i Çavuşbaşı gurus 305 pâre 36
 Mahalle-i Fakih Paşa gurus 206
 Mahalle-i Burmalı pâre 206
 Mahalle-i Kubbeli pâre 206
 Mahalle-i Efecik gurus 168 pâre 11
 Mahalle-i Doğancı gurus 168 pâre 11
 Mahalle-i Yukarı Bazar gurus 168 11
 Mahalle-i Hacı Evtıl (Eftal) gurus 168 pâre 11
 Mahalle-i Akiste gurus 159 pâre 5
 Mahalle-i Bedirk gurus 145 pâre 31
 Mahalle-i Kara Kâtib gurus 145 pâre 31
 Mahalle-i Hacı İsmail gurus 108 pâre 26
 Mahalle-i Sinan Paşa gurus 108 pâre 26
 Mahalle-i Zâviye gurus 81 pâre 35
 Mahalle-i Hisar Önü gurus 98 pâre 35
 Mahalle-i Çavuş oğlu gurus 57
 Mahalle-i Sinan Halife gurus 57
 Mahalle-i İmâret gurus 1848
 Mahalle-i Sofiler gurus 1668,5
 Cem'an yekûn mahallât
 11446 mahallât
 11043 kurâlar
 =22489 yalnız yirmi iki bin dört yüz seksen dokuz gurusdur

(NOT: Bu belgenin devamı sayfa 6'da bulunan 19. Belgenin devamıdır.)

Müceddeden binâ ve ihyâ eylediği câmi'-i şerîfe vakf eyledim müşârün ileyh tarafından dahi vekâleten bin gurusnükûdu dahi vekâletim hasebiyle vakf-ı sahîh ile vakf ve habîs eyledim ve şöyle şart eyledim ki meblağ-ı mezkûr bin gurusu onu on bir buçuk hesâbı üzere istirbâh olunub ve esyab-ı mezkûr dahi istîcâr olunub gerek hâsıl olan îcârdan ve gerek nükûd-ı mevkûfenin nemâsından câmi'-i şerîfe imam ve nâsih ve vâ'iz olan kimesnelere yevmî sekiz akçe ve hatîb olanlara yevmî altı akçe ve mü'ezzin olanlara yevmî üç akçe ve kayyum olanlara yevmî üç akçe ve mekteb-i latîfde mu'allim-i sıbyân olanlara yevmî dört akçe ve kanadil yağı için elli gurusvirilüb ve mesârif-i sâire için on

guruşve câbî olan kimesnelere yevmî altı akçe virile ve ezdiyâd-ı vakıfdan câmi'- şerîf ve esyâb-ı mezbûrun ta'mîr ve termimine sarf oluna ve bâkî zevâid-i vakfî mütevellîye-i mezbûreye ve evlâd-ı evlâdına batnen ba'de batnin zekûrun ve inâsen şart ve ta'yîn eyledim ve mütevellînin vekîli olan merkûm Seyyid Süleyman Efendi'ye teslim eylediğimde ol dahi vakfiyet üzere teslim ve kabûl eyledi didikde merkûm Süleyman Efendi dahi vekîl-i müşârûn ileyhi kelimât-ı meşrûhasını şifâhen tasdik ve vicâhen tahkîk eyledikten sonra vekîl-i müşârûn ileyh da'vâ-yı rücû'a tasaddî itmekle vekîl-i merkûm şânına zâin ve gayr-ı şâin hâline mülâyim ve gayr-ı lâim cevâba mütesaddî olup fi'l-çekiîka hal-i vakf muhtelefin fih olup ve lâkin akârın vakfından fetvâ-yı imâmeyn-i hüâmameyn kavliyle olup ve imâm-ı muzaffer Hazret-i Züfer aleyhi'r-rahmeti'l-ekberden imam Ensârî aleyhi rahmeti'l-bârî rivâyeti üzere vakf nükûd ve menkûl ve menkûd ve makbûl olmağla ârâ-yı eimme-i selâse üzere vakf-ı mezkûrdan rücû'-ı gayr-ı meşrû'adır deyu reddinden imtinâ' ve muhâsama ve hâkim-i mevkî'-i sadr-ı kitâb tavnî lehû ve hüsnüma'âb hazretlerine mürâfa'a ve re'y-i eimme-i sülâse üzere lüzûm-ı vakfa hükm-i şer'î taleb eyledikde hâkim-i mûmâ ileyh Efendi dahi tehemmüdü kavâ'id-i vukufun evla ve neşide mebânî-i hayrî uhrâ görüp alâ kavli men yerâ sıhhat ve lüzûm vakf-ı mezkûre hükm idüp mahkû bih olmağla min ba'd naks ve nakısa-ı mecal mahal ve neferi mümtenî'ü'l-ihimâl olup femen beddelehû ba'de mâ semi'ahû fe innemâ ismuhû alellezine yübeddilûne innallahe semî'un alîm sadakallahü'l-azîm ve icrâü'l-vâkıf ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Müftî-i sâbık fazîletlü Ali Efendi,

Hacı İsmail Medresesi müderrisi Mustafa Efendi,

Fevzi Efendi zâde Abdil Efendi,

Saçaklızâde Abdil Efendi,

Hatib Çavuşzâde Mehmed Efendi,

Sancakdarzâde Es-Seyyid İbrahim Efendi,

Nahılcı Medresesi müderrisi Es-Seyyid Himmet Efendi,

Abbas Efendi zâde El-hac Mustafa Efendi,

Sâdık Ağa zâde Es-Seyyid Mehmed Ağa,

Serdârzâde Es-Seyyid Ahmed Ağa Salankaç zâde Es-Seyyid Ahmed Ağa

ve gayruhum men'l hazzar.

S 14 -B35

Medîne-i Karahisar-ı sâhib'de vâki' merhûm ve mağfûrun leh Gedik Ahmed Paşa binâ eylediği câmi'-i şerîfde tilâvet olunmak üzere merhum Ayas Beğ vakf eylediği efrâd-ı şerîfde vakfı olan bir kıt'a sebze bağcesinin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere rub' hisse-i tevliyet mutasarrıf olan Şerife Ümmühan Hatun fevt olup yeri hâli ve hisses-i mahlûle yerine erbâb-ı müstehakında sadriye kebîre kızı işbu vâkı'a tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hâkânî Şerife Havas binti Bektaş zîdet iffetühâ her vechle lâyık ve mahal ve müsteçeki olmağın yedine mahlulden tevcih olunmuştur (eksik) berât-ı şerîf-i âlişânım virilmek bâbında nâibi Mevlânâ Hüseyin Rıza zîde ilmuhû arz itmeğın mûcibince mezbûreye tevcih ve bu sadaka bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûre Şerife Havva binti Bektaş hatun varup zikr olunan ahrâr-ı vakfı olan bir kıt'a sebze bağcesinin müteveffiyeye-i mezbûre vâlidesi yerine evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere ref' asliyyeti tevliyet-i mutasarrıf olup hizmet-i lâzimesin mer'î ve mü'eddî kıldıkdan sonra ber-mûceb-i şart-ı vâkıf mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletimçün du'âya müdâvemet göstere şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Recebi'l-ferd sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyyetü'l -mahrûse

Kad vesala ilayna kayd-şüd fi 29 L. (Şevval) (Şevval) Sene 33 (1233)

S14-B36

İşbu bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben nefsi-i Karahisar-i sâhib kazâsında matlûb buyrulan bin altı yüz seksen bir kil-i(e) İslambolî mir-i mübâya'a hinta kilenın beher kile yedişer buçuk guruşdan bedeliyyesi kat' olup kurâ ve mahallâta tevzî' olupâre defterdir ki zikr olunur

Mahalle-i Karaman guruş 517,5 hinta kile kile 23

Mahalle-i Nasârâ guruş 675-75 Hisar Önü guruş =600 hinta kile kile 30

Mahalle-i Câmi'-i kebîr guruş 315 hinta kile kile 14

Mahalle-i Tac Ahmed guruş 225 hinta kile kile 10

Mahalle-i Ak Mescid guruş 225 hinta kile kile 10

Mahalle-i Arab Mescid guruş 213 pâre 5 hinta kile kile 9,5

Mahalle-i Ardıc gurus 213 pâre 30 hinta kile kile 9,5
 Mahalle-i Hacı Yahya gurus 213 pâre 30 hinta kile kile 9,5
 Mahalle-i Kâhil gurus 213 pâre 30 hinta kile kile 9,5
 Mahalle-i Hacı Mahmud gurus 168 pâre 30 hinta kile kile 7,5
 Mahalle-i Molla Bahşî gurus 168 pâre 30 hinta kile kile 7,5
 Mahalle-i Çavuşbaşı gurus 168 pâre,30 hinta kile kile 7,5
 Mahalle-i Fakih Paşa gurus 101 pâre 10 hinta kile kile 4,5
 Mahalle-i Bormali gurus 101 pâre 10 hinta kile kile 4,5
 Mahalle-i Kubbelü gurus 101 pâre10 hinta kile kile 4,5
 Mahalle-i Efecik gurus 78 pâre 20 hinta kile kile 3
 Mahalle-i Doğancı gurus 78 pâre 10 hinta kile kile 3,5
 Mahalle-i Yukarı Bazar gurus 78 pâre 10 hinta kile kile 3,5
 Mahalle-i Hacı Evtl gurus 78 pâre 10 hinta kile kile 3,5
 Mahalle-i Akistene (Akiste) gurus 78 pâre 10 hinta kile kile 3,5
 Mahalle-i Hacı İsmail gurus 56 pâre 10 hinta kile kile 2,5

Mahalle-i Sinan Paşa gurus 56 pâre 10 hinta kile kile 2,5
 Mahalle-i Sinan Halife gurus 45 hinta kile kile 2
 Mahalle-i Çavuş oğlu gurus 45 hinta kile kile 2
 Mahalle-i Zâviye gurus 45 hinta kile kile 2
 Cem'an yekûn (rakam yazılmamış) hinta kile kile (rakam yazılmamış)

Aralık

Gökçe aralığı gurus 168 hinta kile kile 7,5
 Hacı Nasuh aralığı gurus 168 pâre 30 hinta kile kile 7,5
 Hacı Abdurrahman aralığı gurus 168 pâre 30 hinta kile kile 7,5
 Nahılcı aralığı gurus 123 pâre30 hinta kile kile 5,5
 Hacı Mustafa Aralığı gurus 123 pâre 30 hinta kile kile 5,5
 Medli aralığı gurus 112 pâre 5 hinta kile kile 5
 Marulcı aralığı gurus 112 pâre 5 hinta kile kile 5
 Cansız aralığı gurus 78 pâre 30 hinta kile kile 3,5
 Nurcu aralığı gurus 135 hinta kile kile 6
 Hacı Cafer aralığı gurus 112 pâre 5 hinta kile kile 5

Kayadibi aralığı guruş 112 pâre 5 hinta kile kile 5
 Deli Receb aralığı guruş 33 (1233) pâre 30 hinta kile kile 1,5
 Hacı Nuh aralığı guruş 90 hinta kile kile 4
 Hacı Eyüb aralığı 90 hinta kile kile 4 kile
 Voyvoda aralığı guruş 90 hinta kile kile 4
 Karamanoğlu guruş 90 hinta kile kile 4
 Hacı Ali aralığı guruş 78 pâre 30 hinta kile kile 3,5
 Gündoğmuş aralığı guruş 56 pâre 10 guruş2,5
 Cem'an yeûn mahallât ve aralıklar
 6367,5guruş , hinta kile kile 283, 22,5 kıyye

Karye-i Cobanlar hinta kile 20 guruş 450
 Karye-i İzce hinta kile 19 guruş 427,5
 Karye-i Kal'acık kebîr hinta kile 17 guruş 382,5
 Karye-i Mihayil hinta kile 13,5 guruş 303 pâre 30
 Karye-i Salar hinta kile 12 guruş 270
 Karye-i Sülümenli 10,5 kile 236 guruş
 Karye-i Döğër hinta kile 10,5 guruş 236 pâre 10
 Karye-i Susuz hinta kile 6 kile 135 guruş
 Karye-i Corca-ı kebîr hinta kile 7 guruş 157,5
 Karye-i Ayvalı hinta kile 7 guruş 157,5
 Karye-i Karaağac hinta kile 7 guruş 157,5
 Karye-i Eğret hinta kile 7 guruş 157,5
 Karye-i İrkmen hinta kile 7 guruş 157,5
 Karye-i Has Çakır hinta kile 7 guruş 157,5
 Karye-i Karacaviran hinta kile 5,5 guruş 123 pâre 30
 Karye-i Corca-i Sağır hinta kile 4 kile guruş 150
 Karye-i Elbirekhinta kile 5 guruş 112,5
 Karye-i Süğlün hinta kile 5 guruş 112,5
 Karye-i Ayas İni hinta kile 5 guruş 112,5

S15-B36

Karye-i Deper	hinta kile 5 guruş 112,5
Karye-i Işıklar	hinta kile 5 guruş 112,5

Karye-i Osman	hınta kile 5 guruş 112,5
Karye-i Anbanas	hınta kile 5 guruş 112,5
Karye-i İsmail	hınta kile 5 guruş 112,5
Karye-i Çıkırık	hınta kile 5 guruş 112,5
Karye-i Kozlıca	hınta kile 5 guruş 112,5
Karye-i Bozüyük	hınta kile 5 guruş 112,5
Karye-i Çavdarlı	hınta kile 4 guruş 90
Karye-i Sıbsın	hınta kile 4 guruş 90
Karye-i Sarık	hınta kile 4 guruş 90
Karye-i Gebeciler	hınta kile 4 guruş 90
Karye-i Dinar	hınta kile 3,5 guruş 87 pâre 30
Karye-i Bıyık	hınta kile 3,5 guruş 87 pâre 30
Karye-i Kayaviran	hınta kile 3,5 guruş 87 pâre 30
Karye-i Kara Arslan	hınta kile 3,5 guruş 87 pâre 30
Karye-i Feleli	hınta kile 3,5 guruş 87 pâre 30
Karye-i Kumartaş	hınta kile 2,5 guruş 56 pâre 10
Karye-i Kal'acık-ı sağır	hınta kile 2,5 guruş 56 pâre 10
Karye-i Halimoğri	hınta kile 2,5 guruş 56 pâre 10
Karye-i Hacı Beğli	hınta kile 3 guruş 67,5
Karye-i Kışlacık	hınta kile 2 guruş 45
Karye-i Bostanlı	hınta kile 1,5 guruş 33
Karye-i Akviran	hınta kile 2,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Akçain	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Aşağı Tantari	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Bilce (Belce)	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Yukarı Tantari	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Köprülü	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Hayraboli	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Çalışlar	hınta kile 1,5 guruş 33 pâre 30
Karye-i Leğen	hınta kile 1 guruş 22,5
Karye-i Eynas(inaz)	hınta kile 0,5 guruş 11
Karye-i Çebani	hınta kile 0,5 guruş 11
Karye-i Bayat	hınta kile 0,5 guruş 11

Cem'an yekûn

Hınta kile kile-i Karahisar

277 kuralar

283 mahallât

= 560

Kıymet Guruş

6367,5 mahallât

6232,5 kurâlar

= 12600

Bahar keyli İslambolî yedişer guruş onar pâreden on iki bin yüz seksen guruşa bâliğ olup onar pâre dahi masraf-ı sâiresiçün zam olundukda asl mirinden dört yüz yirmi guruşziyâdesi olmağ mütevellî ma'rifetiyle hesâbı ru'yet olunacağı kayd-şud fî 3 L. (Şevval) Sene 33 (1233)

S15-B37-

Seydiler karyesinde tekye-nişînlerin isdâr itdirdikleri fermân sûretidir

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-el-müteşerri'în Barçınlı nâibi Mevlânâ zîde(boş) ilmuḥû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Karahisar-ı sâhib nâibi Hüseyin Rızâ zîde ilmuḥûnun Südde-i sa'âdetime vürûd iden i'lâmında Abdullah ve Mustafa ve Osman ve İbrahim ve Halil ve Şeyh Ali nâm kimesneler Karahisar-i sâhib kazâsında meclis-i şer'de Karahisar-ı sâhib sancağında Barçınlı nâhiyesine tâbi' İnlüce karyesiyle tahtında muharrer Çaçır ve Beratlü ve sâir mezra'ası Basra Seydi zâviyesi vakfı olduğu defter-i hâkânîde mukayyed ve merkûmların zikr olunan Basra Seydi zâviyesi vakfının askerî ruznamçesinde virilen berât-ı şerîfimle mütevellîleri olmalarıyla karye-i İnlüce ma'a mezra'a-i Çaçur ve Beratlü ve sâir el-mezbûreleri ber-mûceb-i defter-i hâkânî zâviye-i mezbûre vakfı tarafından bi't-tevliye zabt ve vâki' olan mahsûl ve rüsûmunu kânûn ve defter mûcibince ahz ve kabz murâd eylediklerinde dahl olunmak icab itmez iken ecânibden bazı kimesneler vakf-ı mezbûr arâzisinin bazı mahallerini zabt ve ta'sîr idüp ol vechle vakf-ı şerîfe kadr-i küllî eyledikleri beyânıyla defter-i hâkânî mûcibince amel olunmak ve ecânibden olan kimesneleri hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ve ta'arruz

itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru niyâzında oldukları derc ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Barçınlı nâhiyesine tâbî' evkâf-ı zâviye-i Basra Seydi iki pâre köy kadîmden olageldiği üzere merhûm Sultan Mehmed Han berâtıyla tasarruf olunurmuş sonra mütevellî olup tımara virilmiş ba'dehû vakfiyeti mukarrer tutulup (Msf-1) Pir Mehmed ve Yusuf'a sadaka olunup ayandı ve revendayı mukarrer-i ferman virilmişken deyu kayd olunmuşdur defter-i atık hâliyâ mezkûrların evlâdından Hüdâvendigâr esbak nişânıyla Pîrî Seydi ve Elvan Seydi ve Seyyid Mehmed ve Basri ber-vech-i iştirâk mutasarrıflardır deyu kayd olunmuşdur defter-i köhne hâliyâ Hüdâvendigar-ı esbak nişânıyla yine zâviye-i mezkûreye mutasarrıflar olmağın defter-i cedîde kayd olundu deyu mukayyedir defter-i atık hâliyâ Hüdâvendigâr-ı esbak nişânıyla Derviş Ali ve Seydi Süle ve Seydi Mehmed ve Hayran Bali mutasarrıflar olmağın defter-i cedîde kayd olundu deyu yazıldığı mahallin tahtında yüz beş nefer re'âyâ ile karye-i İnlüce vakf-ı mezbûr ve hâsıl ma'a mezra'a-i Çaşır ve Beretlü an Avşar tahtında resm-i çift ve bennâk ve mücerred hinta kile ve şa'ir ve öşr-i bağce yekûn ma'a gayrahu bin beş yüz yirmi iki akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrer kalemiyle olunup bu takrîrce ber-muktezâ-yı defter-i hâkânî karye-i İnlüce ma'a mezra'a-i Çaşır ve Beretlü ve Avşar el-mezbûre gerek mahsûlât ve öşr-i bağce ve rûsûmât-ı sâiresi Basra Seydi zâviyesi vakfi tarafından zabt olunmak iktizâ eyledikde bi'l-fi'îl defter emîni olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Yusuf dâme mecduhû arz eylediğine binâen iltizâmât hakkında cârî olan nizâma nazaran husûs-ı mezbûr mîr-i mîrân-ı kirâmdan Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı emîrî'l-ümerâî'l-kirâm Dârendeli Hasan dâme ikbâluhûnun kapu kethüdâsı olup hâlâ Dergâh-ı Mu'allam yeniçerileri kâtibi olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Sâdık dâme mecduhûdan isti'lâm olundukda karye-i mezbûre mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tarafından alınan iltizâmât defterine dâhil olmadığını i'lâm itmekle emîn-i mûmâ-ileyhin arzı (boş) mûcibince kânûn üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükümle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi karye-i İnlüce ma'a mezra'a-i Çaşır ve Beretlü ve Duşar el-mezbûreleri ber-mûceb-i defter-i hâkânî zâviye-i merkûm vakfi tarafından bi't-tevliyet merkûmlara zabt ve vâki' olan mahsûlât rûsûmâtın kânun ve defter mûcibince ahz ve kabz itdirüp ecânibden olan merkûmları hilâf-ı defter-i hâkânî bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirmeyüp men' ve def' eylesin min ba'd defter-i hâkânîye ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye ilişdirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu

eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın tahrîren fî evâhir-i şehri-
 Rebiülâhir li-sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf
 Kostantiniyye tül-mahrûse
 Kad vesala ilayna kayd fî 7 Za (Zilkade) Sene 33(1233))

S16-B38

Devletlü Çarkacı Ali Paşa hazretlerinin buyruldu-i sâmilîleri

Şerî'at-şî'âr-ı Karahisar-i sâhib kadısı fazîletlü Efendi zîde fazluhû ve me'zûn bil-iftâ fukuhatlü Efendi zîde takvâhû ve umdetü's-sâdâtî's-seniyyeti kâimmakâm-ı nakîbü'l-eşrâf ve seyâdetlü Efendi zîde şerefihû ve sâir ulemâ-i zevî'l-mufeddal ve'l-ihtirâm ve semâhatlü diyânetlü Efendiler kesrihümullâhu te'âlâ emsâleküm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı vilâyet ve serdâr ve vücûh ve handân ve mîri alay-ı (mîralay) memleket izzetlü ağalar zîde kadruhû ve bi'l-umûm ahâlî ve iş erleri zîde mukadderahün inhâ olunur ki hak-ı ehakk-ı müşîrânemizde nevbetü şa'sa'a-i berâ-yı sâha-i ta'kîb olan bimen teveccühât-ı cenâb-ı pâdişâh ve'l-haşem iktizâsınca işbu mâh-ı Şevvalü'l-mükerremi on yedinci yevm-i Çeharşembe avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârif-i behiyye-i cenâb-ı hesvaneden bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn Karahisar-ı sâhib sancağı uhde-i liyâkat-i vilâyet-pervezânemize tevcih ve ihsân-ı hümayûn buyrulup müste'înen billâhi te'âlâ mâh-ı mezbûrun selhinde mukırr-ı sâlifemiz olan medîne-i Sivas'dan fekk-i râbita-i kıyâm-ı harekete ve doğru yoldan ol cânibe vusûle azîmet-i hâlisânemiz musammem ise de yevm-i vusûlümüze kadar tarafımızdan bir kimesnenin mütesellim nasb ve ta'yîni lâzıme-i hâlden olmağın el-yevm derûnunuzda bilâ-nişîn emsâl ve mer'ıyyü'l-ef'âl olan Dergâh-ı âlî gedüklülerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân El-hac Abdülbâkî zâde izzetlü Osman Ağa zîde kadruhû her vechle münâşif ve kâr-dîde ve zabt ve rabt-ı memleket ve idâre-i umûr-ı mühâm ve mesâlih-i fukarâ ve ra'ıyyet-i levâzımıyla etvâr ve liyâkatı pesendide olduğu tahkîkinde müşîrânemiz olmakdan nâşî bi'l-intihâb mütesellinlik umûru taraf-ı hâlisânemizden mûmâ-ileyhin uhde-i idâresine ihâle ve tefvîz kılındığı sizler ki bâlâda muhâtabûn-ı mûmâ-ileyhimsiz ma'lûm ve mücerredmekü oldukda hîn-i vusûlümüze kadar el-vekîl ke'l-asıl rekîkasını Derpîş iderek ağa-yı mûmâ-ileyhi mütesellim bilüp livâ-i mezbûrun vâkî' olan kâffe-i de'âvî ve umûr ve mesâlih ve husûsâtında tarafına mürâca'at ve re'y ve ma'rifetiyle bi'l-ittifâk a'mal-i umûr-ı mühâm ve idâre-i mesâlih-i fukarâ ve ra'ıyyet ve husûsât-ı

memleketin te'diye ve tesviyesine sa'y ü hamiyet ve kizr-i nüfûzunu mûcib hâlâtdan mücânebet eylesiz ve sen ki bi'l-intihâb mütesellim nasb olunan ağa-yı mûmâ-ileyhsin sen dahi kendü mezâk ve merâmın olan mevâd ile meşgûl olmayup hîn-i vusûlümüze kadar bâ-emr-i âlî vârid olan umûr-ı mekam-ı saltanat-ı seniyyeye ve vukû' bulan mesâlih-i fukarâ ve ra'ıyyeyi olugeldiği vechle şer'-i şerîf ve kânûn-ı münîfe mürâca'at-birle tesviye ve ru'yet ve hüsn-i idâre-i memlekete kemâl-i mezîd-i dikkat ve her halde rızâ-yı cûyâne harekete mübâderet eylemek bâbında dîvân-ı Karahisar-ı sâhib ve medîne-i mezbûreden işbu buyruldu isdâr ve haftan-cemz fahrü'l-akrân izzetlü Mehmed Sa'id Ağa zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur inşaallâhu te'âlâ vusûlünde bermûceb-i buyruldu amel ve hareket ve hilâf-ı rızâ hareketden begâyet hazer ve mücânebet eylesiz deyu fi 27 L. (Şevval) 33 (1233)

Kad vasale ileyna Za. (Zilkade) Sene 33 (1233)

S16-B39

Nakîb İsmail Efendinin ibkâ mektûbudur

Kıdvetü's-sâdâtü'l-kirâm Karahisar-i sâhib ve Barçınlı ve nevâhî Barçınlı ve Sincalı'da hâlâ kâimmakâmımız olan İsmail Efendi zâd-ı şeref siyâdetehû ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki kazâ-hâ-i mezkûrede sâdât-ı kirâm üzerlerine kâimmakâm hizmet-i celîlesinde işbu sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf Zilka'detü's-şerîfe guresinden cenâbınız tarafımızdan kemâkân ibkâ olunmuşdur gerekdir ki sâdât-ı kirâma tevkîr ve ihtirâm idüp kuzât ve kâimmakâm senedleriyle teseyyüd ve izhâr-ı alâmet hudre idenleri men' ve raf' ve cenâbınız dahi kimesneye alâmet-i hudre vaz'ından haşıyye ve iddi'â-yı neseb-i siyâdet idenleri tarafımıza havâleye mübâderet ile işbu emânet-i kübrâda mahmel-i iffet ve istikâmet idüp sedûrl-i kirâmdan tevcîhiyye ve arûsiye ve muhaddesât-ı sâire-i nâ-marziyye nâmıyla bir akçelerin almayup ve aldirmayup sıyânet-i ırz ve mallarında sa'y-i mevfûr zımnında şevketlü mehâbetlü kudretlü kerâmetlü padişah-ı âlempenâh Efendimiz hazretlerine isticlâb-ı da'vât-ı hayriyyeye ihtimâm ve hıramât-ı şer'-i şerîfe imtisâl-i tâm eyleyerek mazhar-ı şefâ'at-i seyyidü'l-enâm aleyhi ve alâ âlihî efdalü't-tahiyye ve's-selâm olasız

El-fakir salahi Abdülvehhâb El Huseynu en-nakîb'ül eşraf

Kad vasale ilayna ve kayd fi 11 Za.(Zilkade) Sene 33 (1233)

S17-B40

Hacda fevt olan Bornulu Hacı Hafız'ın veresesi tarafından nasb-ı vekîl hüccetidir.

Medîne-i Bornulu mahallâtından Hacı Hasan Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem tarîk-i Hac'da fevt olan Nakîbzâde El-hac Seyyid Ahmed nâm müteveffânın medîne-i Karahisar-ı sâhibde terekesi olarak otuz beş cild kelâm-ı kadîmi olup müteveffâ-yı mezbûrun vereseleri li-ebeveyn karındaşı Ali ve kız karındaşları Aişe ve Sultan ve Hadice ve Validesi Fatıma nâmûn mevrûsûn meclis-i şer'-i Ahmedî'de Seyyid Hâfız Mustafa bin Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i anî'l-merâm eylediler ki bundan akdem tarîk-i Hac'da fevt olan mevrûsumuz Hacı Ahmed'in medîne-i Karahisar-ı Sâhibde terekesinde vâzı'e'l-yed olanlardan terekei ahz ve kabz ve tarafımıza nakl ve îsâle ve lede'l-hâce muhâsamaya ve iktizâ iden umûrun küllisine tarafımızdan işbu Seyyid Hâfız Mustafa'ya vekîl eyledik didiklerinde ber-minvâl-i muharrer vekîl-i merkûm dahi vekâleti mezbûreyi kabûl eylediği mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundı hurrire evâyil-i şehir-i Zilkâ'de-i şerîf sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve el Mâ hüve min nasbül vekil Nâib Zâde Mehmet Relhi el Mevla hellefe be Medine-i Barî ne gametullahfakirullah aga anhu

Fî 19 Za.(Zilkade) Sene 33 (1233)

S17-B41

Yirmi dört senesinden otuz dört senesine gelinceye kadar nefsi-i Karahisar-ı sâhib kazâsından matlûb buyrulan kalyonciyân bedeliyyesinin halâsları sûretleridir ki kayd-ı sicil olunmuşdur sene 33 (1233)

S17-B42

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

İşbu bin iki yüz yirmi dört senesine mahsûben livâ-i Karahisar-ı sâhib kazâlarında matlûb buyrulan kalyon bedeliyyesinden nefsi-i Karahisar-ı sâhib kazâsı hissesine isâbet iden üç bin dört yüz guruştamâmen makbûzum olmağla ahâlî-i kazâ yedlerine halâsı-ları-u müş'ar işbu edâ tezkiresi virilmiştir bir vechle müdâhale olunmaya ve's-selâm

İmza

Ahmed Efendi Tâbi emîn-i Tersâne Ahmed İzzet Efendi halâ

S17-B43

Bâ'is-i tastîr-i hurûf budur ki

İşbu bin iki yüz yirmi beş senesine mahsûben Karahisar-ı sâhib sancağından bâ-fermân-ı âlî tahsîline me'mûr olduğum yüz nefer kalyon askeri bedeliyyesi on bin guruşlivâ-i mezbûr mütesellimi El-hac Ahmed Ağa Efendimiz yedinde ber-vech-i tamâm ahz ve kabz olunup ahzimizi müşear işbu edâ ağa-yı mûmâ-ileyh Efendimize i'tâ olunmuşdur tarafımızdan ve taraf-ı âhardan müdâhale olunmaya ve's-selâm

Fî 23 M. (Muharrem) sene 26 (1226)

İmza

Mehmed Emin tâbi'-i tersâne-i âmire ve me'mûr tahsil-ibedelliyye-i mezbûr halâ

S17-B44

Vech-i tahrîr-i nemîka budur ki

İşbu bin iki yüz yirmi altı senesine mahsûben livâ-i Karahisar-ı sâhib'den bâ-fermân-ı âlî matlûb buyrulan kalyon bedeliyyesinin tahsîline me'mûriyetim hasebile yüz neferin bedeliyyesi olan on bin guruştamâmen ahz ve makbûzum olmağla işbu edâ tezkiresi virilmiştir ve's-selâm

Fî selh-i Ca. (Cemizilevvel) sene 26 (1226)

İmza

Mustafa Çavuşân-ı dîvânihâne-i âmire halâ

S17-B45

Kazâ-i Karahisar

Kalyoncu bedeliyyesi

Nef 34 guruş 3400

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf budur ki bâlâda tahrîr olunan kalyoncu bedeliyyesi işbu bin iki yüz yirmi yedi senesine mahsûben nefsi-i Karahisar-ı sâhib kazâsına isâbet iden otuz dört neferin bedeli olan üç bin dört yüz guruşu tamâmen ahz eylediğimi müşa'ar bedellerine işbu edâ virildi ve's-selâm fî 7 L. (Şevval) Sene 27 (1227)

İmza

Mustafa Kilarî Emîn-i tersâne-i âmire me'mûr bedeliyye-i mezbûr halâ

S17-B46

Kazâ-i Karahisar

Nef 34 guruş 3400 bedeliyyesi

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

İşbu bin iki yüz yirmi sekiz senesine mahsûben livâ-i Karahisar'dan matlûb olunan yüz otuz nefer kalyoncu neferâtından nefsi-i Karahisar kazâsına ber-vech-i bâlâ isâbet iden otuz dört neferin beheri yüz guruşdan iktizâ iden üç bin dört yüz guruştarsâne-i âmire hazînesine irsâl olunmak vechle teslîm-i hazîne veliyyü'n-ni'mî olmağla mütevellî Mehmed Efendi yedine işbu memhûr tezkire i'tâ olunmuşdur ve's-selâm

Fî 17 Ca. (Cemaziyevevvel) sene 28 (1228)

El-hac İbrahim Edhem vekîl-i kethüdâ-yı mutasarrıf-ı Karahisar-ı sâhib halâ

Yirmi dokuz ve otuz senelerinin edâları bundan akdem eski sicilde mukayyed mütesellim Es-Seyyid İsmail Ağa ve diğer mütesellim İsmail Yahya Ağaların mufasssal defterlerinde mestûr ve mukayyedir hîn-i hâcetde bu sicilin akdemi sicil-i atıkaya mürâca'at olunmak için bu mahalle kayd olundu

S17-B47

Bâ'is-i terkîm-i nemîka budur ki

İki yüz otuz bir senesine mahsûben livâ-i Karahisar-i sâhib'den bâ-fermân-ı âlî matlûb buyrulan yüz otuz nefer kalyoncu bedeliyyesinden îcâb iden on üç bin guruş devletlü veliyyü'n-na'im Mahmud Paşa Efendimizin hazîne-i devletlerinden tersâne-i âmire hazînesine edâ itmek üzere tamâmen ahz ve kabz eylediğim için işbu memhûr tahvîl virilmiştir ve's-selâm

Bende Abdi tâbi'-i Tersâne-i âmire emîni halâ

S17-B48

Bâ'is-i tahrîr budur ki

İşbu bin iki yüz otuz iki senesine mahsûben bâ-emr-i âlî Karahisar-ı sâhib sancağından matlûb-ı cihandârî buyrulan kalyoncu bedeliyyesinden nefsi-i Karahisar-i sâhib kazâsının bâ-pusula-i şer'îyye hisselerine isâbet iden meblağ-ı mezkûru bâ-fermân-ı âlî me'mûriyetim hasebiyle tersâne-i âmire hazînesine edâ ve teslîm eylemek şartıyla

mütevellî Mehmed Efendi yedinden meblağ-ı mezkûru tamâmen ahz ve makbûzum olmağla ahzimizi ahâlî yedlerine işbu edâ tezkiresi i'tâ olundu ve's-selâm fî 15 B. Receb Sene 32 (1232)

İmza

Abdi Mermercu Emîn-i tersâne-i âmire halâ

S17-B49

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

İşbu bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben livâ-i Karahisar'dan matlûb buyrulan kalyoncu bedeliyyesinden nefis-i Karahisar-ı sâhib kazâsı sehmine isâbet iden üç bin sekiz yüz seksen beş guruştamâmen makbûzum olmağla ahâlî-i kazâ yedlerine işbu halâs tezkiresi i'tâ olunmuşdur bir vechle müdâhale ve ta'arruz olunmaya ve's-selâm

İmza

Seyyid Halil Tebi Emîn-i tersâne-i âmire

S17-B50

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki

İşbu bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî Karahisar-ı sâhib sancağından matlûb buyrulan yüz otuz nefer kalyoncu bedeliyyesinin tahsiline me'mûr olduğum hasebiyle beher dörder guruşbedeliyyeden yalnız Karahisar-ı sâhib kazâsına isâbet iden otuz yedi neferin îcâbı on hâlâ livâ-i mezkûr mutessarruf devletleri El-hac Ali Paşa hazretlerinin ma'rifet-i müşîrâneleriyle üç bin yedi yüz guruştamâmen ahz ve kabz eylediğimi hâvî medîne-i mezkûre vucûhları yedine işbu tahvîl i'tâ olunmuşdur ve hîn-i hâcetde ibraz olunan

Fî 27 N. (Ramazan) sene 34 (1234)

Bende Abdi tabii tersane-i amire halâ

S18-B51

Hınta kile mübâya'ası halâsları sûretleridir

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf oldur ki me'mûr olduğum işbu bin iki yüz yirmi dört senesine mahsûben Karahisar-ı sâhib kazâsının sehmine isâbet iden yalnız bin altı yüz seksen bir keyl-i İslambolî mîrî mübâya'ası hınta kileyı tamâmen ahz ve kabz olunup kazâ-i

mezkûr ahâlisi zimmetlerinde bir habbe kalmadığı ecilden işbu tezkiresi i'tâ olundu ve's-selâm

Fî gurre-i Z.(Zilhicce) Sene (1224)

İmza

Mehmed Arif an Havecegan-ı mübâya'acı Kütahya halâ

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf oldur ki

İşbu bin iki yüz yirmi beş senesine mahsûben Karahisar-i sâhib kazâsının sehmine isâbet iden bin altı yüz seksen bir keyl-i mîrî mübâya'a hinta kilesıyla ber-vech-i ondalık tamâmen ahz ve kabz olunmağla işbu edâ tezkiresi i'tâ olundu ve's-selâm fî sene (gün ay yazılmamış) 25 (1225)

İmza

Mehmed Arif an Havecegan-ı mübâya'ası Kütahya halâ

Bâ'is-i tahrîr-i hurûf budur ki

Bin iki yüz otuz senesine bâ-evâmîr-i Kütahya ve Karahisar ve Sultan Önü sancakları kazâlarından matlûb-ı hazret-i şâhâne buyrulan mîrî mübâya'a hinta kilesı ve Karahisar kazâsı hissesine tarh ve tahmîl olunan bin altı yüz seksen bir keyl-i hinta kile tamâmen Mudanye iskelesine te'diye olup makbûz olmağla ber-mu'tâd fiyat-ı mîriyesi beher keyl başına yirmişer pâredan hesâb olup bedeli ahâlî-i merkûm yedlerine teslim ve me'mûriyetimiz mülâbesesiyle işbu edâ i'tâ olunmağın kazâ-i mezbûr ahâlisi zimmetlerinde sene-i merkûm hinta kilesından keyl-i vâhid kalmadığı hasebiyle işbu memhûr ve i'tâ olundu vakt-i hâcetde ibrâz oluna ve's-selâm

Fî 23 Ca.(Camaziyel evvel) sene 31 (1231)

İmza

Süleyman Silahtâr-ı Aynen bedeliyyçi i'radlarından ki beyan olunan hâssa mübâya'acı Kütahya halâ

S18-B52

Vech-i tahrîr-i hurûf budur ki işbu bin iki yüz yirmi dört senesine mahsûben livâ-i Karahisar'dan matlûb buyrulan ağnâmdan nefsi-i Karahisar kazâsı hissesine isâbet iden iki yüz kırk re's ağnâmın bedeliyyesinden iktizâ iden bin iki yüz guraştamâmen

makbûzum olmağla ahâlî-i kazâ yedlerine işbu halâsı müşa‘ar edâ tezkiresi virilmiştir
bir vechle müdâhale olunmaya ve’s-selâm

Fî sene 24 (1224)

İmza

Mehmed tâbi‘ Defterdâr İbrahim Efendi halâ

Bâ‘is-i terkîm-i rekîme budur ki

Bin iki yüz yirmi beş senesine mahsûben Der-aliyye lâzimesiçün Karahisar-ı sâhib sancağında bâ-fermân-ı âlî tahsîline me’mûr olduğum bin re’s ağnâm bedeliyyesi beher re’s dörder guruşdan îcâb iden dört bin guruşu livâ-i mezkûr mütesellimi devletlü El-hac Ahmed Ağa Efendimizden tamâmen ve kâmilten ahz olunup kabzımızı müşa‘ar ağay-ı mûmâ-ileyh yedine işbu memhûr edâ verilmiştir tarafımdan ve taraf-ı âhardan müdâhale olunmaya ve’s-selâm

Fî 25 M. (Muharrem) sene 26 (1226)

İmza

İbrahim tâbi‘ kasab başı ve me’mûr-ı ağnâm-ı mezbûr halâ

Bâ‘is-i nemîka oldur ki

İşbu bin iki yüz yirmi altı senesine mahsûben Karahisar-ı sâhib sancağından bâ-fermân-ı âlî matlûb buyrulan bin re’s ağnâmdan nefsi Karahisar-ı sâhib ve Sincanlı kazâlarının hisselerine ber-mûceb-i pusula-i şer‘iyye isâbet iden ağnâmlarının iktizâ iden bedellerini tamâmen ve kâmilten ahz ve kabz eylediğim ecilden işbu halâsı müşa‘ar memhûr sened ahâlî yedlerine virilmiştir husûs-ı mezkûr içün müdâhale olunmaya ve’s-selâm

İmza

Osman tâbi‘ Kasabbaşı Ahmed Ağa halâ

S18-B53

Bâ‘is-i terkîm oldur ki iki yüz yirmi sekiz senesine mahsûben bâ-emr-i âlî matlûb buyrulan ağnâm bedeliyyesinden nefsi Karahisar hissesine isâbet iden meblağ mütevellî yedinden ahz ve Dersa‘âdet’e irsâl olunmak üzere hazîne-i veliyyü’n-na‘imiye teslim olunduğunu hâvî li-ecli’s-sened mütevellî yedine memhûr edâ tezkiresi i’tâ olunmuştur ve’s-selâm

Fî 15 S.(Şevval) Sene 28 (1228)

İmza

El-hac Abdülhamid kethüdâ-yı mutasarrıf-ı Karahisar-ı sâhib halâ

B53 Bâ'is-i tastîr oldur ki

Me'mûr i'tâsı olduğum ta'yînât-ı asâkir için Karahisar-ı sâhib sancağı kazâlarından bâ-fermân-ı âlî müretteb bin re's ağnâmın bu def'a tarafımızdan ahz ve kabz olunduğunu nâtık berâ-yı alâmet işbu tezkire-i edâ tahrîr ve ahâlî-i vilâyet yedlerine i'tâ olunmuştur gerekdir ki hîn-i iktizâda ibrâz oluna ve's-selâm

Fî 7 C. (Cemaziyel ahir) Sene 28 (1228)

İmza

Seyyid Halil Serbevî-bi emîni tertip arkadaşın halâ

B53 Bâ'is-i tahrîr oldur ki

Livâ-i Karahisar'dan Asitâne-i aliyye lâzimesiçün bâ-fermân-ı âlî iki yüz otuz bir senesine mahsûben matlûb buyrulan bin re's ağnâmdan nefsi Karahisar kazâsına bermûceb-i pusula-i şer'iyye isâbet iden iki yüz elli dört ade ağnâmın iktizâ iden bedeliyyesi cânib-i mîrîçün ahz olunmağla işbu memhûr halâs i'tâ olunmuştur ve's-selâm

Fî 21 Ca. (Cemaziyelevvel) sene 31 (1231)

İmza

Mîrî İsmail kehtüdâ-yı mutasarrıf-ı Karahisar-ı sâhib halâ

B53 Yirmi dokuz ve otuz senelerinin ağnâm-ı bedeliyyesi edâları

Mütesellim-i sâbık Es-Seyyid İsmail Ağa ve mütesellim Lahık İsmail Yahya Ağa senedâtlarında mestûr olmağla hîn-i hâcetde bundan akdem olan sicil-i atîka mürâca'at olunmak için bu mahalle kayd olundu

S18-B54

Bâ'is-i nemîka oldur ki

Bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben livâ-i Karahisar-ı sâhib'den matlûb buyrulan bin re's ağnâmın beher re'si beşer guruşdan îcâb iden bedeliyyesi beş bin guruşdan gayr-ı ez-teslîmât Karahisar-ı sâhib kazâsına isabeti üç bin dört yüz guruşme'mûriyetim hasebiyle halâ mütevellî El-hac Ali Efendi yedinden üç bin yüz guruşve üç yüz

guruşmütesellim-i sâbık Ebu Bekir Efendi tarafından ahz min haysü'l-mecmû' üç bin dört yüz guruşmeblağı tamâmen ahz ve kabzımızı müş'ar işbu tahvîl mütevellî-i merkûm yedine def' ve i'tâ olunmuşdur ve's-selâm

İmza

Hüseyin etlü kasab başı halâ

B54 Bâ'is-i nemîka budur ki

İşbu bin iki yüz otuz üç senesi Zilka'desinin yirmi beşinci gününden i'tibâren sâbıkan Kütahya mütesellimi maktûl Hacı Molla'nın mübâya'a halefî hengâmında yirmi altı senesi hinta kile mübâya'ası bakâyâsından gayr-ı ez-teslîmât nefsi-i Karahisar-ı sâhib kazâsında pesmânde kalan yüz yetmiş keyl-i İslambolî hinta kilenin beher kilesi dörder guruşdan îcâb iden bedeliyyesi altı yüz seksen guruşbi't-tamâm me'mûriyetim hasebiyle mütevellî yedinden ahz ve kabz eylediğimi müş'ar işbu halâs tahrîr ve yedlerine def' ve i'tâ olundu ve's-selâm

İmza

Selim Ağa-yı Mâhun vâlî-i Anadolu Hasan Paşa hâlâ

S19-B55

Otuz ve otuz üç seneleri ağnâm bedeliyyesi bakâyâsı emridir

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr bil fikri es-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhidü niyabet-i ed-devletlü ve'l-ikbâl müşehhid-ü erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf bil sunuful ve't-tasdîk avâtıf-ı mülki-ül - a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Lütfullah Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazl ve'l-ikelâm Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan hâssam kasabbaşısı etbâ'ından Seyyid Hüseyin ve a'yân ve zâbitân ve sâir iş erleri zîde karuhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin havecegan-ı dîvân-ı hümâyûnuımdan halâ kasabbaşısı kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Es-Seyyid Ali zîde mecdühûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmunda me'mûr idâresi olduğu hâssam kasabbaşılığı tertîbâtından ta'yînât-ı mîriyye lâzimesiçün bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâlardan müretteb bin re's ağnâm bedeliyyesinden gayr-ı ez-tahsîl bakâyâ kalan üç bin dört yüz guruşve otuz senesine mahsûben dahi bakâyâsı olan üç bin dört yüz guruşki cem'an altı bin sekiz yüz

guruştahsîli bâbında sâdır olan emr-i şerîfim mübâşiri bedeliyye mahalline ba's ve tisyâr olunmuş ise de ila hezihi-ian bedeline mezkûre bir akçesini ahzine destires olmadığını beyân-ı birle ale'l-hâl tamâmen tahsîliçün sana hitâben bir kıt'a emr-i şerîfim isdârını tahrîr ve inhâ itmekden nâşî hazîne-i âmirem kapudanına mürâca'at ve muktezâsı suâl ta'yînât-ı mîriyye ve mu'ayyenât-ı sâire lâzimesiçün iki yüz otuz üç senesine mahsûben livâ-i mezkûr kazâlarından müretteb ve matlûb olan bin re's ağnâmın beheri beş guruşdan gayr-ı ez-tahsîl bakâyâ kalan üç bin dört yüz guruşun tahsîli bâbında sene-i sâbika evâhir Zilhiccesinde tahsîli ancak başka ve otuz senesine mahsûben dahi bakâyâ kalan üç bin dört yüz guruşun tahsîliçün başka evâmir-i şerîfem virilmiş olmağla bu sûretde bedeliyye-i merkûm îrâd-ı mukarere-i mîriye tahtına idhâl olunmuş olduğundan ale'l-hâl yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden tamâmen ve kâmilan tahsîli içün isti'câli hâvî emr-i şerîfim isdârı iktizâ eylediği kuyûdât kaleminden derkenâr olunmağla mûcibince amel ve harekete bezl-i cell-i himmet eylemek fermânım olmağın te'kîd ve isti'câli hâvî işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde ber-vech-i muharrer livâ-i mezbûrda vâki' kazâlardan müretteb ve matlûb olunan ol mikdar ağnâm bedeliyyelerinden gayr-ı ez-tahsîl bakâyâ kalan mebâliğ-i mezbûr üç bin dört yüz guruşve otuz senesi bakâyâsından üç bin dört yüz guruşki cem'an altı bin sekiz yüz guruşun bir vechle dûçâr-ı te'hîr olmasına rızâ ve cevâz olmayup ale'l-hâl tahsîli muktezâ-yı irâde-i aliyyem idüğü ma'lûmun olduktan ba'de-ez-in te'hîri tecvîz olunmayarak mukaddem deyu def'a sâdır olan evâmir-i şerîfem mûciblerince meblağ-ı mezbûru inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve cümle ittifâkıyla ber-vech-i tekmîl yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden tamâmen tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslîmen ve Dersa'âdetime irsâl ve kasabbaşı mûmâ-ileyh tarafına tesyîli husûsuna sarf-ı küll-i mükennet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve mübâşir ve a'yân ve zâbitân ve sâir mûmâ-ileyhimsiz siz dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından begâyet tehasıl ve mûcânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur deyu buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-işrîn min şehr-i Şevvâl li-sene sebt ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kad vesala ileyne fi kad şût fi 27 Za. (Zilkade)Sene 33 (1233)

Kostantiniyye tül-mahrûse

S19-B56

Fi'l-asıl Ürgüb kazâsı sükkânından olup esnâ-yı râhda ve medîne-i Karahisar-ı sâhib'de fevt olan Mahmud bin Hacı Süleyman nâm müteveffânın zâhirde verâseti olmayup terekesi cânib-i emîn-i beytü'l-mâl tarafına râci' ve âid olmağla müteveffâ-yı merkûmun terekesi ma'rifet-i şer' ve emîn-i merkûm ma'rifetiyle tahrîr ve sükn-u sultânide fûruht olunup medîne-i mezbûr emîn-i beytü'l-mâlcisi olan Ebubekir Ağa yedine teslim olunan muhallefât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur

Fi Gurre-i Za. (Zilkade) Sene 33 (1233)

KöhneKarakira gurus 15 pâre 5	Pistov çift gurus 34 pâre 20
Müsta'mel şaî gurus 25 pâre 10	iç kemaira gurus 12
Duhâne çubuğu gurus 6 pâre 30	esb' 156 gurus
Müsta'mel çuka şalvar gurus 24	müsta'mel kavûk sarık gurus 16
Çorum at kütlüğü gurus 10 pâre 20	müsta'mel çağsır gurus 8 pâre 10
Köhne boğca ve uçkur gurus 1 pâre 30	müsta'mel taraklı enteri gurus 25
Eğer takımın gurus 31	müsta'mel kavuk gurus 16 pâre 35
Köhne enteri gurus 3 pâre 30	corap çift gurus 12
Köhne sarık gurus 16 pâre 20	basma entari gurus 24 pâre 20
Esb kösteği gurus 13 pâre 30	Pistov kösteği gurus 1 pâre 10
Müsta'mel şal gurus 6	köhne gömlek dongurus 6 pâre 30
Müsta'mel gömlek don gurus 6 pâre 30	müsta'mel penişel gurus 36
Köhne entari gurus 13 pâre 5	müsta'mel fermene gurus 3 pâre 20
Müsta'mel don gömlek gurus 5 pâre 20	zıbın gurus 12 pâre 20
Müsta'mel cübben gurus 25 pâre 20	at gömleği gurus 80
Cem'an yekûn gurus 446	

Minha'l-ihracât

Techîz ve tekfîn 36 gurus

Zimmetinde olan Mehmed 'e virilen ücret 15 gurus

Harc-ı mahkeme 16 gurus

Kâtibiyye 8

Çukadariyye 18 gurus

Muhzırıyye 3 guruş

Dellâliye 12 guruş

Resm-i emîn-i beytü'l-mâl 40 guruş

Resm-i beytü'l-mâl Hakim Efendi 40 guruş(guruşyan)

Yekûn 188 guruş

Sahhü'l-bâkî 258 guruş

S20-B57

Otuz üç senesine mahsûben sâdır olan kılâ' ta'mîrişcün emr sûretidir

Der kazâ-ı ber cânib-i Karahisar-ı sâhip

Adet 10

Guruş12500

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr el fikri es-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhidü miyebetm ed-devletlü ve'l-ikbâl müseyyidr erkânü's-sa'âdet ve'l-icl el-mahkûk ve't-tasdîk avâtıf-ı meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim El-hac Ali Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-ikelâm Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri ve bu husûsa mahsûs mübâşir ta'yîn olunan (boş) zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Tuna sevâhilinde ve mahalle-i ma'lûmede derdest-i inşâ olunmakda olan on sekiz aded kılâ'-ı hâkâniyem ebniyesinin bi-menlihî te'âlâ bu sene-i mübâreke cümleten ardı alınmasına ikdâm alınması irâde-i seniyyem muktezâsından ve el-hâletü hezihi kuyûd-ı lâzimesine nazaran ebniye-i mezkûrenin keşf olmaları mûcibince gayr-ı ez-teslîmât bundan böyle tekmi line iktizâ iden mesârifât için darbhâne-i âmiremde ebniye-i mahsûs akçe karaney-i olan mülâbesesi müceddeden bir mikdar dahi akçe tertîb ve tanzîm olunması lâzım gelmiş vezîkr olunan kılâ'-ı hâkâniyem ebniyesiçün iki yüz otuz ve otuz bir senelerinde Rum İli ve Anadolu kazâlarından ve ma'lûmü'l-esâmî aşîretlerden tertîb ve tahsîl olunan amele bedeliyyesine iki senedir afv ve terk olunarak kazâlar ahâlileri teftiş etmiş olduklarından işbu sene-i mübâreke dahi hâtîme olarak bedeliyye tertîbiyle zîkr olunan mesârifât-ı bakiyenin ru'yetine bakılması îcâb etmiş olduğuna

binâen her bir kazâ ve memâlik hâl ve tahammüllerine göre müceddeden ta'dîl ve tesviye usûlüne ri'âyet bir kıt'a defteri tertîb ve defter-i mezkûr urtubay-ı ulyâ-yı mülûkânem bâ-takrîr arz ve takdîm ile tertîb ve tahsîli husûsu istîzân olunarak ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem şeref-efzâ-yı sahîfe sudûr olmakdan nâşî mûcibince sâlifü'z-zikr kılâ'-ı hâkâniyem ebniyesinin kusûr iktizâ iden mesârifât-ı lâzimesiçün hâtîme olarak ber-mûceb-i defter Rum İli ve Anadolu kazâlarından ma'lûmü'l-esâmî aşîretlerinden iki yüz otuz üç senesine mahsûben tertîb olunan mebâliğin bir an akdem yerlû yerinden tamâmen ve kâmilten tahsîli bâbında evâmîr-i şerîfe isdârı husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk itmekle imdi sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin baş muhâsebeden ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan sûret-i defter nâtık olduğı üzere kılâ-ı merkûm ebniyesiçün livâ-i mezbûrda vâki' on aded kazâlardan sene-i sâbıkı misillü tertîb olunan on iki bin beş yüz gurusinzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden tamâmen tahsîl ve mübâşirine teslîmen serî'an ve âcilen Dersa'âdetime irsâl ve darbhâne-i âmirem hazînesine teslîm itdirilmesi husûsuna bezl-i cell-i himmet eylemek fermânım olmağın işbu emr-i âlişânım isdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde vech-i muharrer kılâ'-ı hâkâniyem ebniyesinin işbu sene-i mübârekede itmâmı muktezâ-yı irâde-i aliyyemden olduğuna mebnî bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum amele ve levâzımât-ı sâire bedeli olarak livâ-i mezbûr kazâlarından müretteb olan mebâliğ-i mezbûrenin acâleten tahsîl ve darbhâne-i âmirem teslîm senden ve sâirinden matlûb-ı şâhânem olduğı ma'lûmun oldukda fermûde-i şâhânem üzere ber-mûceb-i sûret mebâliğ-i mezbûreyi inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden tamâmen ve kâmilten tahsîl ve serî'an ve âcilen mübâşeretine teslîmen Dersa'âdetime irsâl ve darbhâne-i âmirem hazînesine teslîmine sarf-ı küll-i mükemmet eyleyüp şöyle ki bu husûs umûr-ı cihâdiyeden olup yay ve gedâ cümleye î'ânet farîza-i zimmet ve levâzım-ı diyânet olmağla te'diye ve tahsîlinde her kim izhâr-ı tereddüd ve muhâlefet iderse icrâ-yı te'diblerine ibtidâr olunacağını iktizâ idenlerin gûşun hoşlarına ilkâ iderek bu emr-i ehemimin matlûb-ı şâhânem üzere temşîyyet ve tanzîmine ihtimâm ve dikkat eylesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahi ber-mûceb-i sûret me'mûr-ı tahsîl olduğun mebâliğ-ı mezbûreyi müşârun-ileyhin inzimâm-ı re'y ve ma'rifeti ve ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer' v cümle ittifâkıyla ve mübâşirimle yerlû yerinden tahsîl ve getürüp darbhâne-i âmirem hazînesine teslîm-i birle emr-i mübâşirinki icrâya mezîd-i sa'y ve

gayret ve hilâf-ı emr-i şerîfim imrâr-ı vakte cesâret ve neyhi dest-i avdet ile mazhar-ı inaf olmakdan begâyet hazer ve mücânebet eyleyesin ve sen ki kadı ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz siz dahi mebâliğ-i mezbûreyi bir an evvel tahsîl ve teslîmine bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve hilâfî gûne hareket ile mübtelâ-yı vehâmet olmakdan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişânımın mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız (beş) tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' işrîn min şehri-i Ramazan sene sitte ve selâsin ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye tül-mahrûse

Kad vasale ilayna ve kayd şüt 5 Z. (Zilhicce) Sene 33 (1233)

S20-B58

İşbu emr-i âlişân mûcibince hâlâ mutasarrıf-ı livâ-i mezbûre devletlü El-hac Ali Paşa hazretlerinin bir kıt'a buyruldu-i emr üslûbları dahi sâdır olmuştur

Kazâ-i nefis-i Karahisar guruş 3480

Kazâ-i Sandıklı guruş 3350

Kazâ-i Şuhûd guruş 2040

Kazâ-i Sincanlı guruş 1450

Kazâ-i Cay guruş 875

Kazâ-i Karamık guruş 580

Kazâ-i Cola (Çöl Abad) guruş 500

Kazâ-i Bolvadin guruş 728

Kazâ-i Hanbarcın guruş 625

Kazâ-i Nevahi Barcın guruş 625

Cem'an yekûn guruş 14253 – 1750 guruş üç aded kazânın firunhâde = 12503 guruş

Ber-vech-i meşrûh on iki bin beş yüz guruşmâl-ı yeniç beher beş yüz guruşbaşına yüz guruşhizmet-i mübâşiriyye zam olunup kazâlara ihrâc olunan pusulaları sûretleri bu mahalle kayd ve şerh virilmiştir gafret olunmaya

Hizmet-i mübâşiriyye guruş 2500

Harc-ı bi fethi Hâkim Efendi'ye guruş 1000

Bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben kılâ'-ı hâkâniye ta'mîri mesarifihdan livâ-i Karahisar-ı sâhib'e isâbet iden on iki bin beş yüz gुरुştamâmen hazîne-i âmireye edâ olununca idenlere bir kıt'a rûzname sûretidir

Berâ-yı bedeliyye-i mesârif-i ebniye-i kılâ'-ı hâkânidir sevâhil-i nehr-i Tuna ki ancânib-i kazâhâ-i der-livâ-i Karahisar-ı sâhib sene 33 (1233) eyne kadr-i meblağ tahsîl ve berâ-yı tahsîs-i ma'ârif-i mezbûre ve cânib-i hazîne-i darbhâne-i âmire teslimât an yed Baba Mehmed Ağa teslim ve darbhâne-i âmire gुरुş 12500

S. (Safer) sene 34 (1234)

S21-B59

.....(silik) El-hac Abdül Ağa'nın zevcesi iffetlü Hanîfe Kadının vakfiyesi sûretidir Hayrû'l-keâm mâ bi-avni yedü'l-keâm ve hüve hamdüllahi'l-meliki'l-alâm ellezî vakfi düne mevâkıfı cerri vakahu'l ifham vecan fî müşâhedeti meleketh efkâr-ı ecilleti'l-ulemâi'l-a'lâm ve's-salâvatı alâ seyyidi'l-enbiyâi'-izâm ve seyyidü'l-imkiyâi'l-kirâm (?) seyyidinâ Muhammed eş-şefî'ü'l-müşfi' fî hakkı ashâbihi'l-enâm ve alâ âlihî el-bürdetü ve ashâbihî el-hayratü salâten dâimeten alâ kıyâmi's-sâ'iyihî ve sâ'atî'l-kıyâm ammâ ba'd bâ'is-i tahrîr-i kitâb-ı sıhhat-nisâb ve bâdî-i tastîr-i hitâb dikkat-ı nisâb oldur ki sâhibü'l-hayrât ve'l-ma'âb ve sâlik-i mesâliki'l-ubûdiyeti ve's-sevâb ve tâlibü'l-fevz ve vennecat medîne-i Karahisar-ı sâhib mahallâtından Hacı İsmail mahallesi sâkinelerinden sülâle-i hazret-i Mevlânâ'dan Nurullah merkâd-i seyyide Halîfe binti Derviş Mehmed Ağa nâm hatun tarafından vekîl ve vekâleti Hâfız Ahmed ibni Hâfız ve Seyyid Hâfız ibni Seyyid El-hac Memiş Ağa şehâdetleri ile sabit olan Tahmiscizâde El-hac Mustafa Ağa ibni İsmail Ağa nâm kimesne li-ecli't-tescîl meclis-i şer'a gelüp vakf-ı câmii ez-zekun mütevellî ve nasb ve ta'yîn olunan Turunçzâde Sa'âdetlü Salih Ağa ibni El-hac Osman Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp dünyanın fenâsı ve ahretin bekâsın bilüp îsâr-el hayra âzim ve yenâl tevâbehû câzimi taleben li-merzaten ve ibtifâ-i li-vechi'l-kerîm müvekkilemin Hacı Yahya Mahallesinde kâin bir tarafida Hotaklar bağcesine ve etrâf-ı selâlesi tarîk-i âm ile mahdûd bir bâbd dersihâne ve on yedi hücrevâdi ve dame câril ve bir mikdar bağceyi ve üç bab helâyı müştemil mukaddem zevc-i evveli olan Turunçzade El-hac Abdullah Ağa ibni El-hac Osman Ağa vasiyyet eylediği mebâliğ ile iştirâ ve temellük eylediği medresesine cemî' mâ yüstemilühın ve veilc-düyyehn vakf-ı sahîh ile vakf ve mütevellî-i mezbûre teslim eyledim didikde mütevellî-i merkûm dahi şifâhen tasdik ve vicâhen tahkîk idüp ba'dehû

yine takrîr-i kelâm idüp medîne-i Karahisar esvaklarında silk-i mülkünde münselik ve zabt-ı tasarrufların ve hafit ve Kakiliciler çarşusunda bir taraf Temir Kaliş hanına ve bir taraf kabir ve taraf Seyyid Abdürrezzak Efendi dükkanına ve taraf tarîk-i âm olan üç bâb dükkanımızı ve yine ol mahalde bir taraf-ı kabristane ve tarafeyni Abdürrezzak Efendi dükkanına ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âm olan dört bâb dükkanımızı ve dahi kamuş bazarında vâki' bir taraf kabristana ve tarafeyni Hacı Abdi oğlu mülküne ve bir taraf tarîk-i âm olan dükkanımızı ve dahi Uzun Çarşı'da vâki' bir taraf Burmalı Yarıcılı zâde bazarında Hacı Ahmed Efendi dükkanına ve iki taraf Hacı Ca'fer oğlu dükkanına ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âm olan dükkanımızı ve dahi Kececiler başında ve bir taraf Ali'nin mülküne ve bir taraf Küçük İmam oğlu dükkanına ve bir taraf tarîk-i âm olan dükkanımızı ve mahalle-i mezbûrda bir taraf kendi dükkanımız ve üzerinden ve bir taraf Ali Beğ dükkanı üzerinde ve bir taraf Küçük İmam oğlu dükkanı üzerinde ve bir taraf Abdi Kadı vakf dükkanı önünde bir bâb kahvehânemizi ve yine Eski Tahmis muvakka'ında vâki' bir taraf Küçük oğlu Seyyid Mustafa dükkanına ve bir taraf Şeftâlîzâde Hacı Mehmed Ağa'nın kasab dükkanına ve tarafeyni tarîk-i âm olan bir bâb dükkanımızı ve mezbûreyn dakâkîn ve Recep Efendizâde vakfı dükkanı ve Un Bazarı vakfı dükkanı üzerinde bir bâb kahvehâne bir mikdar karlık ile ma'an dahi Kadı hamamı kurbünde vâki' bir taraf Turunçzâde sa'âdetlü Salih Ağa mülküne ve tarafeyni kendi mülküne ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âm bir bâb dükkanımızı ve yine ol mahalde bir taraf kendi mülkümüze ve bir tarafı mezbûr Salih Ağa mülküne ve bir taraf tarîk-i âm olan bir bâb dükkanımızı ve yine mahal-i mezbûrede bir taraf kendi mülkümüze ve tarafeyni Salih Ağa mülküne ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âm olan bir bâb dükkanımızı mecmuu on dört dükkan ve iki kahvehâne medrese-i mezbûrda müderris olanlara meşrûta vakf-ı sahîh-i mer'î eyledim mezbûr dekâkîn ve kahvehâneler ecir misli ile icâr olup cüz'î ve küllî icârından hâsıl olan müderrisine verile âlim-i fazıl ile ma'rûf zühd ve salâhla ve ulûm-ı sitte ile me'mar bir kimesne müderris nasb ve ta'yîn olunan ve her yevm vakf-ı şerîfî yesarrı ulûm-ı tadrîs ve ta'lîm ile ve senede bir hatm-i şerîf tilâvet eyleyüp vâkıfeye ve akrabâ-i ta'allukâtına hibe eyleye ve müderris olan kimesne bilâ-mâni'-i şer'î ve lâ-zarûret dahi hacr ve ihmâl ve tekâsülünden nâşî üç mâhdan ziyâde terk ider ise vazîfesi virilmeyüp cânib-i mütevellîden ahz olunan ve hilâf-ı şürût hareket etmedikçe azline cesâret olunmaya nasb ve ta'yîn olunan müderris terk ve yâhud âhirete duhulet etdikde fûnûn-ı şettaya âdet-i birle müderris dahi ta'yîn olunan hilâf-ı şürût berât olunur ise berâta i'tibâr olunmaya ve dahi Küçük boğazı arzasında vâki' Serdar

oğlu Asyâlan dimekle ma'rûf üç taş üzerine devrân iden âsiyabdan rub' sehm hisse-i şâyi'imden keyl-i Karahisarî ile on keyl hinta kile medrese-i mezbûrun

Ta'mîr ve termîmine ve harç ve sarf oluna (yarım satır silik okunmadı) ve yağına mütevellî oluna teslîm olunup şürût-ı vâkîf üzere amel olunan yine Hacı İsmail Mahallesinde etyap malından binâ eylediğim fevkânî mekteb-i şerîf bir tarîf taraf kendi anbar evime ve bir taraf Acem oğlu mülküne ve bir taraf tarîk-i âm ile mahdûd tahtında üç bâb mağaza dahi vakf-ı sahîh ile vakf eyledim ve mezbûr mağazaların ikisi ecir misli ile icâr olunup hâsılâtı cüz'î ve küllî mekteb-i mezbûrda mu'allimü's-sıbyân olana teslîm ve şöyle şart eyledim ki mu'allimü's-sıbyân olan kimesne Ramazan-ı şerîfde hâriciyye menzilimizde salavât ve tevârih edâ eyleyüp ve hüve yevmü ale's-sabâh kabristanımıza varup Yasin-i şerîf tilâvet idüp ve Ramazan-ı şerîfde ve hüve mâh bir hatm-i şerîf tilâvet eyleyüp merkûm ve mağfûrun leh Hacı Abdullah Ağa'nın rûhuna ve vâkîfeye ve akrabâ-i ta'allukâtına hibe eyleye ve mezbûr mağazanın biri dahi ecir misli ile icâr olunup mekteb-i mezbûrun ta'mîr ve termîmine sarf oluna ve dahi mekteb-i mezbûrun tahtında kibleye müteveccih cârî olan çeşmeye Kadı Hamamı kurbünde vâkî bir taraf Salih Ağa mülküne tarafeyni tarîk-i âm bir bâb dükkanımızı ve yine ol sevkde bir taraf kendi mülkümüze bir taraf Alaybeği harâmî dükkanına bir taraf Salih Ağa'nın mülküne ve taraf-ı râbî'î tarîk-i âm olan bir bâb dükkanımızı dahi vakf-ı sahîh ile vakf eyledim ve mezbûr dekâkîn ecr-i misli ile icâr olunup cüz'î ve küllî hâsılâtı çeşme-i mezbûrenin ta'mîr ve termîmine sarf oluna ve mezbûr mütevellî olan sa'âdetlü Salih Ağa ahrete dahlet etdikde karındaşım merhûm ve mağfûrun leh Seyyid Hacı Ahmed Ağa'nın evlâd-ı zükûrlarından isesanı ve eslah olan batın ba'de batnin Hasbi'nin mütevellî nasb olunup şart-ı vâkîf üzere a'mâl oluna el-iyâzen billâhi evlâd-ı zükûr münkarız oldukda evlâd-ı enanın esannı ve erşed olanları Hasbi'nin mütevellî nasb ve ta'yîn oluna el-iyâzen billâhi evlâd-ı inâs dahi münkarız oldukda hâkimü's-şer ma'rifeti ile bir müteveyyin kimesne nasb ve ta'yîn oluna bundan akdem mürakkafat-ı mezkûreleri mütevellî-i merkûme teslîm olunduğu kabz ve kabûl eyledi didikde mütevellî-i mezbûr dahi vekîl-i müşârun-ileyh kelimât-ı meşrûhasında bi'l-muvâcehe tasdîk itdikden sonra vekîl-i mezkûr da'vâdan rücû'a tasaddî idüp mürakkafat-ı dahî muharrer üzerine vakfiyeti kıdvetü'l-eimme serrâcü'l-eimme Ebu Hanîfe katında sahîh lâkin gayr-ı lâzım vakfiyetden rücû' eyledim didikde ve mütevellî-i merkûm cevâb-ı bâ-savâbda tasaddî idüp vakf-ı mezkûr İmam Ebu Yusuf katında mücerred vakfiyet kavli

ile sahîh ve İmam Muhammed hazretleri teslîm-i ile'l-mütevellî ile sahîh ve bu cihet için vakf vakf-ı arîza üzerinde ihdâs olunan ebniyenin cihetine uhrâya vakfı fi'l-hakîka bazı eimme katında gayr-ı sahîh ise lâkin bazı uhrâ tecvîz etdikleri kütüb-i fikhiyyede tasrîh olunmuşdur ve imâmeyn hazretleri katında vakf-ı mezkûrdan rücû' gayr-ı meşrû'dur hâkim-i hâsim-i âlî cenâb-i tubâ-leh ve hüsn-i ma'âb hâdime şerh-i mükeyyen ve câlis-i seccâde-i Resûl el-emîn hazretlerinden imâmeyn re'yleri üzere ber-vech-i meşrûta hâkim-i muhkem-i şer'î ve vakfiye mebri mer'î taleb itdikde hâkim-i mûmâ-ileyh hazretleri dahi taraf-ı vakfa nazar ve kavâidi hayrî münfiden hazer idüp âlimen bi'l-hilâf imâmeynü'l-hümâmeyn hazretleri re'y-i şerîfleri üzere ber-vech-i meşrût vakf-ı mezbûrun sıhhati ve lüzûmula hükm-ü sahîh-i şer'î ve kazâen sarîh-i mer'î idüp vakf-ı mezkûr bilâ-nizâ' ve lâ-hilâf sahîh ve lâzım olmağla nakz ve nakzına mahâlî ve ibtâlî mümeşşa'ü'l-ihimâl oldı Bismillâhirrahmânirrahîm femen beddelehû mâ semî'ihû fe innemâ ismuhû ale'l-lezîne yübeddilûne innallâhe semî'un alîm ve icrâ li-vakfî ale'l-hayyî'l-cevâdi'l-kerîm tahrîren fi'l-hâmis min şehr-i Zilhicce-i şerîf sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fazîletlü sâbık müftü Ali Efendi,

Fahrü'l-müderresîn Keskin Efendi,

Riyâsetlü Mustafa Efendi,

Necabethi Hatip zade Mehmet Efendi,

Seyyid Himmet Efendi,

Sancakdarzâde İbrahim Efendi,

Çavdarlızâde Mehmed Efendi,

Mollazâde Abdurrahman Ağa ve Hancı Hafız Efendi Tahmiscizâde Hacı Mustafa Ağa,

Yarıcı Hafız Efendi dâmadı Yusuf Efendi Süleyman Dane zâde,

Mustafa Efendi'nin mahdûmu Hüseyin Efendi, Hazînedâr Ahmed Ağa, Turunçzâde

MahmudAğa, Çelebi oğlu Mehmed Yörük oğlu,

İsmail Beşe Tahmiscizâde Yusuf,

Büyük Hasan Ağa, Çukadar Mahmud Ağa,

Mollazâde Süleyman Ağa,

Miralay Hacı Mustafa Ağa fazîletlü Mehmed Necib Efendi,

Fazîletlü Müfti Abdullah Efendi,

Fazîletlü Kâsım Es-seyyid Efendi,
ve gayruhum.

S22-B60

Otuz üç senesine mahsûben Enfiye (?) mîrisi emridir

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr bil fikri es-sâkıb mütemmim-i mühâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümeahhidü niyabet ed-devletlü ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'âdet ve'l-eslâl el-mahkûk ve't-tasdîk avâtıf-ı meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezirim Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdini'l-fezâil ve'l-keâm livâ-i mezbûrun muhtevî olduğı kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum darbhâne-i âmirem tarafından zabt ve idâre olunmakda olan mukâta'âtdan Enfiye mukâta'asının zabt ve idâresi uhdesine ihâle kılınan Dergâh-ı Mu'allam kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim İsmail dâme mecduhûnun takdîm eylediğı bir kıt'a menhur takrîri mefhûmunda vâridât-ı cesîme-i mîriyyeden memâlik-i mahrûsemin Enfiye mukâta'ası mülhakâtından Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâlar enfiyeciliğı işbu bin iki yüz otuz üç senesi Ağustos ibtidâsıdan sene-i mezbûre temmuzu gâyetine varınca bir sene-i kâmile zabt ve irâde eylemek üzere nâm kimesneye ber-vech-i emânet ihâle olunmağla sene-i merkûmeye mahsuben kalayı mezbûrda serbest üzere Enfiye'nın bey' ve fûruhtu merkûm tarafından me'zûn ademlerine mahsûs olup hilâf-ı nizâm âharı dahl ve ta'arruz ve enfiye i'mâl ve fûruht eylememek ve idenleri olursa yedlerinde bulunan enfiyeleri ber-mûceb-i şürût cânib-i mîriçûn zabt ve kendüleri zâbitleri ma'rifetiyle te'dîb ve tahzîr olunmak üzere kalem-i mezbûrumun zabt ve idâresiçûn şürûtu mûcibince bir kıt'a emr-i şerîfim sûretin tahmir ve inhâ itmekle hazîne-i âmiremde mahfûz baş muhâsebe defterlerine nazar olundukda zaman-ı zabtı Ağustos ibtidâsından olan memâlik-i Mahrûsa'mdan Enfize mukâta'ası mülhakâtından Der-aliyyemde Mora ve Yanya'da vâki' mîri enfiye kârhanelerini idâreye me'mûr emin olanların karhâne-i mezkûrelerde enfiye i'mâli ve eyledikleri mahallerde serbest üzere bey' ve fûruhtu kendülere ve tarafından ta'yîn olunan ademlerine mahsûs olup âharı enfiye i'mâl ve fûruht eylememek ve enfiye husûsuna vûzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve evkâf

mütevellîleri ve kurâ zâbitleri ve havâs-ı hümayûn voyvodaları ve subaşları ve zü'emâ ve erbâb-ı tımar ve müteferrika ve sipah ve yeniçeri ve cebeci ve topçu ve arabacı mehterân saire ve sâir askerî ve ehl-i örf tâifesi taraflarından vechen mine'l-vücûh dahl ve ta'arruz olunmamak ve mîrî kârhânelerden mâ'adâ mukaddem ve mü'ahhar ihdâs olunan kârhâneler her bir mahalde bulunursa satvetime bulunan enfiyeleri emîn ve adamları ma'rifetleriyle zecren lehû cânib-i mîrîçün zabt ve girift olup mugâyir-i şürût hareket idenler olur ise o makûleler li-ecli't-te'dîb ehl-i İslam'dan ise zâbiti ma'rifetiyle ahz ve kal'a-bend ve ehl-i zimmet ve re'âyâdan ise Der-aliyyeme ihzâr ve vaz'-ı kürek olunmak için Dersa'âdetime arz olunan makule müste'men tâifesi yedlerinde bulunan enfiyeleri mîrî kabilü cânib-i mîrîçün zabt ve mübâya'a olup kendüleri elçileri ma'rifetiyle te'dîb ve tahzîr olunmak ve enfiye i'mâl ve fûruht idenlerin kârhâneleri sedd ü bend olunmak iktizâ eyledikde hükkâm ve zâbitân taraflarından hilâf-ı nizâm mahkeme harcı ve âidât mütâlebesi ve sâir bahâne ile ta'dîl-i maslahat-ı mühimmeye bâ'is olacak hâlâtdan mücânebet olunmağın ve a'yân ve zâbitân taraflarından enfiye emînlerine ve adamlarına işbu mahal vakitden ve yâhud mukâta'adır deyu mümâna'at itdirilmemek ve hilâf-ı nizâm enfiye i'mâl ve fûruh idenlerin enfiyeleri zabtında da'vâya tasaddî idenler olursa mahallinde istimâ' olunmyup Dersa'âdetime havâle olunmak ve sırren getürenleri esnâ-yı râhda derbend yeniçerileri ahz eylediklerinde mevcûd olan enfiyeleri cânib-i mîrîçün zabt olunmak mukâta'a-i mezbûrun düstûrû'l-a'mâl tutulan şürût-ı nizâm-ı mer'ıyyesinden idüğü mukayyed olmağla mûcibince amel ve hareket olunmak fermânım olmuştur me'mûriyeti hâvî işbu emr-i âlişânım isdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde sen ki vezîr-i müşâr ve kuzât ve a'yân ve zâbitân ve mûmâ-ileyhimsiz bâlâda tahrîr ve bast ve beyân olunduğu üzere mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından kalem-i mezbûr enfiyeciliği bin iki yüz otuz üç senesine mahsûben merkûm ber-vech-i emânet ihâle olunduğu ma'lûmunuz oldukda mukâta'a-i mezbûrun zabt ve idâresi husûsuna min külli'l-vücûh mu'âvenet ve müzâheret ve hilâf-ı nizâm taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz itdirilmemesine bezl-i cel-i himmet ve müzeyyed-i ihtimâm ve dikkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-etba ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min şehr-i Ramazan li-sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye tül-mahrûse

Kad vasale ileynâ ve kayd fî 9 Z. (Zilhicce) Sene 33 (1233)

S22-B61

Duhân gümrüğü emri sûretidir

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Kütahya ve Karahisar-ı sâhib ve Sultan Önü ve Hamid İli sancaklarının hâvî olduğu kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Silahşoroz-ı hassamdan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân El-hac Mustafa zîde mecdûhunun Dersa'âdetime takdîm eylediği memhûr takrîri mefhûmunda bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn darbhâne-i âmirem tarafından zabt ile emr ü idâresi ber-vech-i iltizâm uhdesine ihâle ve tefvîz olunan İstanbul ve tevâbi'i duhân gümrüğü mukâta'asının merbûtâtından olan duhan gümrükleri mukâta'âtından Kütahya ve Karahisar-ı sâhib ve Sultan Önü ve Hamid İli sancaklarının resm-i dönüm ve gümrük ve duhân mukâta'asını bin iki yüz otuz üç senesi Haziranı ibtidâsından sene-i mezbûr gâyetine değin bir sene-i kâmile zabt ve idâre eylemek üzere deruhde ve iltizâmına tâlib ve râgıb olan Kütahya sâkinlerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Küçük Mehmed zîde kadruhûya sâbıkı üzere deruhde ve iltizâm olunup bedel-i iltizâmı olan mebâliğ-i ma'lûmeyi vakt ü zamanıyla İstanbul dühân gümrüğü sandukasına edâ ve teslîm eylemek şartıyla memhûr deyn temessükü virmeğın ber-minvâl-i muharrer Kütahya ve Karahisar-ı sâhib ve Sultan Önü ve Hamid İli sancaklarının hâvî olduğu mahallerin resm-i dönüm ve gümrük duhan mukâta'ası sene-i merkûme mahsûben zabt ve rabt ve idâre ve ber-mûceb-i şürût öteden beru olageldiği üzere vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtını tamâmen ve kâmilen cem' ve tahsîl ve ahz ve kabz eyleyüp taraf-ı âhardan müdâhale ve ta'arruz olunmamak üzere zabtıçün emr-i şerîfim virilmek ricâ eylediği ecilden hazîne-i âmiremde mahfûz olan mukadderati makturu defterlerine nazar olundukda İstanbul ve tevâbi'i dühân gümrüğü mukâta'asının merbûtâtından olan duhan gümrükleri mukâta'âtından Kütahya ve Karahisar-ı sâhib ve Sultan Önü ve Hamid İli Sancaklarının hâvî olduğu mahallerde zire olan dühân haranları tarlalarında iken dönümleri ba'de'l-müsâha beher dönümü kırk va kıyye adet ve i'tibâr olunarak beher kıyyesinden kaba dühân misillü alınugeldiği yedişer pârenın üzerine bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn müceddeden birer pâre dahi zam ile ma'a zam sekizer pâre resm-i gümrükleri tamâmen ve kâmilen cem' ve tahsîl itdirilüp ve bu duhân gümrüğü ile duhân dönümü hâdis olup bir yerinde hâsıl kayıt

olunmuş olmayup mu'âf gayr-ı mu'âf dâhil olmak muktezî olmağın min külli'l-vücûh serbest üzere zabt ve rabt itdirilüp havâs-ı hümayûn voyvodaları ve kurâ zâbitleri ve gerek selâtîn-i izâm ve vüzerâ-i kirâm ve sâir evkâf mütevellîleri ve ze'âmet ve tımar sâhibleri ve müteferrika ve çavuş ve sipah ve yeniçeri ve cebeci ve topcu ve mehterân-ı cisim ve sâir askerî ve ehl-i örf tâifesi bir tarikle kat'an müdâhale ve mu'ârazı itdirimeye deyu şürûtundan olmağla ber-mûceb-i

Ber-mûcib-i şürût iki yüz otuz iki senesi evâsıt-ı saferinde emr-i şerîfim virildiği ve bundan akdemce kâffetü'l-iltizâmât bu tarafda kavî Sarraf kefâletiyle dâhilinde olan ayâlet ve elviye mutasarrıflarına virilmek üzere bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum tanzîm olunmuş olmağla fîmâ ba'd darb-hâne-i âmirem ve tersâne-i ma'mûrem taraflarından zabt ve idâre olunan ve sâir selâtîn ve vüzerâ ve ricâl-i devlet-i aliyyemde olan mukâta'ât-ı cesîme kavî Sarraf kefâletiyle dâhilinde olduğu eyâlet ve elviye mutasarrıflarına der-uhde olunup sâir ashâb-ı mukâta'ât ve ze'âmet ve tımar mutasarrıfları dahi mukâta'ât ve tımar ve ze'âmetleri sene-i sâbıkı tecâvüz etmeyerek bu tarafda kapu kethüdâlarına teklîf eylediklerinde bilâ-cevr ezâ bedel-i iltizâmı teslîm eylediği derûnda âhara virilmeyüp yine vüzerâ ve mîr-i mîrâna virilüp ancak kaviyyü'l-iktidâr sarraf göstermeğe kudreti olmayup yâhud aşağı düşürmek sûretiyle rencîde iderse ve mukâta'ât ve mâlikâne ashâbına dahi uhdelerinde olan mukâta'ât-ı cesîme olmayup vâlilerinin umûruna sekte virir mankûleden olmadığı derûtte eylediği mültezime iltizâm eylemek mü'ahhar hatt-ı hümayûn verilen nizâmı şürûtunda idüğü ba'de'l-ihrac iktizâsı mu'teberân-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlâ darbhâne-i âmirem nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim miri Seyyid Abdülkâdir dâme mecdühûdan isti'lâm olundukda İstanbul ve Arabistan ve tevâbi'i duhân gümrükleri mukâta'asının mülhakâtından Kütahya ve Karahisar-ı sâhib ve Sultan Önü ve Hamid İli sancaklarının resm-i dönüm ve gümrük-i duhân mukâta'asını sene-i merkûmeye mahsûben bir sene kâmilen zabt ve rabt eylemek üzere deruhde ve iltizâmına mûmâ-ileyh Küçük Mehmed zîde kadruhû tâlib ve râgıb ise de iltizâmât şürûtu mûcibince Kütahya vâlisi düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Alaaddin Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû taraflarından matlûb olundu ise mûmâ-ileyh deruhde ve ihâle ve şürûtu vechle zabtıçün emr-i şerîfim isdârını emîn-i mûmâ-ileyh bâ-takrîr istid'â itmekden nâşî müşârun-ileyhin matlûbu olan iltizâmât defterinde gümrük-i duhân ve resm-i dönüm duhân mukâta'aları mukayyed ve mestûr olmadığını kapu kethüdâsının i'lâmından tasrîhan tahrîr etmiş ise de tekrar mûmâ-ileyhi celb ile ifâde olundukda müşârun-ileyh

tarafından mütâlebe olunmayacağı kat'î ifâde itmiş olmakdan nâşî bu sûretde zıkr olunan Kütahya ve tevâbi'i kazâların gümrük-i duhân ve dönüm ve duhan mukâta'aları sene-i merkûmeye mahsûben sâbıkı mûcibince mûmâ-ileyh Küçük Mehmed zîde kadruhû tarafından zabt ve rabtı ve hasılatının ahz ve kabzına tarafa ahırdan müdahale ve taaruz olunmamak üzere şürûtu mûcibince emr-i şerîfim isdârı muktezâ-yı maslahat idüğünü memhûren i'lâm itmekle imdi mûcibince amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur (boş) buyurdum ki hükm-i şerîfim vardukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahi sen ki kuzât ve nüvvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz sâlifü'z-zıkr Kütahya ve Karahisar-ı sâhib ve Sultan Önü ve Hamid İli sancakları ve tevâbi'i kazâlarının resm-i dönüm ve gümrük-i duhân mukâta'asını sene-i merkûmeye mahsûben mûmâ-ileyh Küçük Mehmed zîde kadruhûya zabt ve rabt olmada ve bermûceb-i şürût öteden berü ve olageldiği üzere vâki' olan mahsûlât ve rûsûmâtını tamâmen ve kâmilten yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve ahz ve kabz itdirüp hilâf-ı şürût ve mugâyir-i emr-i âlişânım zabt ve rabtına taraf-ı âhardan müdâhale ve ta'arruz itdirilmemesi emrine ihtimâm ve dikkat eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis işrîn Rebiü'l-âhir sene selâse ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye tül-mahrûsa

Kad vasale ilayna kayd-şüt fi 17 Z. (Zilhicce) Sene 33 (1233)

Kad vesalı ileyn

S23-B62

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Halîm

E'ûzü billâhi mine's-şeytânirracîm Bismillâhirrahmânirrahîm Tevekkelî alâ hâlıkı ve âlihî

İzzet-ma'âb-ı şerî'at-nisâb fahrü'n-nüvvâb kuzât-ı kirâm zevi'l-ihtirâmdan Mehmed Râşid Efendi kâmiyâb tahiyyât-ı sâfiye ve teslîmât-ı vâfiye ittihâfiyla inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisar-ı sâhib kazâsı neyâbeti işbu sene erba'a ve selâsîn ve mieteyn ve elf Muharremü'l-harâmı gurresinden zabt etmek üzere tarafımızdan cenâbınız ibkâ ve tefvîz ve sipâriş olunmuştur gerekdir ki kazâ-i mezbûru gurre-i merkûmeden umûr-ı kısmet-i askeriyesiyle niyâbete mutasarrıf olup beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye idesiz ve's-selâm

El fakir Es seyyid Shmet Barit Elkadi Filmazi bedâr-ı Saltanat Sultan

S24-B63

Livâ-i Karahisar-ı sâhib

1080,5 imdâd-ı hazeriyye-i Anadolu ber taksît-i evvel

108 harc-ı bâb

108 hizmet-i mübâşiriye

=1296,5 guruş

Anadolu vâilileri vüzerâ-yı izâm hazerâtına bâ-emr-i âlî ta'yîn ve tahsîs kılınan mâl-ı imdâd-ı hazâriyyeden livâ-i mezbûr sehmîne ber-vech-i bâlâ isâbet eylediği sicil-i mahfûzda mukayyed olmağın mûcibince ihrâc ve ber-mu'tâd pusula olunmuşdur fi gurre-i M. (Muharrem) sene 34 (1234)

Kazâ-i Karahisar-ı sâhib

259 taksid-i evvel imdâd-ı haziriyyeden 13 pâre

26 imdâd-ı haziriyyeden taksid-i evvel

26 mübâşiriyye

=311 guruş

Kazâ-i Sandıklı

248 guruş imdad-ı hazeniyyeden mukaddemden taksît-i evvel pâre 13

25 guruş harcı-ı bâb

25 guruş mübâşiriyye

= 298 guruş

Kazâ-i Şuhûd

151 guruş 11 pâre imdâd-ı hazîriyyeden taksît-i evvel

15 guruş 08 pâre harc-ı bâb

15 guruş 08 pâre mübâşiriyye = 181 guruş 27 pâre

Kazâ-i Sincanlı

108 guruş 02 pâre imdâd-ı haziriyyeden taksît-i evvel

10,5 guruş 14 pâre harc-ı bâb

10,5 guruş 14 pâre mübâşiriyye

=129 guruş 30 pâre

Kazâ-i Cay

64, 5 guruş 14 pâre

6,5 guruş

6,5 guruş

=77,5 guruş

Kazâ-i Karamık

43 9

4 13

4 13

=51 =35

Kazâ-i Çöl Abâd

43 9

4 13

4 13

= 51 =35

Kazâ-i Han Barçın

54 1

5 17

5 17

=64 =35

Kazâ-i Nevâhi Barçın

54 1

5 17

5 17

=64 =35

Kazâ-i Bolvadin

54 1

5 17

5 17

=64 =35

Cem'an yekûn 1296,5 guruş

Sene-i mezkûra mahsûben livâ-i Karahisar-ı sâhib mutasarrıflarına bâ-emr-i âlî tahsîl kılınan imdâd hazeriyye ve taksît pusulası sûretidir

Kazâ-i Karahisar-i sâhib

300 guruşimdâd hazeriyye taksit-i evvel

Kazâ-i Sandıklı 383 guruş

Kazâ-i Şuhûd 233 (1233) guruş

Kazâ-i Sincanlı 166 guruş

Kazâ-i Cay 100 guruş

Kazâ-i Karamık 66 guruş

Kazâ-i Cöl Abâd 66 guruş

Kazâ-i Bolvadin 83 guruş

Kazâ-i Han Barcın 83 guruş

Kazâ-i Nevâhi Barcın 83 guruş

Cem'an yekûn 1666 guruş

Vech-i meşrûh üzere Anadolu ve Karahisar imdâd-ı hazeriyyelerinin asıl mîrilerine üçer kat hizmet-i mübâşiriyye zammıyla pusulası ihrâc olunduğu bu mahalle şerh virilmiştir fi 17 M. (Muharrem) sene 34 (1234)

S24-B64

Tevzî' için vürûd iden buyruldu sûretidir

Şerî'at-şi'âr Karahisar-ı sâhib kadısı fazîletlü Efendi zîde fazluhû ve me'zûn bilâ fetâhatlü Efendi zîde takvâhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân zîdet mukadderahum ve sâir ashâb-ı hitâb iş erleri ve umûm ahâlîleri inhâ olunur ki öteden berü memleket meyânesinde bazı vâridâta masrûf olunan mebâliğ bir mahalden istidâne ile ahz ve ba'de umûm ittifâk ve ma'rifetleriyle tevzî' ve taksîm olunması kâ'ide-i kadîm ve de'bi define-i mürtemiden olduğunu tarafımıza inhâ ve takdîm itdiklerinden

başka kadîme ri'âyet olunarak mesâriflerinin tevzî'î istid'â ve niyâz itmeleriyle özr ve himâyeden ârî olarak bu âna kadar masrûf olunan ma'lûmetü'l-mikdâr meblağ-ı mezkûru ma'rifet-i şer' ve umûm ittifâk ve ma'rifetleriyle ber-vech-i i'tidâl tevzî' ve taksîm yerlü yerinden cem' ve tahsîl itdirüp istidâne ile ahz olunan mahallere te'diye ve teslim olunması husûsuna mezîd-i inâyet ve sa'y ü gayret eylemeniz bâbında dîvân-ı Karahisar-ı sâhib'de işbu buyruldı tahrîr ve isdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur bi-mennihî te'âlâ vüsûlünde ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer istihvari ile kimesne Kadr ve fevr ve kimesne himâye ve sıyânet olunmayarak ber-vech-i i'tidâl mesârifât-ı ma'lûmeyi tevzî' ve taksîm idüp vakt ü zamanıyla îcâb idenlerden cem' ve tahsilde dikkat ve ednâ mertebe hilâf ve mugâyir-i rızâmız olur harekâtdan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet ve ber-mûceb-i buyruldı amel ve hareket eyleyesiz deyu fî 17 M. (Muharrem) sene (1234)

S24-B65

Refahü otuz ve otuz bir ve otuz iki senelerine mahsûben ağnâm bedeliyyesi bakâyası emridir

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr bil fikri es-sâkıb mütemmim-i mehamel-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhidü neyabet ed-devletlü ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûf ve't-tasdîk avâtıf-ı meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Ali Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûnum vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân hâvecegan-ı dîvân-ı hümayûnumdan hâlâ hâssam kasabbaşısı Seyyid Ali zîde mecduhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmunda bin iki yüz otuz ve otuz bir ve otuz iki senelerine mahsûben Karahisar-ı sâhib sancağında kazâlardan müretteb ve ma'lûmü'l-mikdâr ağnâm bedellerinden gayr-ı ez-teslîmât kusûr kalan altı bin yedi yüz doksan gurusun şmdiye kadar tamâmen tahsîli lâzımeden iken ilal ân tahsîl olunmayup pesmânde kalması ta'yînât-ı mîriyyeye mûcib sekene olacağını beyân-ı birle bekâyâ-yı meblağ-ı mezbûrun tamâmen tahsîl ve tarafına teslîmiçün sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin sana hitâben bir kıt'a emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve istid'â itmekden nâşî hazîne-i âmire kuyûdâtına mürâca'at ve muktezâsı suâl olundukda iki yüz otuz ve otuz bir ve otuz iki senelerine mahsûben Karahisar-ı sâhib sancağında müretteb

üç bin re's ağnâmın beher re'si beşer guruşdan îcâb iden on beş bin guruşbedellerinden gayr-ı ez-tahsîlât altı bin yedi yüz doksan guruşbekâyâsı kuyûddan müstebân olmağla bu sûretde bekâyâ-yı mezkûre ta'yînât-ı mîriyyeye tahsîs kılınmış olduğundan bir akçesinin te'hîrine rızâ ve cevâz olmamağla yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden tamâmen tahsîl ve kasabbaşı mûmâ-ileyh tarafına teslîmi için sana hitâben emr-i şerîfim isdârı husûsu tahsis kaleminden derkenâr ve bâ-takrîr lede'l-arz isticâlî hâvî emr-i şerîfim isdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk itmekle mûcibince amel ve harekete bezl-i cell-i himmet eylemek fermânım olmağın te'kîd ve isti'câlî hâvî işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve kasabbaşı mûmâ-ileyhim enderûn ağalarından kıdvetü'l-akrân Hüseyin zîde mecduhû ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde

Ber-vech-i muharrer bedeliyye-i mezkûre ta'yînât-ı mîriyyeye tahsîs kılınmış olduğundan bir akçesinin te'hîr ve tevakkufuna rızâ ve cevâz olmadığı ma'lûmun oldukda bekâyâ-yı mezkûru inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenler ise tamâmen ve serî'an tahsîl ve kabzına me'mûra tevdî'an Dersa'âdetime irsâl ve kasabbaşı mûmâ-ileyh tarafına tesyîli husûsuna sarf-ı külli-mükennet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân ve sâir mûmâ-ileyhimsiz siz dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i âlişânımın mazmûnı itâ'atmakrûnuyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsin ve mieteyn ve elf

Kad vasale ileynâ ve kayd fi 25 M. (Muharrem) sene 34 (1234)

El-Kostantiniyye tül-mahrûse

S25-B66

Düstûr-ı mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Ali Paşa edâmallâhu te'âlâ Karahisar-ı sâhib kazâlarının hâvî olduğu kuzât Efendiler zîde fezâiluhû ve iş erleri bi'l-umûm ma'lûm ola ki Karahisar-ı sâhib sancağında iki yüz yirmi yedi senesine mahsûben müzeyyed olan ağnâm bedeliyyesinden matlûb olan mebâlig-i avâtîf-ı şâhâne idüğü işbu mahalle kayd-şûd fi 28 M. (Muharrem) sene 34 (1234)

Mebelüg-i mezkur ihracadır guruş 4466

On üç senesinden yirmi sekiz senesine gelinceye değin seferler takrîbiyle asâkir ve zahîre ve mevâd-ı sâire bedellerinden gayr-ı ez-teslîmât pesmânde bekâyânızın ve afv ve ihsân zuhûra kaydı terkîn buyrulduğunu hâvî bir kıt'a emr-i âlî şeref-rîz-i sudûr idüp cümle müvâcehesinde feth ve kırâ'at ve mazmûn-ı münîfî cümleye i'lân ve işâ'at olunduktan sonra Der-aliyye-i ebedî el-karâra ba'de'l-i'lâm mazmûn-ı emr-i mezkûr muntehiben bu mahalle kayd olundu fî 25 S. (Safer) Sene 34 (1234)

S25-B67

34 senesinin ağnâm bedeliyyesi emridir

Der-livâ-i Karahisar-ı sâhib 1000 guruş

Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr bil fikri es-sâkıb mütemmim-i mehâmû'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümeahhidü niyabeti ed-devletlü ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûz mulk'ül -alî meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Ali Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve yeniçeri serdârı ve iş erleri ve bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan kasabbaşı hâssam enderûnlarından Hüseyin zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki sene-i cedîd-i âmirem ve sene-i atîk-i ma'mûrem ve Dergâh-ı Mu'allam yeniçerileri ve cebeci ve topcu ve top arabacı ve tersâne-i âmirem ocakları ta'yînâtları ve mu'ayyenât-ı sâire hâvecegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan hassam kasabbaşısı kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Es-Seyyid Ali zîde mecduhû ma'rifetiyle der-zimmet-i nakdi muktezî olan lahm-i ganem ta'yînâtları lâzimesiçün Rum İli'nin üç kolunda vâki' kazâlardan tertîb olunan ağnâm el-hâletü hâzihî vefâ itmeyüp ta'yînât-ı hümâyûnumun teksîrine bi'l-fürûd Anadolu cânibinden ağnâm mübâya'asına hâcet hasebü'l-iktifâ bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben dahi sâbıkı üzere mübâya'ası tertîb olunan ma'lûmü'l-mikdâr ağnâmdan sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan sûret-i defter nâtık olduğı üzere Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâlara bin re's ağnâm tarh ve tahmîl olunmağla ol mikdar re's ağnâmı bermûceb-i şürût-ı takâudluk ve sağmal ağnâmlarından olmayarak erkek ağnâmın beher reisi yetmiş pâreya ve kısırın altmışar pâreya ve toklu kırker pâreye keçinin beher re'si altmışar şişek kırker pâre olmak üzere îcâb iden bahâsı an-nakd icisi yedinden ashâbına i'tâ olunanrak inzimâm-ı re'y ve masrafının ve ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm

ma‘rifetiyle bir gün evvel mübâya‘a ve tahsîl ve Der-aliyyeme irsâl ve aynen edâsında fukarâya kadir olur ise beher reisi beş guruşdan bedeli tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslimen Dersa‘âdetime irsâl ve tesliminin cedd-i himmet eylemek fermânım olmağın hisse işbu emr-i âlişânım isdâr ve hassam kasabbaşısı enderûnlarından Hüseyin ile irsâl olunmuştur ve imdi vusûlünde bâlâda tahrîr ve beyân olunduğu üzere livâ-i mezkûrda vâki‘ kazâlardan mübâya‘ası fermânım olan bin re’s ağnâmın ber-vech-i tekmîl Der-aliyyeme irsâl ve kasabbaşı mûmâ-ileyhe teslimi matlûb-ı hüsrevânem idüğü ma‘lûmun oldukda fermûde-i hümayûnum üzere ol mikdar ağnâm ve keçi ber-mûceb-i şürût yerlû yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden inzimâm-ı re’y ve ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘ ve mübâşir-i merkûm ma‘rifetiyle mübâya‘a ve tahsil ve bir taraftan Asitane-i ahime irsal ve aynen edâsında fukaraya kadir olur ise beher reis beşer guruşdan birle tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslimen Der-aliyyeme irsâl ve tesyîli husûsuna sarf-ı külli-mükennet ve bu bâbda mezbûr idari olur ise men‘ ve def‘ ve eğer ma‘iyyetine olmayanları olur ise li-ecli’t-te’dîb isim ve şöhetleriyle Der-aliyyeme arz ve i‘lâma himmet eylesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen dahi me’mûr-ı tahsîl olduğun ağnâm ve keçi ma‘rifetiyle mübâya‘a ve Der-aliyyeme irsâli hususunu müsâra‘at ve edâsında teattüddiru olursa inhâya mübâderet eylesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a‘yân ve zâbitân ve yeniçeri ve serdâr ve sâir mûmâ-ileyhimsiz siz dahi bu mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından hazer ve bî-imtinâ eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur ve buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân-ı vâcibü’l-ibtiyâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfî üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız

Kostantiniyye el-mahrûse

Kad vasale ileynâ kayd-şüt fi 23 S. (Safer) Sene 34 (1234)

Kazâ-i nefis-i Karahisar-ı sâhib

Ağnâm 254

1270 guruşbeheri beşer guruşdan fiyat-ı miriyyesi

381 hizmet-i mübâşiriyyesi

=1651

Kazâ-i Sandıklı

Ağnâm 242 guruş

$$1210 + 363 = 1573$$

Kazâ-i Şuhûd

Ağnâm 147

$$735 + 220,5 = 955,5 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Sincanlı

Ağnâm 104

$$520 + 156 = 676 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Çay

Ağnâm 63

$$315 + 94,5 = 409,5 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Karamik

Ağnâm 42

$$210 + 63 = 273 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Bolvadin

Ağnâm 53

$$265 + 79 = 344,5 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Çöl Abad

Ağnâm 42

$$210 + 63 = 273 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Han Barcın

Ağnâm 53

$$265 + 79,5 = 344,5 \text{ guruş}$$

Kazâ-i Nevâhî Barcın

Ağnâm 53

$$265 + 79,5 = 344,5 \text{ guruş}$$

Cem'an yekûn ağnâm 1000 Adet

Beheri beş guruşdan îcâb iden bedeliyyesi 5000 guruş

Hanbarcın kazâsı sehmîne isâbet iden elli üç aded ağnâmın beheri beşer guruşdan îcâb iden bedeliyyesi iki yüz altmış beş ve hizmet-i mübâşiriyyesi yetmiş dokuz buçuk guruşcem'an üç yüz kırk dört buçuk guruşdokuz kazâyâ tamîl olunduğu bu mahalle şerh virilüp kayd olunmuşdur gaflet olunmaya imza (۴ -mevcut)

Kazâ-i Karahisar-ı sâhib

Ağnâm 279

1398 bedeliyyesi

279 hizmet

=1673 guruş

Kazâ-i Sandıklı

Ağnâm 267

1335 bedeliyyesi

267 hizmet

=1602 guruş

Kazâ-i Şuhûd

Ağnâm 163

815 bedeliyyesi

163 hizmet

=978 hizmet guruş

Kazâ-i Sincanlı

Ağnâm 116

580 bedeliyyesi

116 hizmet

= 696 guruş

Kazâ-i Cay

Ağnam 70

350 bedeliyyesi

70 hizmet

=420 guruş

Kazâ-i Karamık

Ağnâm 47

235 bedeliyyesi

47 hizmet

=282 guruş

Kazâ-i Bolvadin

Ağnâm 58

290 bedeliyyesi

58 hizmet

=348 guruş

Yekûn ağnâm 1000 Adet

Bedeliyyesi guruş 5000

Hanbarcın ve Nevâhî Barcın ve Çöl Abad kazâlarının sehimlerine isâbet iden yüz kırk aded ağnâm beheri beş guruşdan îcâb iden yedi yüz guruşyedi kazâyâ tahmîl olunup bâlâda beyân olunduğu üzere pusulası ihrâc ve sûret-i pusula bu mahalle kayd olunmuştur gaflet olunmaya

Bâ'is-i terkîm budur ki

Bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben livâ-i Karahisar-ı sâhibden bâ-emr-i âlî matlûb buyrulan bin re's ağnâm beher reis beş guruşdan bedele rabt olunarak hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı felâtun şaûr devletlü El-hac Ali Paşa Efendimiz yedinden beş bin guruşme'mûriyetim hasebiyle tamâmen ahz ve kabza müşa'ar iktizâ iden işbu tahvîl i'tâ olundu fî 11 Za.(Zilkade) Sene 34 (1234) İmza Mustafa Hassa-i tâbii Seyyid Mustafa dergahı Ali halâ

S26-B68

Der-aliyye'ye ağnâm sevkiçün sâdır olan emr-i âlî sûretidir

Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr fikri es-sâkıb mütemmim-i mûhâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümeahhidü niyabet ed-devletlü ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahkûk ve't-tasdik avâtıf-ı meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Ali Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân husûs-ı atizizikre bu def'a Dersa'âdetimden mahsûs mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam çukadarlarından Hüseyin zîde kadruhû tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki el-hâletü hâzihî Der-aliyyemde ağnâm üzere olduğundan gayrı önü şitâ olmak mülâbesesiyle ma'âzallahu te'âlâ kış içinde ibâdullahın lahm husûsunda mübtelâ-yı zarûret ve müzâyaka olmamaları esbâbının şimdiden istihsâli lâzım ise de ve Anadolu taraflarından Dersa'âdetime gelecek ağnâmın esnâ-yı râbda bir mahalle sapdırılmaması husûsu her bâr evâmîr-i aliyyemle cümleye tenbîh ve iş'âr olunmakda olduğu umûr ve ezvazı eden ise de bu esnâda İstanbul tarafı olan ağnâmdan hayli koyun Karahisar-ı sâhib tarafına satmış olduğu vâsıl-il nâme-i şâhânem olup bu keyfiyet Dârü'l-hilâfetü'l-aliyyem sekenesinin lahm husûsunda tekayese ve ızdırâblarına mü'eddî olacağı zâhir olarak bil Karaca rızaya meyamin irtizayi padişahıma mugayih olmakta şani sâlifü'z-zikr Karahisar-ı sâhib tarafına satmış olan ağnâmın iâde ve tamâmen bu tarafa irsâliyle min ba'd Dersa'âdetim tertîbâtı olan ağnâmın bir re'si esnâ-yı râhda Karahisar-ı sâhib tarafına sapdırılmaması husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüp mûmâ-ileyh bu maddeye mahsûs mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimde Karahisar-ı sâhib tarafına satmış olan ağnâmı ma'rifetin ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle i'âde ve bu tarafa irsâl-i birle bundan böyle o makûle Dersa'âdetim tertîbâtı olan ağnâmın bir dânesi Karahisar-i sâhib tarafına saydırılmamak cümlesinin Der-aliyyeme sevk ve tesyîri emrine ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın tenbîhen ve te'kidten işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur idni gerek Karahisar-ı sâhib tarafına satılmış olan ağnâmın i'âde ve Dersa'âdetime irsâli ve gerek ba'de'l-yevm saydırılmaması esbâbının istihsâli senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ve bu bâbda ağmâz ve tesamih vukû'u bir vechle câiz olmadığı ma'lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh amel ve hareket ve infâz-ı emr ve irâde-i şâhânemle ifâ-yı levâzım kârşinâsı ve ru'yete say' ü gayret ve hilâfını tecvîzden tevkî ve mübâ'adet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin senin dahi mecrûmun olarak Karahisar-ı sâhib tarafına satmış olan ağnâm-ı mezkûrenin bir re'si gerü kalmayarak cümlesi Dersa'âdetime sevk

ve irsâl ve ba‘de-izin saydırılmaması esbâbının istihsâli birle icrâ-yı lâzıme kârgüzârı ve me‘mûriyete kemeliyle ihtimâm ve dikkate ve hilâfı vaz‘ ve hareketden ziyâde fehaşı’ ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ibtiyâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnuyla amel ve hareket eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasın tahrîren fî evâyil-i şehri Saferi’l-hayr sene erba‘a ve selâsin ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye El-mahrûse

Kad vasale ileynâ ve kayd fî 23 S. (Safer) Sene 34 (1234)

S26-B69

Medîne-i Karahisar-ı sâhib mahallâtından Molla Bahşî Mahallesi sâkinlerinden Köse oğlu zevcesi Hadice Hatun tarafından ikrâra tevkîl sâbitü’l-vekâlesi Ali Efendi nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîfde ve yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Hatip Hoca ve Akı Baba El Hac Ahmed ve İbiş Ağa ve sâir ma‘lûmü’l-esâmî ve’l-eşhâs kimesneler mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve ta‘bîr-i merâm idüp dünyânın fenâsın ve ahretin bekâsın müvekkile-i mezbûre tefekkür eyleyüp mahalle-i mezbûrenin avârızına etyap malından yüz guruşvakf eyleyüp mahalle-i mezbûre ve orada olan tekâlîf-i şâkkeden Salyane-i nâmıyla bir akçe matlûb itmek şartıyla anlar dahi şart-ı mezkûru kabûl ve teahhüd olduklarını müşî‘ar bi’l-iltimâs bu mahalle kayd olundu

Fî 23 N. (Ramazan) Sene (1234)

69-b

Der-livâ-i Karahisar-ı sâhib

Ağnam 1000

35 senesine mahsûben

Kazâ-i Karahisar-ı sâhib

Ağnam 279

1390 bedeliyyesi

279 hizmet

=1674 guruş

Kazâ-i Sandıklı

Ağnâm 267

133 (1233)5 bedeliyye

267 hizmet

= 1602 guruş

Kazâ-i Şuhûd

Ağnâm 163

815 + 163 = 978 guruş

Kazâ-i Sincanlı

Ağnâm 116

580 + 116 = 696 guruş

Kazâ-i Cay

Ağnâm 70

350 + 70 = 420 guruş

Kazâ-i Karamık

Ağnâm 47

235 + 47 = 282 guruş

Kazâ-i Bolvadin

Ağnâm 58

290 + 58 = 348 guruş

Hanbarcın ve Nevâhi Barcın ve Çöl Abad kazâlarının sehimlerine isâbet iden ve yüz kırk adet ağnâm beheri beşer guruşdan icâb iden yedi yüz guruşbedeline yedi kazâyâ tahmîl olup bâlâda beyân olunduğu üzere pusula ihrâc ve sûret-i pusula bu mahalle kayd-şüd gaflet olunmaya

S 27- B70

İşbu bin iki yüz otuz üç senesine barış bâ-emr-i âlî livâ-i Karahisar-ı sâhib kazâlarından matlûb buyrulan güherçile hazeri defter-i âtî mûcibince cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le altı kazâya tevzî‘ ve taksîm olunduğu defterdir ki zıkr olunur fî 27 Ra (Rebiulevvel) sene 34 (1234)

Guruş

1100 fermân getüren ağaya hidmet-i mübâşiryye 680 katır kirasını verilen

333 guruş çift 37 adet 9 fî guruş

2439 Mukaddemâ Asitâne’ye irsâl olunan kıyye 10231 kıyye iki yüz otuz nakl kıyye

133 (1233)9 def‘a-i sâniyede irsâl olunanlar 5478 kıyye nâkısası meblağı

=5891 guruş

482,5 guruş kâl irsâl olundukda üzerine nâzır nasb olunan ademe harc-ı râh ve tatara hidmet

2036 guruş mukaddem irsâl olunan katır kirâsı

1564 guruş mü‘ahhar irsâl olunan kal kirası

482,5 guruş def‘a-i sâniyede irsâl olunan kal üzerine nâzır nasb olunan âdeme harc-ı râh

350 guruş tatara harc-ı râh

1000 guruş ber-mu‘tâd kal ağalığı

=12808 guruş hâkim Efendiye harç nakite ve yola ardından gelen kal kirası

1000 guruş

Kazâ-i nefis-i Karahisar 3523 guruş

Kazâ-i Sandıklı 33 (1233)09 guruş

Kazâ-i Şuhud 2346 guruş

Kazâ-i Sincanlı 1708 guruş

Kazâ-i Cay 1065 guruş

Kazâ-i Karamayl 855 guruş

Cem‘an yekûn 12806 guruşyalnız on iki bin sekiz yüz altı guruşdur

S27-B71

İşbu bin iki yüz otuz dört senesine mahsûben Karahisar-i sâhib mutasarrıflarına tahsîs kılınan imdâd ve hazeriyyeden tahsît-i sâni olmak üzere kazâya verilen pusula sûretleridir

Nefs-i kazâ-i Karahisar 400 guruş taksit-i sâni

Kazâ-i Sandıklı 383 guruş

Kazâ-i Şuhud 233 guruş
 Kazâ-i Sincanlı 166 guruş
 Kazâ-i Çay 100 guruş
 Kazâ-i Karamık 66 guruş
 Kazâ-i Cöl Abad 66 guruş
 Kazâ-i Bolvadin 83 guruş
 Kazâ-i Hanbarcın 83 guruş
 Kazâ-i Nevahibarcın 83 guruş
 Cem'an yekûn 1666 guruş

S27-B72

Karabağcî Aşîretlerinin ahidnâmeleri sûretidir

Bâ'is-i nemîka oldur ki Karabağî aşîreti ahâlîleri muhtarları ve iş erleri ve bi'l-umûm söz sâhiblerinden El-hac İbrahim oğlu İbrahim ve Hacı Memiş ve Hacı İsmail ve Keleş oğlu Habib ve Hacı Ali ve ve ve ve ve sâir ma'lûmü'l-esâmî ve mahsûrû'l-eşcâs ve mahsuriul eşem meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine aşîret-i mezkûre sükkânından Hacı İsa oğlu Ömer Beğ nâm kimesne mahzarında kendi taraflarından asâleten ve sâir fukarâ ve zu 'afa tariflerden vekaleten herbir ikram tâm takrir-i kelam cümle ittifak ve ittikalî ve ma'rifetimiz ile merkûm Ömer Beği aşîretimiz üzerine kethüdâ ve beğ nasb ve ta'yîn eylediğimizde ol dahi minvâl-i mezkûr ve kethüdâlık umûrunu ta'ahhüd ve iltizâm eyledi fîmâ ba'd tarafımızdan ve taraf-ı âhardan her kims nakz-ı ahd idüp üzerimize âhar kimesneyi beğ nasb etmek iktizâ ederse Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm efendilerimiz hazretlerinin matbah-ı âlîlerine yüz bin guruşnezire maktû' eyledik deyu takâdir-i meşrûhalarında merkûm Ömer Beğ vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk eyledikde işbu ahidnâme tahrîr ve merkûm Ömer Beğ yedine def' ve i'tâ olundu ve i'lâm fî 15 C. (Cemaniyel Ahir) Sene 34 (1234)

Beğ Ümmühan oğlu İbrahim halâ

Beğ Köse kethüdâ İbrahim halâ

Beğ Tavşanoğlu İbrahim halâ

Beğ Hasan Baba halâ

Beg Sadık Abdullah halâ

Beğ Adalı Kör Hüseyin halâ

Beğ Dikic Mehmed halâ
 Beğ Hacı Abdurrahman oğlu Mehmed halâ
 Beğ Hacı Abdullah oğlu Ahmed halâ halâ
 Beğ Bulanık Ebubekir halâ
 Beğ Küçük Ali halâ
 Beğ Çolak İbrahim halâ
 Beğ Balaban oğlu Mustafa halâ
 Beğ Ala K r Ahmed halâ
 Beğ Seyfi oğlu Abdullah halâ
 Beğ Seyfi oğlu Derviş halâ
 Beğ Hac Abdurrahman halâ
 Beğ Hacı Mustafa oğlu Hasan halâ
 Beğ Küçük İsmail oğlu Ahmed halâ
 Beğ El-hac Ebubekir halâ
 Beğ Deli Esehi oğlu Musa halâ
 Beğ Nalcı oğlu Abdullah halâ
 Ve gayruhum mine'l-ahâlî ve'l-fukarâi mine'l-aşîreti'l-mezbûre

Mûcibince bâlâda mezk r 'l-ismi  mer Beğ yedine bir k t'a hüccet-i şer'iy  dahi virilmişdir

S 28- B73

Defter oldur ki işbu bin iki yüz otuz dört senesi Rebi l h rinin ev s tında cümle ma'rifet ve ittif k  ve ma'rifet-i şer'le kur  ve mahallâta tevzî' ve taksîm olunan mesârif defteridir ki ber-vech-i  t  zikr olunur fi 23 Ra. (Rebiulahir) sene 34 (1234)

5000 guruş Al iyy  vâlisi Fevzi Paşa Hazretleri m r runda devletlü El-hac Ali Paşa Efendimiz ma'rifetiyle mesârif

3500 guruş Müşârun-ileyh Efendimiz ma'rifetiyle paşa-y  mûmâ-ileyh hazretlerine mekk r  bah s 

8000 guruş Mübâya'a akçesinden mütevellînin umûr-  vilâyete sarf eylediği

1500 guruş Menzil akçesinden bâkî

3000 guruş Hanc larının ber-vech-i tahm n konak mes rifi

=21000 guruş

3523 guruş Otuz dört senesine mahsûben nefis Karahisar sehimde bakiyye isâbet iden kal zararı

400 guruş Kal-i zararı için buyruldu getüren ağaya hidmet-i mübâşiriyye

1200 guruş Otuz dört senesine mahsûben Karahisar taksit-i sânisî ma'a hizmet-i mübâşiriyye

350 guruş menzil nizâmına me'mûr ağaya hizmet-i mübâşiriyye

=26473 guruş

00050 guruş Def'a buyruldu getüren tatara hizmet

1000 guruş otuz dört senesine taksit-i sânisî ve otuz üç senesine taksit-i sâlisî buyruldu getüren ağaya hizmet-i mübâşiriyye

1700 guruş Mûtevellî Efendinin salyâne bakâyâsından kapuya deyni

500 guruş Hâkim Efendiye harc-ı defter

=29723 Yalnız yirmi dokuz bin yedi yüz yirmi üç guruşdur

Mahalle-i Karaman 1236 guruş36 pâre

Mahalle-i Nasârâ 1338 guruş 23 pâre

Mahalle-i Câmi'-i Kebîr 699,5 guruş

Mahalle-i Tac Ahmed 537,5 guruş

Mahalle-i Ak Mescid 537,5 guruş

Mahalle-i Arab Mescidi 509 guruş

Mahalle-i Ardıc 509 guruş

Mahalle-i Hacı Yahya 504 guruş32 pâre

Mahalle-i Kahil 504 guruş32 pâre

Mahalle-i Hacı Mahmud 406 guruş30 pâre

Mahalle-i Fakih Paşa 273 guruş36 pâre

Mahalle-i Burmalı 273 guruş32 pâre

Mahalle-i Kubbeli 273 guruş32 pâre

Mahalle-i Molla Bahşî 406 guruş30 pâre

Mahalle-i Çavuşbaşı 406 guruş30 pâre

Mahalle-i Efecik 223 guruş36 pâre

Mahalle-i Doğancı 223 guruş36 pâre

Mahalle-i Yukarı Bazar 223 guruş36 pâre

Mahalle-i Hacı Evtal (Evtal) 223 guruş36 pâre

Mahalle-i Akiste 211 gurus30 p re
 Mahalle-i Bedrik 193 gurus38 p re
 Mahalle-i Kara K tib 193 gurus38 p re
 Mahalle-i Hacı İsmail 144 gurus18 p re
 Mahalle-i Sinanpa a 114 gurus18 p re
 Mahalle-i Z viye 108 gurus35 p re
 Mahalle-i Hisar  n  158 gurus35 p re
 Mahalle-i Sinan Halife 30 gurus
 Mahalle-i  avuş oğlu 70 gurus
 Mahalle-i İmaret Aralıkları
 Gökçe Aralığı 379 gurus14 pâre
 Hacı Nasuh Aralığı 379 gurus14 pâre
 Hacı Abdurrahman aralığı 379 gurus14 pâre
 Nahılcı aralığı 306 gurus28 pâre
 Hacı Mustafa aralığı 306 gurus28 pâre
 Medhi aralığı 267 gurus10 pâre
 Marılcı aralığı 267 gurus10 pâre
 Cansız aralığı 171 gurus18 pâre

S filer aralıkları
 Nurcı aralığı 308 gurus17 pâre
 Hacı Cafer aralığı 264 gurus17 pâre
 Kaya Dibi aralığı 244 gurus20 pâre
 D i Receb aralığı 200 gurus
 Hacı Nuh Aralığı 200 gurus
 Hacı Eyüb Aralığı 206 gurus30 pâre
 Divid Aralığı 206 gurus30 pâre
 Karaman oğlu 203 gurus34 pâre
 Hacı Ali aralığı 170 gurus18 pâre
 Gündoğmuş aralığı 100 gurus16 pâre
 Cink neler 56 gurus

Cem'an yek n 15170 gurus mahallât

Kurâ ve mahallâta tevzî‘ ve taksîm olunan yirmi dokuz yedi yüz elli iki guruşdur

Karye-i İzce 1117 guruş 25 pâre

Karye-i Çobanlar 1044 guruş 7 pâre

Karye-i Kalacak Kebîr 911 guruş 15 pâre

Karye-i Nihail 747 guruş

Karye-i Selar 688 guruş 31 pâre

Karye-i Sülûmenlı 590 guruş 32 pâre

Karye-i Döğër 590 guruş 32 pâre

Karye-i Carcari kebîr 282 guruş 22 pâre

Karye-i Ayvalı 378 guruş 5 pâre

Karye-i Kara Ağac 378 guruş 5 pâre

Karye-i Eğret 324 guruş 14 pâre

Karye-i Erkmên 369 guruş 14 pâre

Karye-i Has Çakar 369 guruş 14 pâre

Karye-i Karacaviran 298 guruş 20 pâre

Karye-i Çurca-i sağır 207 guruş 7 pâre

Karye-i Elpirek 282 guruş22 pâre

Karye-i Susuz 252 guruş23 pâre

Karye-i Süylün 252 guruş23 pâre

Karye-i Ayaz İni 252 guruş23 pâre

Karye-i Deper 252 guruş23 pâre

Karye-i Işıklar 252 guruş23 pâre

Karye-i Osman 252 guruş 23 pâre

Karye-i Anbanaz 252 guruş 23 pâre

Karye-i İsmail 252 guruş 23 pâre

Karye-i Çıkırık 242 guruş 15 pâre

Karye-i Kozluca 241 guruş 22 pâre

Karye-i Boz Öyük 241 guruş 22 pâre

Karye-i Çavdarlı 218 guruş 17 pâre

Karye-i Sarık 202 guruş 22 pâre

Karye-i Sıbsın 202 guruş 22 pâre

Karye-i Gebeceler 202 guruş 22 pâre

Karye-i İnaz 156 guruş 35 pâre
 Karye-i Bıyak 183 guruş
 Karye-i Bostanlı 166 guruş 13 pâre
 Karye-i Kayaviran 150 guruş 32 pâre
 Karye-i Kara Arslan 150 guruş 32 pâre
 Karye-i Kumartaş 138 guruş 25 pâre
 Karye-i Kalecik-i sağır 132 guruş
 Karye-i Halnmeyz-i 132 guruş
 Hacı Beğli 128 guruş27 pâre
 Karye-i Kışlacık 128 guruş27 pâre
 Karye-i Akviran 109 guruş13 pâre
 Karye-i Akçeın 109 guruş13 pâre
 Karye-i Aşağı Tantari 109 guruş13 pâre
 Karye-i Felelli 83 guruş6 pâre
 Karye-i Belce 83 guruş6 pâre
 Karye-i Köprülü 76 guruş10 pâre
 Karye-i Hayranbalı 76 guruş10 pâre
 Karye-i Çalışlar 76 guruş10 pâre
 Karye-i Legen 57 guruş20 pâre
 Karye-i İnaz 35 guruş4 pâre
 Karye-i Yukarı Tantari 93 guruş24 pâre
 Karye-i Bayat 26 guruş7 pâre
 Karye-i Cebni 26 guruş7 pâre
 Cem'an yekûn
 14582 guruş kurâlar
 15170 guruş mahallât
 =29752 guruş

S29-B74-

Bolvadinli Muhzırzâde Hacı Ahmed'in hasekîlik mektûbudur

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Karahisar-ı sâhib serdârı izzetlü İsmail Ağa ba'de's-selâm
 inhâ olunur ki medîne-i mezkûre sâkinlerinden olup yirmi sekizinci bölük
 yoldaşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân El-hac Ahmed Ağa zîde kadruhû her vechle

şâyeste-i inâyet ve sezâvâr-ı âtîfet ve ra'fet ve her vechle mahal ve müstehak olduğuna binâen bu def'a ocakdan hasekîlik rütbesiyle kadri refi ' ve senedi kaleminden tanzîm ve i'tâ olduğu ma'lûmunuz oldukda merkûmun kadrü'l-isnan istihsâline mübâderet eylemeniz bâbında işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur inşallah te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-vech-i muharrer amel ve hareket eylesin ve ol dahi akrânı misillü başına kalafat eksâsıyla kânûn ve kâide-i ocağa ri'âyet ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyüp mûcib-i mektûb ile âmil olasız tahrîren fî evâil-i şehr-i Saferi'l-hayr sene erba'a ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kad vasale ileynâ ve kayd fî 25 fî R. (Rebiulahir) Sene 34 (1234)

Ağa-yı yeniçeriyân-ı Dergâh-ı âlî Hasan halâ

S29-B75-

Deyû ze'âmeti toprağında olan bağ ve bağcenin müceddeden mukâta'a rabt olan hüccet sûretidir

Fi'l-asıl Tavşanlı kazâsı sükkânından olup livâ-i Karahisar-ı sâhib'de mültezim olan Es-Seyyid Ali Ağa bin Mustafa Ağa nâm kimesne hâlâ livâ-i Karahisar-ı sâhib mutasarrıfı vezîr derviş hüsn-i tedbîr devletlü El-hac Ali Paşa yesserallâhu bi'l-hayr mâ yürîdü ve mâ yeşâü hazretlerinin huzûr-ı âlîlerinde akd olunan meclis-i şer'-i nebevîde zikr-i âtî ze'âmet dâhilinde kâin bağ ve bağce mutasarrıflarından Ebu Bekir Ağazâde ve Muhzırzâde Mehmed Ağa ve Nerdübânîzâde El-hac Mehmed Ağa ve Sancakdarzâde Es-Seyyid İbrahim Efendi ve Hacızâde ve El-hac Mehmed Ağa ve Attar Mahmud Efendi ve Derviş Hacı Alizâde Es-Seyyid Abdurrahman Ağa ve Deper karyesi ahâlilerinden a'yân Yazıcızâde Halil ve AşkHzâde Yusuf bu sağır Salih ve sâir ma'lûmü'l-esâmî ve'l-eşhâs kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i müdde'â idüp hâlâ uhde-i liyâkatimde olan Deper ze'âmeti dâhilinde vâki' bağ ve bağcelerden hâsıl olan mahsûlâtıdan yedimde mevcûd fermân-ı şerîf-ı âlişân ve sûret-i defter-i hâkânî münîf-i muktezâsı onda bir öşr taleb iderim ahâlî-i merkûmeden her biri edâdan imtinâ' ve muhâlefet iderler suâl olunup ber-mûceb-i emr-i âlî iktizâ iden alıvırılması matlûbumdur didikde ve gıbbe's-suâl ve'l-istintâk ahâlî-i merkûmeden her biri cevâblarında ve hâlâ zabt ve tasarrufumuzda olan bağların beher dönümünden altmış akçe ve bağcelerin mecmû'undan altmış guruşöteden berü maktû'a rabt olunup mine'l-kadîmî'l-eyyâm bu vechle maktû' mislin irâde kusûr ve kûsûrumuz yok iken mültezim-i mûmâ-ileyh kadîmin hilâfî maktû'a adem-i kanâ'at-birle ihdâs itmek murâd

ider kadîm eyyâmından maktû‘ olan arazinin maktû‘ mislin sâhib-i arz ahz ve kabûl eyledikten sonra tekrar ol arazilerden öşr mütâlebe itmeğe kâdir olmaz deyu cevâb-ı bâ-savâbla cevâb fetvâ-yı şerîfe ile mukâbele idüp bu vechle beynlerinde münâza‘ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı ekîde cereyân idüp beynlerine maslahun tavassutuyla es-sulh seyyidü’l-ahkâm fehvâsınca bağların beher dönümünden senevî yüz yirmişer akçe ve bağcelerin beher salmasından on ikişer akçe virilmek üzere inşâ-i akd-i sulh idüp tarafeynden her biri sulh-i mezbûru ba‘de’l-kabûl gıbbe’t-tasdîkû’s-şer‘î mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu gerâ zelikı ve hurrîre fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-işrîn min şehr-i Rebiülevvelî sene erba‘a ve selâsîn ve mieteyn ve elf min hicreti men lehü’l-ferd ve’s-sa‘âdeti’s-şeref

Şuhûdü’l-hâl:

Hâlâ mütesellim-i livâ-i mezbûr Hacı Bâkizâde Osman Ağa,
hâlâ müftî-yi belde fazîletlü Abdullah Efendi müftî-yi sâbık fazîletlü Ali Efendi,
Tarihzâde Salih Ağa hâlâ kâimmakâm-ı nakîb İsmail Efendi,
Şerâfetlü Hamza Efendi, Tarihzâde Hüseyin Ağa Dede Beğzâde Ali Beğ,
Hacızâde El-hac Mehmed Ağa,
Şarbanizâde El-hac Mehmed Ağa,
Şeftâli Es-Seyyid Ömer Ağa,
Sadizâde El-hac Mustafa Ağa,
Ömer zâde Halil Ağa,
ve gayruhum.

S30-B76

Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Halîm

Eûzü billâhi mine’s-şeytânirracîm Bismillâhirrahmânirrahîm tevekkeli alâ hâliki ve ileyhî ûzib

İzzet-ma‘âb-ı şerî‘at-nisâb Mevlânâ müderrisîn-i kirâmdan Halil Efendi zâde Es-Seyyid Mehmed Atâullah Efendi ba‘de’t-tahiyyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Karahisar-ı sâhib kazâsının umûr-ı neyâbet ahkâm-ı şer‘iyyesini işbu sene erba‘a ve selâsîn ve mieteyn ve elf Cemâziyelevvel guresinden cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûru gurre-i merkûmeden bi’n-neyâbe zabt idüp beyne’l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer‘-i âlî ve vâki‘ olan mevtâ-yı askeriye

muhallefâtını dahi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-arîziyyeti's-şer'iyye tevdî' ve taksîm eyleyüp câdde-i şer'-i kavîmden ser-mevâ inhırâfa cevâz göstermeyesiz
El fakir Es-Seyyid Ahmed Reşid el-kadî Bedar-ı Sultanis Sultan sânie

S30-B77

Karahisar-ı sancağında mütebâki kalyon bedehiyyesi emri suretidir.

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr fikri es-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhidü beyân-ı ed-devletlü ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfûz ve bissunufi avâtıf-ı muliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-ikelâm Karahisar-i sâhib sancağında vâki' kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mîrimîrân ricâl-i devlet-i aliyemden hâlâ tersâne-i âmirem emîni iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Seydâ dâme mecduhûnun takdîm eylediği takrîri mefhûmundan tersâne-i âmirem hazînesine müretteb olan kalyoncu bedeliyyelerinden takdîm eylediği defter mûcibince iki yüz yirmi senesinden yirmi dokuz senesine gelince elli beş bin dört yüz yirmi beş guruşve otuz üç senesi kusûru olan üç bin üç yüz guruşki cem'an elli sekiz bin yedi yüz yirmi beş guruşlivâ-i mezbûr kazâlarında bekâyâ kaldığı beyânıyla tahsîli bâbında isti'mâli hâvî emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve inhâ itmekden nâşî bekâyâ-yı mezkûre tersâne-i âmirem hazînesinin vâridât-ı mukarreresi tahtına idhâl olunmuş mebâligden olup bir akçesinin terk ve terzihi ve bundan sonra ehmal ve te'hîri mümkün ve maksûd olmayup bi-eyyi-hâl yerlü yerinden tamâmen ve serî'an tahsîl ve hazîne-i mezkûreye tesyîli muktezâ-yı irâde-i seniyyemden olmağla sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin vusûl-i emr-i şerîfimden livâ-i mezbûrda vâki' kazaların seneyn-i mezkûre bekâyâsı olan elli sekiz bin yedi yüz yirmi beş guruşun bir akçesi kalmayarak inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla alâ eyyi-hâl tamâmen ve serî'an yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden cem' ve tahsîl ve bu günlerde Dersa'âdetime irsâl ve tersâne-i âmirem hazînesine tesyîli husûsuna bezl-i cell-i himmet eylemek fermânım olmağın te'kîden ve tâciren işbu emr-i âlişânım isdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde bekâyâ-i mezkûre tersâne-i ma'mûrem hazînesinin vâridât-ı mekûdesi tahtına idhâl olunmuş mebâligden olup bir akçesinin terk ve tenzîli ve bundan sonra emhal ve te'cil mümkün ve mutasavvur olmayup bi-eyyi-hâl tamâmen ve serî'an tahsîli

muktezâ-yı irâde-i seniyyemden idüğü ma'lûmun oldukda vusûl-i emr-i şerîfimde kazâ-hâ-yı mezkûrenin seneyi mezkûre bekâyâsı olan mebalağ-ı mezbûr elli sekiz bin yedi yüz yirmi beş guruşun bir akçesi girüye kalmayarak inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittifâkıyla bi-eyyi-hâl tamâmen ve serî'an yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ iden cem' ve tahsîl ve Dersa'âdetime ırsâl ve hazîne-i mezkûre tesyîri husûsuna sarf-ı küll-i mikennet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve vücûh-ı memleket ve iş erlerisiz sizler dahi muktezâ-yı emr-i şerîfimle imtisâl ve münâbakat iderek bekâyâ-yı mezkûrenin serî'an tahsîl ve tesyîri husûsun bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve hilâf ve mugâyir hareketlerden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi's-sâdis ve'l-işrîn min şehr-i Rebiülevvel sene erba'a ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye tül-mahrûse

S30-B78

Ber-cânib-i kazâ-hâ-i livâ-i Karahisar-ı sâhib

Nefer 130

Kıymet 100 guruş

Bedeliyye 13000 guruş

Otuz dört senesinin kalyon bedeliyyesi emridir

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhûr fikri es-sâkıb mütemmim-i mehâmü'l-enâm bi'r-reyi's-sâib mümehhidü beyan-ı ed-devletlü ve'l-ikbâl müşîr-i erkânü's-sa'âdet ve'l-iclâl el-mahfuf bir sunuş ve't-tasdîk avâtıf-ı meliki'l-a'lâ Karahisar-ı sâhib sancağı mutasarrıfı vezîrim Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehû ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri ve bu husûsa tersâne-i âmirem tarafıdan mübâşir ta'yîn olunan tersâne-i âmirem emîni baş çukadarı Hüseyin zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki donanma-yı hümayûnum kalyonları ve sefer-i sâire için aynen kalyoncu neferâtı tertîb olunan mahallerden deryâya mehârete olmayup mahallerden donanma-yı hümayûnum neferâtı mevâciblerine tahsîsât

bedelleri tahsîl olunmak tersâne-i âmiremin nizâmı şürûtundan olduğuna binâen sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin baş muhâsebeden ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan memhûr sûret mantûkunca Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' kazâlardan işbu otuz dört senesine mahsûben tertîb olunan yüz otuz neferin beheri yüz guruşdan îcâby iden on üç bin guruşbedellerini inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle serî'an tahsîl ve mübâşirine teslîmen Dersa'âdetime irsâl ve tersâne-i âmirem hazînesine teslîmi husûsuna bezl-i cell-i himmet eylemek fermânım olmağın hâmeşen işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde ber-vech-i muharrer sene-i merkûma mahsûben livâ-i mezbûrda vâki' kazâlardan müretteb olan on üç bin guruşkalyoncu bedeliyyesi tersâne-i âmirem hazînesinin vâridâtından olup tamâmen tahsîli muktezâ-yı irâde-i seniyyemden idüğü ma'lûmun oldukda fermûde-i hümâyûnum üzere ber-mûceb-i sûret-i defter meblağ-ı mezbûru inzimâm-ı re'y ve ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle tamâmen ve serî'an tahsîl ve mübâşirine teslîmen Dersa'âdetime ve tersâne-i âmirem hazînesine irsâline i'tinâ ve himmet ve hilâf-ı emr ve mugâyir-i hınay-ı âlişânım te'diye ve tahsîlinde izhâr ve retâet ve beyhûde meks ve azar ile imrâr-ı vakit idenler olur ise o makûlelerin haklarında mûcib-i nedâmet ve hiyânet olacağını iktizâ idenlere ifâde eyleyerek tamâmen ve serî'an tahsîl ve tesyîline sarf-ı küll-i mükennet eylesesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen dahi me'mûr olduğun on üç bin guruşbedeliyye akçesini müşârun-ileyhin inzimâm-ı re'y ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve mübâşeretinle tamâmen tahsîl ve bi'l-isti'câl getirüp hazîne-i merkûme teslîmine sür'at ve şitâb ve hilâflını ittihaz ile beyhûde meks ve ikâmet ve yâhud tahıyye ve yest-i avdet itmemekle tahsîl itmedikce hatve-i vâhide hareketden tevakkî ve ictinâb eylesesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ-ileyhimsiz sizler dahi mûcib-i emr-i şerîfimle amel ve hareket-i birle bedeliyye-i mezkûrenin tahsîlini bi'l-ittifâk ihtimâm ve gayretten mucanebeden hareket ile ikâb-ı şâhâneme mazhar olmakdan begâyet hazer ve mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki emr-i şerîfimle vardukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i âlişânım mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşara min şehr-i Saferi'l-hayr sene erba'a ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Kostantiniyye

El-mahrûse

SONUÇ

561 Numaralı Afyon Şer'iyye Sicili olarak hazırlanan bu defter içerisinde çeşitli belgeler içermektedir. Toplam olarak 78 belge bulunmaktadır. Sicil deki belgeler aşağıdaki tasnif edildiği üzere şu şekildedir.

1. 19 adet İlam
2. 20 adet Ferman
3. 4 adet Huccet
4. 10 adet Tevzi Defteri
5. 6 adet Tezkire
6. 1 adet Tahrir Defteri
7. 1 adet Tereke
8. 5 adet Buyruldu
9. 2 adet Vakfiye
10. 1 Adet Mesarif Defteri

Olaylara ait bilgiler bulunmaktadır.

561 Numaralı Afyon Şer'iyye Sicili'nde iktisadi, idari, adli ve sosyal olarak bilgileri içermektedir. Belgelerin genel özelliği sadece bir konuda değil değişik konular içeren belgeler olması dolayısıyla önem arz etmektedir. Genel olarak belgeler tayin ve vergilerin toplanması açısından tevzi defterleri, mesarif defteri daha fazla yer ihtiva etmektedir.

Kısaca hazırladığımız eserde Osmanlı Devleti'nin gizli kalmış pek çok yönlerini ortaya çıkarmaya çalışmakla birlikte ilim dünyasına faydalı olunması çabası içerisinde olmaya çalıştık. İnşallah başarılı ve muvaffak olmuşuzdur.

BİBLİYOGRAFYA

- AKDAĞ, Mustafa; **Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi (1243-1453)**, C.1, İstanbul, 1995.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet; **Şer'iyye Sicilleri**, C.1, İstanbul, 1988.
- AKSIN, Ahmet; **19.Yüzyılda Harput**, Elazığ, 1999.
- _____;"218 numaralı Harput Şer'iyye Sicili 1249-1256 (M.1833 (1233)-1840)",
(Fırat Univ. Sosyal Bil. (Şevval) Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 1999.
- ÇADIRCI, Musa; **Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı**, Ankara, 1997.
- GENÇ, Mehmet; **"Osmanlı İktisadi Dünya Görüşünün İlkeleri", Osmanlı İmpâretorluğunda Devlet ve Ekonomi**. İstanbul, 2000.
- İNALCIK, Halil; **"Mahkeme"** .İA., c. 7, İstanbul, 1988, s.149-151.
- KÜTÜOĞLU, Mübahat; **Osmanlı Belgelerinin Dili**, İstanbul. 1988.
- ORTAYLI, İlber; **Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı**, Ankara, 1994.
- ÖZDEMİR, Rifat; **XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara**, Ankara, 1998.
- _____;"Tokat'ta Ailenin Sosyo-Ekonomik Yapısı, 1771-1810", **Belleten** S.211.
Ankara, 1990, s.993-1052.
- _____;"Kırşehirde Ailen Sosyo-Ekonomik Yapısı, 1880-1906", **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, S. IX, İstanbul, 1989, s.101-157.
- _____;"Osmanlı Döneminde Dini ve Sosyal Yapıların İnşası ve Tamirâtı Üzerine Bazı Bilgiler", **Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı Dergisi (TAÇ)**, C.2, Temmuz 1987), İstanbul, 1987, s.23-29.
- _____;"Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru", **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, C.I, S.1, Elazığ, 1987, s. 191-198.
- ÖZTÜRK, Mustafa;"Harput Şer'iyye Sicillerini", **Tarih İçinde Harput**, Elazığ, 1992, s.74.
- _____;"Osmanlı İktisadında Fiyatları Etkileyen Unsurlar", **Prof. Dr. Şerafettin Turan Armağanı**, Elazığ, 1996, .s.221-239.

PAKALIN,Mehmet Zeki; **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III**, İstanbul, 1993.

UZUNÇARŞILI,İ. Hakkı; **Osmanlı Devletinin İlimiye Teşkilatı**; T.T.K., Ankara,1988.

ÜNAL,Mehmet Ali; **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Isparta, 1997.

YILMAZÇELİK, İbrahim; **Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri)**, Ankara, 2001.

_____;"1840-1850 Yıllarında Harput", **Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi**, S.52 Şubat, 1998, s.123-142.

_____; **XIX.Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)**,Ankara, 1995.

_____;**392 Numaralı Harput Şer'iyye Sicili** (A.Ü.İ.T.E., Basılmamış Yüksek Lisans Tezi),Ankara, 1987.

ÖZGEÇMİŞ

05.10.1978 tarihinde Afyonkarahisar ilinin Şuhut ilçesinde dünyaya geldim. İlk, orta ve lise öğrenimimi burada tamamlayarak 1996 yılında üniversiteye girdim. 2000 yılında Fırat Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden mezun oldum. 2000 yılında Muş'a Öğretmen olarak atandım ve çeşitli şehirlerde öğretmenlik yaptım.

Afyonkarahisar ilinde Taşoluk Çok Programlı Lisesi'nde 3 yıldır Okul Müdürlüğü yapmaktayım. Evli, bir kız bir oğlan çocuk babasıyım.

Üzeyir ÖZDEMİR

Afyonkarahisar